חרות

לשלמות הטולדת לקבוץ גלויות·לצדק סוציאלי·לחרות האדם

עתון יומי תל־אביב	מספר 4743	יום ד׳, י״ג באדר ב׳, תשכ״ה 17 MARCH 1965	המחיר 25 אגורות	Herut, Tel Aviv, Israel

מ. בגין: אין אפשרות לנורמליזציה בין דור המשמידים לבין דור המושמדים

ארהרד שיתף פעולה עם הנאצים. – שגריר בון ייצג את גרמניה של אתמול, שאיננה ולא יכולה להיות אחרת

שגריר גרמניה במדינת ישראל, ייצג את מליוני חברי המפ־לגה הנאציונאל־סוציאליסטית, את החיטלר יוגענד, את הרופאים הפסקלניים והמרצחים, שנמשכו בתוך גרמניה החיום, שאיננה ולא יכולה להיות גרמניה אחרת — דברים אלה אמר ח״כ מנחם בגין (בתחילת הדיבור בכפפות, שבא בעקבות הודעת ראש הממשלה על החלטתה לכונן יחסים דיפלומטיים עם גרמניה.

„את כולם ייצג הד מעלתו שגר־רירד של נציא הרפובליקה הפדרא־לית הגרמנית במדינת ישראל — אמר מר בגין — „את מיליוני חברי המפ־לגה הסוציאליסטית, את חברי ה״ס.א.", ס.ס.", ה היטלר יוגענד, הרופאים הקס־גראלים וראשי צבא שנשבעו שבו־עת אמונים להיטלר, וביצעו פקודו־תיו, מתנכים ומעצבים את צבא גר־מניה החדשה. מורים שחינכו את ה־נוער בימיו של הרייך השלישי מע־שיכים היום להורות ולחנך. שרים — שר החתמ״ה, שר המשפטים ושר החוץ — היו חברים בעלי שררה ב־מפלגה הנאצית. את כל אלה ייצג ד״ר שגריר החדש, שלכבודו יינגן ההמנין השנוא על גרמניה ויונף דיגלה.

„אני מאשים את הקנצלר הגר־מני דהיום" — אמר מר בגין — „בכך שהוא שיתף פעולה עם ה־משטר הנאצי כל שנות קיומו. אני מאשים את ד״ר לודויג ארה־הרד, בכך שהיה יועץ אישי של פאי״ר ושתי סיעות המיעוטים של הנאוליטר הנודע לשמצה, בריקל. במחזו המאור ומעד בראש המשוו היטלריסט למחקי כלכלי. כותת היא, אדוני הנ״ר גרמניה דהיום" — אמר מר בגין.

(סוף בעמוד 2, טורים 3־5)

„ירדן" מודה כי עקבות המתנקשים במכונית בערבה הובילו אליה

מאת שופר „חרות" פירושלים

נציגי „ירדן" בועדת שביתת הנשק המעורבת, הודו כי עקבות מתקיפי המכונית הישראלית ליד עין־יהב הובילו ל„ירדן" — מתברר מהודעת סיכום של יו״ר הועדה הקולונל קס־רון. הוא הוסיף שה„ירדנים" מוכ־נים לשתף פעולה בחקריות דומות.

בהודעתו אמר הקולונל קמרון, כי לפי דו״ח של משקיפי או״ם, נורו יריות שפגעו במכונית, והונח מטעי של חומר נפץ מתחת לכביש.

העקבות הובילו לקו שביתת הנשק והתנקשות בוצעה ע״י קבוצה ולא בידי יחיד. המבצעים נמלטו בכיווי „ירדן".

המועמדים לתפקיד שגריר גרמניה בישראל

בון, 16, (ע״צ) אף על פי שטרם נתקבלה כל החלטה סופית על ידי הממשלה הפדרלית ביחס להכרה במ־דינת ישראל וכינון יחסים דיפלומ־טיים בין מערב גרמניה לבין ישראל,

קורט בירנבאך

מעלים חוגים מדיניים בבון השערות שונות בקשר לבחירת תאיש שיכהן כשגריר הראשון של מערב גרמניה בישראל.

נוקנים בשמותיהם של ארבעה אי־שים, וביניהם שנים שהיתה להם כבר הזדמנות לבוא במגע עם השלטונות הישראליים, והם פרנץ בהם וקורט בירנבאך.

הראשון הוא ציר הבונדסטאג מה־שלבה הנוצרית דמוקרטית, בן 70, שניהל בשנת 1952 את המו״מ על השילומים, והשני, שטרם הגיע לגיל 50, הוא כידוע, השליח הנוכחי של ממשלת בון.

בין האישים האחרים הבאים בחש־בון למטרה זו, נכללים: ארנסט בנדה, בן 40, גם הוא ציר הנוצרים הד־מוקרטיים,

צפויה התיעצות בין מעצמות המערב בענין פשעי הנאצים

לונדון, 16, (ע״צ) — קרוב לודאי כי התייעצויות ייערכו בין בריטניה, צרפת וארה״ב, בנוגע לאגרת הסוביי־טית מתאריך ה־15 למארס, בקשר לה־ליכים משפטיים נגד פושעי המלחמה הנאצים — אמר מקור בריטי מוסמך.

דובר מיניסטריון החוץ סירב להגיב בצורה כלשהי על אגרת זו, אשר נוס־תה המלא טרם הגיע לדבריו, ללונדון.

מארוקו לא תנתק יחסיה עם גרמניה

ראבאט, 16 (ע״ר) — שר האינפורמציה המארוקאי, מולאי אחמד עלאוי, אישר הערב כי אין בדעתה של מארוקו לנתק את קשריה עם הריפובליקה הפדראלית הגרמנית ולהחזיר את השגריר מבון.

במסיבת עתונאים שנערכה לאחר שו־כו של המלך חסן מביקורו הרשמי ב־מצרים, אמר עלאוי, כי ממשלת מארו־קו כבר הביעה את „אי שביעות רצו־נה ממדיניות גרמניה המערבית". שעה שהמלך חסן השיג ביטול את ביקורו הרשמי בבון.

אלג׳יריה לא תכיר במזרח גרמניה

אלג׳יר, 16 (ע״צ) — אלג׳יריה לא תכיר בגרמניה המזרחית בתגובה על קשרת יחסים דיפלומטיים בין בון לירושלים — נמסר הערב מלקורות מיניסטריון החוץ באלג׳יר. המקורות הוסיפו כי אלג׳יריה לא תחרוג מהח־לטת רב״דת קהיר, שקראו, אך ורק לניתוק יחסים עם בון.

ב־66 קולות החליטה הכנסת לאשר כינון יחסים עם גרמניה

ב־66 קולות מפא״י, הליברלים, פא״י והמפד״ל, נגד 29 קולות תנועת החרות מפ״ם ומק״י, כש־10 ח״כים נמנעים, החליטה הכנסת אתמול לאשר את החלטת הממשלה לכונן יחסים עם גרמניה.

זו הפעם הראשונה מאז ההצבעה כ־ענין השלומים, נערכה בכנסת הצבעה שמית. ההצבעה נערכה בנלוי, על ידי אמירת „הן" או „לא". על ידי כל חבר כנסת. ההצבעה נערכה ברור זו ל־אחר, שתנועת החרות ומפ״ם גייסו 22 חתימות של חכ״ים התובעים הצבעה שמית, בהתאם לתקנון הכנסת.

אחרי דברי תשובתו של סגן ראש־הממשלה למתוכחים הביא ח״כ קרגמן את ההצעה בשם סיעות מפא״י, הליבר־לים, המפד״ל, הליברלים העצמאיים, מפא״י ושתי סיעות המיעוטים של מפא״י (מפא״י, ליברלים, עצ־מאיים, מפד״ל, פא״י וסיעות המיעוטים של מפא״י), נגד ההצעה הצביעו 29 חברי הכנסת. מ״מ ומק״י. 10 נמנעו — (אחדות העבודה, אג״ן, וח״כ רמרמן). 15 חכ״ים נעדרו בשעת ההצבעה.

אתמול הגיש הנואם חשף בדבריו את פניה של „גרמניה האחרת": שופטים שהיו מפעיליו ומפרשיו של החוק הנאצי, אלה שהסכו את המלה „צדק" למילת קללה לאנושות, יוש־בים במשפטם של רוצחי המונים, דנים את הנאשמים לשנתיים או שלוש שנות מאסר, „בשם הצדק".

נגראלים וראשי צבא שנשבעו שבו־עת אמונים להיטלר, וביצעו פקודו־תיו, מתנכים ומעצבים את צבא גר־מניה החדשה. מורים שחינכו את ה־נוער בימיו של הרייך השלישי מע־שיכים היום להורות ולחנך. שרים — שר החתמ״ה, שר המשפטים ושר החוץ — היו חברים בעלי שררה ב־מפלגה הנאצית. את כל אלה ייצג ד״ר שגריר החדש, שלכבודו יינגן ההמנין השנוא על גרמניה ויונף דיגלה.

מנגן הילוץ הפצוע

בשעה 12.25, תוך כדי עבודתם של הטרקטורים, פתח מוצב הסורי בחיירבת „דיקא" בהפגנה מתוחת לא־רתע לעבר הטרקטורים. אחד הטרקי־

ישראל מתיחסת בחומרה לתקרית

— מאת הסופר הצבאי של „חרות" —

ישראל מתיחסת בחומרה רבה לתק־ריית הזמים מאתמול, בה נהרג אחד מ־חיילי היאחזות אלמגור בצפון. ישראל עומדת להזהיר את ממשלת סוריה ע״ד היום באמצעות ראש מטה משקיפי או״ם הגנראל אוד בול.

בחילופי היריות העזים נטלו חלק טנקים, טורים המשוריינים נפגע בפגז וה־טרקטוריסט נפצע אנושות בראשו ו־נכווה בכל חלקי גופו. כשניסה זחל חרוש לעזרת הפצוע הגבירו הסורים את אישם במנעם את חילוצו של ה־טרקטוריסט. מיד הפעילו כוחות ה־אבטחה הישראלים אש מתותחי סנ־קים, שריככו את מוצב „דיקא" ופגעו ישירות בעמדת תותח הלא רתע שבו. תחת אש כבדה זחלץ הטרקטוריסט, אך מת מיד לאחר מכן. הטרקטור בו נהג ניזוק קשה ולא פעל יותר. ביתתיים המשיכו יתר 5 הטרקטורים בעבודתם.

האש מתחדשת

בשעה 12.45 פתח מוצב סורי אחר מוצב גבעה 62 באש מרגמות בגות 120 מ״מ לעבר הטרקטרים. כוחות האבטחה הישראלית השיבו במכת־אש ממרגמות כבדות, אשר שיתקה את הסוללות הסוריות. משקיפי או״ם, אשר התערבו בתקרית, תבעו הפסקת אש מהצדדים שנקבעה לשעה 14.00.

(סוף בעמוד 2, טורים 2־3)

תישראלית־סורית אתמול אשר קבע כי עבודת ההכשרה בחלקת ה־500 הינם מבוצעות בשטח ישראלי ריבוני לא מפורז. ואמנם בהתאם לקביעה זאת יצאו אתמול 6 טרקטורים להש־ים את עבודות ההכשרה בחלקה על גדת הירדן. 3 מהטרקטורים הי־ו משוריינים.

הפגנות סוערות נגד מערב גרמנ ה ונגד בורגיבה נערכו בבגדד, בביירות ובדמשק

הועלה באש בנין השגרירות בבגדד; בורגיבה ביטל ביקורו בעיראק

— מאת סופר „חרות" לענינים ערביים —

הפגנות סוערות נערכו אתמול בכמה בירות ערביות נגד גרמניה המערבית ונגד שגיא טוניסיה חביב בורגיבה. בהפגנה בבגדד הועלה באש בנין השגרירות המערב גרמנית. בורגיבה ביטל את ביקורו ב־עיראק ויצא מבהראן לתוריכיה.

בבגדאד יצאו אתמול בצהריים מאות סטודנטים מוסתים בהפגנה שנתמכה ע״י הממשלה. המפגינים שקראו לנתק מיד את היחסים הדיפלומטיים עם ממשלת בון, צעדו לעבר בנין השגרירות המערב גרמנית והעלו את הבנין באש. כוחות הבטחון העיראקיים לא התערבו כדי ל־עצור את המפגינים, ורק מאוחר יותר נשלחו כבאים לכנין השגרירות שנהרס כמעט כליל. המפגינים הורידו את דגל מערב גרמניה וקרעו אותו לגזרים.

מבון נמסר, כי משרד החוץ המערב גרמני הגיש מחאה חריפה לשגרירות עיראק בבון ותבע פיצויים ממשלת ע־ראק והענשת המפגינים.

הסטודנטים העיראקיים צעדו לאחר מכן לעבר בנין השגרירות הטונסאית וקראו סיסמאות נגד הנשיא בורגיבה ותכרור־תיו האחרונות בענין מערב גרמניה י־שראל.

ההפגנה בבירות

בבירות נערכה הפגנה של סטודנטים פרו־נאצרים, שצעדו לעבר הבנק הסו־ניטי בעיר ורגמו את הבנין באבנים. ל־אחר מכן יצאו המפגינים לעבר בנין ה־שגרירות המערב גרמנית. אולם כוחות הבטחון הלבנוניים הצליחו לצור את המפגינים ולהקיף את בניני שגרירויות בון וטוניס. המפגינים נשאו תכיונות ענק של נאצר וקראו לתמוך בעמדתה של מצרים נגד מערב גרמניה.

בעיר לבנונית אחרת — טריפולי, נער־כה הפגנה דומה כאשר המפגינים יצ־או בקריאות נגאי נגד נשיא טוניס חביב בורגיבה, ורגמו באבנים את מועדון ה־תרבות המערב גרמני בעיר. דיוי דמשק מסר כי בהפגנה זו ארעו חילופי יריות בין המפגינים וכוחות הבטחון הלבנו־ניים.

ההפגנה ברמאלה

תלמידי בתי ספר באזור רמאללה, צפונית לירושלים, הפגינו אתמול ברחו־בות העיר, בהשמיעם קריאות נגד נשיא תוניסיה, חביב בורגיבה, ולמען המלך חוסין והקולונל נאצר.

(סוף בעמוד 2, טורים 1־2)

ממשלה מחתה בפני ארה״ב על ההדלפה בענין דימונה

— מאת יצחק דיש, סופר „חרות" —

הממשלה מיחתה בפני השלטונות האמריקניים על דליפת הידיעה בדבר עריכת הביקורת של המדענים האמריקניים בכור האטומי ב־דימונה — על כך נודע מחונים מוסמכים בירושלים.

המחאה הישראלית עמדה על המבוכה בכור האטומי בדימונה היתה לפי בקשת שגרירה למשלה עקב ההדלפה והאש־פעה שגוצרה בדעת הקהל הישראלי לרגל הפרסום.

בעקבות תגובה ממשלתית זו באה הר־ניות דובר מיניסטריון החוץ האמריקאי כי בדימונה נערך „ביקורת ולא „ביקו־רת".

מציינים כי ההשתקה אורות הביקורים

ארצות־הברית תתגבר כוחותיה בוייטנאם

ושינגטון, 16 (ע״צ) — ארה״ב הח־ליטה לתגבר במידה ניכרת את כוחו־תיה בדרום וייטנאם ואת ציודם — נודע הערב מפי חוג אמריקניים רשמיים.

המדובר, מצד אחד, בהגדלת מספר לוחמי הקלי־קופטרים, ומאידך בשיגורם הקרוב של 200 עד 300 יועצים צבאיים נוספים לדרום וייטנאם.

אבן פינה למלון ישראלי במאלאגאשי

טאנאריב, 16 (ע״) — נשיא הרפוב־ליקה המאלאגשית, פיליבר צירנאנה הניח היום את אבן הפינה למלון ישר־אלי־מאלאגשי, אשר ייבנה ליד אגם אנוזי באטאנאריב.

תחזית: שרבי ואביך

תחזית מזג האויר להיום: שרבי ו־אביך. תשקיף לפרים: דומה.

טמפרטורות המינימום והמכסימום החזויות להיום: ירושלים: 15 עד 27, ת״א: 14 עד 30, חיפה: 12 עד 28, עפולה: 10 עד 30, נצרת: 12 עד 25, בהרמה: 10 עד 28, לוד: 14 עד 32, באר שבע: 15 עד 33.

יום בעולם

רוב הגרמנים נגד עריכת משפטים לנאצים

שטוטגרד, 16, (ע״צ) — 57 אחוז מציבור המצביעים ברפובליקה הפדרלית רואים בעין יפה את הפסקת ההלי־כים המשפטיים נגד פושעי המלחמה הנאציים — מסתבר מתוך סקר שערך לא מכבר המכון „אלנסבאך" בשטוט־גרד.

32 אחוז מתנגדים להתייש־נות פשעי הנאצים. 11 אחוז מהנשאלים אמרו שאין להם כל דעה.

מנהיגים יהודיים הביעו דאגתם בפני ראסק על המצב במזה״ת

וואשינגטון, 16, (ע״צ) — משלחת של מנהיגים יהודיים אמריקאניים, ביקרה היום ב־משרד החוץ, כדי להביע בפני דין ראסק את דאגת הציבור היהודי, לאור חוסר האיזון של הכוחות במזרח התיכון, המאיים על בסחון מדינת ישראל.

המשלחת בראשות ד״ר יו־אכים פרינץ נשיא הקונגרס היהודי האמריקאני, מייצגת 20 ארגונים יהודיים באר״ב.

לאחר שיחה שנמשכה שעה עם שר החוץ, הכריז פרינץ כי חוסר האיזון הצבאי במזרח התיכון, שגרם על ידי אס־פקת נשק סובייטי למצרים, מהווה איום על השלום בח־לק זה של העולם.

המנהיג היהודי הוסיף ואמר כי החזרת האיזון הצבאי על כנו בין ישראל ומדינות ערב היא — הדרך הטובה ביותר למניעת מעשי תוקפנות.

ראביי ברגר תוקף את ישראל בעתון נאצי

בון, 16, (סט״א) — מאמר חריף התוקף את ישראל ואת הציונות האמריקנית פורסם בעמוד הראשון של השבועון הנאצי „דויטשה נאציונל צייט־טונג אונד זולדאטן צייטונג", שחברי המפלגה הנאצית לש־ער מרבים לקרוא בו. מחבר המאמר הוא הראביי אלמר ברגר, מניו־יורק, סגן נשיא המועצה האמריקנית למען ה־יהדות. בכותרת מעל המאמר מודיע השבועון באותיות גדו־לות ביותר שהמחבר הוא ראביי אמריקני.

הסכם בין לבנון והשוק

בריסל, 16, (ע״ר) — לבנון **החבר** הכלכלי האירופי, ה־מורכב משש מדינות, חתמו כאן בשבוע שעבר בראשי תיבות על הסכם לשתוף פעו־לה מסחרי ומסכרי.

בהתאם להסכם, יעניקו הח־בר הכלכלי והמדינות החב־רות בו, מצד אחד, ולבנון, מצד שני, מעמד של המדינה המועדפת ביותר לשני הכ־וונים.

ערבי זכרון לשחקן מיכאלס במוסקבה

מוסקבה, 16 (סט״א). — שורה של אירועים בעלי פיר־סום רב, לזכרו של שלמה מיכאלס, השחקן האידי ש־נרצח ב־1948 במסגרת טיהור האינטלקטואלים היהודיים של סטלין, נפתחה כאן אמש ב־מוויאון התיאטרוני המרכזי „באחורשין" — לדברי סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „נובוסטי".

„נובוסטי" לא פירשה, אם האירועים כמוהם כריתאבילי־צצית רשמית של מיכאלס, ורק קשר האותם ליום הולדתו ה־75 של השחקן המנוח, ש־נולד ב־1890.

נאצר „נבחר פה אחד"

קהיר, 16, (ע״צ) — גמל עבדול נאצר נבחר היום לנ־שיא הקהיליה הערבית המאו־חדת, ברוב קולות של 99,999 אחוז — זאת הודיעה סוכנות הידיעות המזרח תיכונית.

נאצר נבחר לתקופת כהו־נה נוספת של שש שנים.

הוא היה המועמד היחיד ש־נתמנה על ידי האסיפה הל־אומית בחודש ינואר, ותקופת כהונתו החדשה תתחיל ב־25 למרץ.

גאמביה לאו״ם

מרכז האו״ם, 16, (ע״צ) — מועצת הבטחון הצביעה אמש פה אחד לקבל את גמביה כחברה באו״ם.

אולם המלצה זו לא תוכל לקבל לאישור סופי לפני כי־נוסו של המושב הבא של העצרת הכללית בחודש ספ־טמבר.

נפתח קונגרס הנפט בקהיר

קהיר, 16, (ע״ר) — קונגרס הנפט הערבי החמישי, המ־ארגן ע״י הליגה הערבית, נפתח כאן היום וימשיך ב־דיוניו עד ה־23 למרס.

ליו״ר תנועת החרות ח״כ מר **מנחם בגין** ורעיתו
איחולים לבביים לנשואי בתכם
חסיה עב״ל
תנועת החרות, סניף ר״ג

למר מנחם בגין ורעיתו
מזל טוב ורוב אושר לנשואי בתכם
חסיה עב״ל
בית ז׳בוטינסקי, רמת־גן

ליו״ר תנועת החרות מר **מנחם בגין** ורעיתו
מיטב האחולים לנשואי בתכם
חסיה עב״ל
תנועת החרות, סניף יפו

ליו״ר תנועת החרות מר **מנחם בגין** ורעיתו
איחולים לבביים לרגל נשואי בתכם
חסיה עב״ל
תנועת החרות
סניף „דרום", ת״א
ההנהלה והמועצה

ליו״ר התנועה
מר **מנחם בגין** ורעיתו
מזל־טוב ורוב אושר לנשואי בתכם
חסיה עב״ל
תנועת החרות, סניף ר״ג

למר מנחם בגין ורעיתו
מזל טוב ורוב אושר לנשואי בתכם
חסיה עב״ל
בית ז׳בוטינסקי
רמת־גן

ליו״ר התנועה מר **מנחם בגין** ורעיתו
ברכות לנשואי בתם
חסיה עם בח״ל
ההנהלה העולמית של ברית חרות הצה״ר
וחבר עובדיה

לח״כ **מנחם בגין** ורעיתו
מיטב הברכות לנשואי בתם
חסיה עב״ל
ההנהגה הארצית של בית״ר בא״י
ההנהגה העולמית של בית״ר

לחבר ההנהלה העולמית
ח.כ. ד״ר **אריה אלטמן** ורעיתו
ברכות לבביות להולדת הנכד הראשון
ההנהלה העולמית של ברית חרות הצה״ר

לידידנו חבר ועד הסניף
בן טוב ראובן ורעיתו
ברכת מזל־טוב
להולדת הבת
תנועת החרות, סניף הכרם
מהנה־יוסף וחסן בק
ההנהלה, הועד והמועצה

לידידנו
הרב משה מזרחי
מיטב הברכות לנשואיו
עם בח״ל
תנועת החרות
סניף „דרום" תל־אביב
ההנהלה והמועצה

סיגרית
"American Blend"
המיוצרת לראשונה בארץ
ביח״ר „דובק" מגיש סיגריה חדשה למעשן בעל הדרישות, שמה TIME והיא זהה במיכה, בטעמה ובאריזתה למינים האמ־ריקאיים המפורסמים בעולם. התעריפת המעולה והמיוחדת שלה היא פרי המחקר והידע המקיף של מומחי־„דובק".
TIME תופיע בימים אלה בשוק בקופסת מכסוכב מוגנת ע״י עטיפת צלופן.
מחיר 20 סיגריות פילטר TIME 1.00 ל״י.
(מ.)

דרוש רק
נקניק כשר
של
„עדבני"
ביח״ר לנקניק כשר
נשר בני ברק
רח׳ הרשב״ץ 21, טל. 725291

לחבר המועצה **שמעון חמילבסקי**
תנחומים במות אביך
ר׳ חיים ז״ל
הסתדרות העובדים הלאומית
מועצת עובדי ירושלים

לחברינו **יעקב כהן**, חבר המועצה הדתית בירושלים
ומרקו כהן
תנחומים באבלכם הכבד במות האב
מרגלית נ״ע
תנועת החרות ירושלים

גריבאס מזהיר: נגיב בצורה מוחצת על התקפה תורכית

אתונה, 16, (ע״צ) — „קפריסין חזו־קה תהיא מסואלת לעמוד במבחן כל התקפה טורקית" — הכריז היום ב־אתונה הגנראל גיאורגי גריבאס, המ־פקד העליון של הכוחות המזוינים הקפריסאיים.

„במקרה של הפצצה טורקית, נגיב מיד ובצורה מוחצת" — אמר גרי־באס, שציין כי קפריסין מצויידת ב־מערכת הגנה אנטי־אווירית משוכל־לת.

גנראל גריבאס אמר באתו מעמד כי אין להעלות על הדעת פלישה ימית טורקית, מאחר „שההגנה באי מאור־גנת בצורה מוסתית והעם הקפריאי גמר אומר שלא להרשות לטרקים ל־הצב כף רגל על הטריטוריה שלו".

בסיום דבריו אמר גריבאס: „הקפ־ריסאים שואפים כמובן לשלום, והם פנו כמה וכמה פעמים לטורקים הקפ־ריסאים בקריאה להגיע עמם לידי הס־כם. אך אם יעיזו הטורקים לפתוח במעשי איבה, ייקבלו תגובה מוחצת.

העובדה שגנראל גריבאס הגיע ה־יום לאתונה, שעה שלפני התוכנית עמד להגיע רק מחר, מתפרשת כאות לחומרת המצב בקפריסין, שם גברה לאחרונה המתיחות.

יום

ראשון

ירדן

ירדן

ירדן

ירדן

לאחר ההחלטה

על נצחונה של ממשלת מפא"י, וכל שתמכו אמש בהצעתה לכונן יחסים דיפלומטיים עם גרמניה, אפשר לומר שהיה זה „נצחון-פירוס". כי גם אם עדיין אין המצביעים „הן" מוסרים לעצמם דין-וחשבון מחומרת המעשה שעשו וגם אם ברגע זה נראית להם ההחלטה שהעבירו בכנסת כהחלטה מוכתבת על-ידי ההגיון והאינטרס הממלכתי, הרי איננו יכולים להסתיר את חרדתנו לבאות בעטייה של החלטה זו. כי בגלל אותה החלטה אומללה עקרנו במו ידינו את הבסיס המוסרי של היינו. כי אם היתה לעם היהודי תקומה לאחר כל התלאות, והיסורים אשר מצאוהו בחשכת הדורות, הרי באה תקומה זו רק הודות הכבירה, שחיזקתנו ועודדתנו, ששמרה עלינו מפני הצלחות-רגעיות למען לא לאבד את נצח-ישראל. בנזיד עדשים נמכרה עתה בכורתה המוסרית והנפשית של האומה. בגלל חישובי קוניוקטורה מוטעים גרש הקוב שהצ-ביע „הן" מעל פנינו את ששת מיליוני העדים, שהיו ניצבים בכנסת בשעה שהורמו הידים והוחלט למעשה לסגור את ספר החשבונות עם אלה שהובילום לכבשנים ולתאי-הגאזים. כל המלים היפות של „החשבון ההיסטורי שלא נסגר" נעשו פלסתר בהחלטה זאת. כי הרי ראינו, להוותנו, דיינו את חורבן הנשמות במשך שתים עשרה השנים האחרונות, מן היום בו נפתח הפתח לתת-פייסות. רעת יפתחו כל הסכרים ויוסרו אחרוני-הבלמים, — צמר-מורת עוברת את הגוף למחשבה על הצפוי לנו מעתה והלאה. הצפוי לנו מעתה והלאה.

אימה ומחרידה תהיה התפכחות מן השכרון הרגעי אשר תבוא. כי הרי השנים הראשונות שלאחרי המלחמה כבר הראו למדי, שעם רוצחים מתועב זה לא הפך עורו ולא השתחרר מיצרי השטן אשר בנפשו. איככה נוכל להראות פנינו לבנינו אחרינו על מיש-גה תראני זה ששנו המנהיגים בדור האבדון והחרות? איך נעמוד לפני עצמנו ולפני העולם ביום-מבחן-ופקודה?

יום זה, יום ההחלטה על נורמליזציה של היחסים בין מדינת היהדים ובין עם גרמניה, יגרשם כאחד הימים הטראגיים והמבי-שים ביותר בהיסטוריה עקובת-הדם של עם ישראל.

★ ★ ★

דם אחינו זועק לשמים

דם אחינו שמואל לוי מאלמגור, שהלך מאחורי המחרשה — — אשר נשפך אתמול על-ידי הסורים, זועק לשמים. הוא זועק ותובע מאתנו לעשות את כל אשר בכוחנו — והרי היום כוחנו אתנו — כדי שלא יהיה דמם של יהודים הפקר, אין דמנו יכול להיות הפקר בשום מקום על פני כדור הארץ. על אחת כמה וכ-כמה — במדינתנו הריבונית, בארץ-ישראל.

אנו יודעים מראש את כל טענותיהם של „רודפי-השלום" מבפנים, החפים רק על דמם של זרים, של אויבים, ואינם חסים על דם אחיהם שלהם. אנו יודעים מראש את קריאותיהם להבלגה כדי שלא להחריף, כביכול, את המצב אלא לאפשר בהתאפקותנו לכבות את התבערה. אך הנסיון הארוך לימדנו דין, כי הבלגה ממושכת על שפיכת דם יהודי איננה מרגיעה את המתקצחים, אלא עוד מעודדת אותם, מגרה עוד יותר את יצריהם השפלים ודוחפת אותם להמשך ההשתוללויות. האם לא התאפקנו דיינו עד עתה לנוכח התגרויותיהם של אויבינו, שהסבו לנו אבידות בנפש ו-ברכוש?

אנו יודעים מראש גם את טרוניותיהם כלפינו של הידידים מן החוץ, של ראשי המעצמות הגדולות, — כאשר לא נשב ב-חיבוק-ידים ונשיב לפוגעים בנו מכה אחת אפיים. הם עצמם אינם עוברים בשתיקה, כאשר פוגעים בהם ובאינטרסים שלהם, אף כשהאינטרסים הללו אינם נוגעים בציפור-הנפש שלהם, בי-סוד-חייהם, ואילו לנו הם מייעצים לנהוג באורך-רוח, לבלי ל-היתפס למעשים „נחפזים". אך להם אנו חייבים לומר בפה מלא ובגלוי, שאם הם אינם עושים את אשר ביכולתם לעשות כדי להכריח את התוקפים להרפות ממעשי-הדמים שלהם, אם ידידינו ודורשי-טובתנו אינם רוצים — „מפאת נוחיותם שלהם — להטיל את רוח-משקלם לשיח הבלתי-פוסקות בנו, הרי אין הם רשאים לייעץ לנו הבלגה או „לקרוא אותנו לסדר" כ-שהגנו ממלאים את חובתנו היסודית כלפי אזרחינו.

גם לאחר שמטה-המשקיפים של או"ם ועדות שביתת-הנשק קבעו שעבודת חקלאינו בצפון מתנהלת בשטח הריבוני של ישראל, לא נרתעו שליטי-דמשק צמאי-דם, ואחמול המשיכו בתעלוליהם וממטר-האש שניתך על ישוב ישראלי — שוב קופחו חיים יהו-דיים. אך האומנם יחודשו עלינו ימי הפוגרומים הערביים שבת-קיפת המנדט הבריטי, ואנו נסתפק בכריית קברים להרגינו וב-הלורית מתינו? דמו של אחינו הנרצח זועק ותובע מאתנו לגדוע את ידיהם הפושעות של הרוצחים! והרי היום איננו עוד חסרי-יישע וחסרי-מגן.

הפגנות סוערות נגד גרמניה

(סוף מעמוד 1)

המפגינים נשאו תצלומים של נאצר ושל חרוסיוף ומפה של „פלשתין"

ההפגנות בדמשק

כומסק נערכה אתמול לפני הצהרים הפגנה של אלפי סטודנטים שצעדו ל-עבר השגרירות המערב גרמנית כעיר וניסו להסתערן לבנין, כוחות המשטרה הסוריים הצליחו למנוע ברגע האחרון את התפרצותם של המפגינים אל תוך הבנין. בהפגנה הושמעו קריאות נגד נשיא תונים והכרזותיו בענין „שיתוף הפעולה היהודי-ערבי".

התאחדות „הסטודנטים הפלשתינאים" בדמשק פירסמה אתמול הודעה כה גינ-תה את הכרזותיו של בורגיבה ותיא-רה, אותן כחלק מ„תכנית אימפריאליס-טית".

באלכסנדריה שבמצרים נערכה אתמול הפגנה דומה, שיצאה בעיקר נגד נשיא טוניס. המפגינים קראו לניתוקם המדי-לת של היחסים הדיפלומטיים עם ממש-לת בון.

צעדי בטחון במצרים

רדיו קהיר מסר אמש כי כוחות ה-משטרה הקיפו מאז הבוקר את בנייני שגרירויות בון וטוניס. נמסר כי אזרחים מערב גרמניים בקהיר הוציאו אתמול את כספם מהבנקים וחלו מכינים עצ-מם לצאת ממצרים.

עתוני טוניס יצאו אתמול נגד עמד-תה של מצרים בענין מערב גרמניה ו-ציינו כי הזמנתו של מנהיג גרמניה המזרחית לקהיר היתה טעות ביסודה וכי דבר זה סיכן עוד יותר את היח-סים בין גרמניה המערבית והעולם הער-בי.

„עלינו לומר כמלוא גיליו הלב כי היוזמה שנגקטה על ידי קהיר בתח-תחריות האחרונות לא היתה נחוצה עתה תבוא גרמניה ותאמר: בגלל ההכרה בישראל המתסכנו עם ארצות ערב. מצב זה אינו מאפשר לנו לחדש ריקם את הסכסוך עם נאצר.

ותחוצאה מכך תהיה, שגריר גר-מני בירושלים — ומרעון גרמני ב-קהיר. האם זהו פירושו של „הנדיפת השיקול הגרמני"? כי גרמניה הזריעה מפירושות שלא תשלח יותר נשק ל-אזורי מתיחות, קרי ישראל.

היום. במצאת גרמניה בסכסוך עם העולם הערבי, סכסוכים מטבעם חיל-פים. היו כבר סכסוכים בין מצרים ואנגליה ובין מצרים וצרפת אחרי סואץ. גרמניה תפצה את נאצר תמו-רת היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, מומחים כבר ישנם שם. כדי לבטל הסכסוך בשנים הבאות מה לא תיתן גרמניה לשונאי ישראל?

צריך לצאת אל העם

הנזק המוסרי שבהחלטה, כבר נע-שה בצורת הסכם השילומים אבל כאן מדובר בזכויה לאומית של עם שלם. לכן צריך לצאת אל העם, אל כל יהו-די ימצפונו. מעולם לא עמדה שאלה כמו זו. אם באים לומר שהריב הוא הצודק הרי המאזן ההיסטורי עד כה בענין האוטוקאצית, בענין מלחמ-ת החופש נגד הבריטים וגם בענין השי-לומים, אימר מי בגין. אנו יכולים רק קוף ראשון ולאמר צדקנו. אנו ניש-אר במיעוט, אך נמלא חובתנו לעמנו. ולעצמנו, כשנאמר הלילה לאו מיח-לם ונישא את הדברים, „נזכור ולא נשכח".

(נאומו המלא של מ. בגין יפורסם בגליון ערב שבת).

הודעת ראש הממשלה

בהודעה ענינית המתארת את ההת-פתחות שקדמה להצעת גרמניה לכי-נון יחסים, אמר מר אשכול, שבמאזן יחסינו עם גרמניה במשך השנים ה-אחרונות, היה כלול החשבון ההיסטו-רי המחייב חזמרה מיוחדת. החשבון המצפוני וההיסטורי הנובע מן השוא-קיים. אך חשבון זה מצוי מעבר לכל מסגרת של מעשה מדיני. במאזני ה-מחשבה והרגש חייב השיקול של חיזוק המדינה וביצורה להכריע את הכל.

בעבר אמרנו שמחיבתה של גרמניה לנקות יוזמה להקמת יחסים דיפלומ-טיים. בנסיבות שנוצרו זו היה הצעה מדינית חשובה בעלת משקל, שכן ה-לא שיח הנוקב בין עם ישראל יהנב הגרמני, אינו מתנהל במנותק מגר-מים בינלאומיים אחרים.

פרדין: יחסים אינם ידידות

ח"כ י. פרדין, מהמפלגה הליברלית, אמר כי אינו רואה בקיום יחסים דיפ-לומטיים אות לידידות, אין זה מפריע לענין קיום יחסים דיפלומטיים ובה בשעה לקיים יחסי איבה ופעולות מל-חמה. נורמליזציה, לדעתו, אינה שכיחת העבר אלא יחסים נורמליים במשור המדיני, בלי הריסתה מחיצות הרגשיות העמוקות והתהומיות בין שני העמים.

אוזיה: תגובת נאצר מודד עכודנו

ח"כ אזניה, ממפא"י רואה כתגובת נאצר לכינון היחסים הדיפלומטיים בין בון לישראל כמודד על כמה זה צריך להיות טוב בעורנו, שכן אחרת לא היה נאצר חרד כל כך. המאבק שלנו עתה, צריך להיות לכך שלא יקבלו את תכתיבי נאצר.

מ. בגין: אין אפשרות לנורמליזציה בין דור המשמידים לבין דור המושמדים

(סוף מעמוד 1)

התרמית כלפי העולם

לפני שניגש מר בגין לבחון את ההגיון המדיני בכינון היחסים הדיפ-לומטיים הטיח דבריו כלפי גרמניה דהיום ראשימה כלפי כל העולם ה-תרבותי. נושאי עמדות מפתח בגר-מניה היום הם נאצים לשעבר. הדיון על הארכת חוק ההתשנות בא בעקב-בית לחץ של דעת הקהל העולמית ולא מרצונה של גרמניה. בענין כינון היחסים הדיפלומטיים אומר מר בגין: „אני מאשים את ד"ר לדוויג ארהרד, אשר מתוך חישובי תועלת גרמניים צניים, בעמדו לחוץ אל הקיר מצד אחד, ומצד שני בהתייצבו בפני מחאה אדירה של כל העולם התרבותי, הציע, למען גרמניה, למען האינטרסים שלה, למען טהר את עצמו ואת עמו באירח חולף — לכונן יחסים דיפ-לומטיים „אלבריכטיים" עם מדינת ישראל".

מה שעוללה לנו גרמניה

אין להשוות את שעוללה גרמניה לנו, למה שעשתה היא לאחרים. שום עם לא איבד שליש מבניו. על כן אין לבוא ולאמר: הם, ועמים האחרים, מקיימים יחסים דיפלומטיים עם בון. מר בגין סותר את דברי ראש הממ-שלה, האומר שכולנו נמצאים במאבק בין השכל והרגש.

„כרגש כשכל, כלב כמרמה". אין שום מאבק בין הרגש לשכל. „אין אפשרות לעשות נורמליזציה בדור ה-השמדת בין דור המשמידים דור ה-מושמדים".

השיקול המדיני

ישנם רבים הטוענים בשם ההגיון המשיקול המדיני. וכאן בא מר בגין ואומר שהמצב שהיה בגין עוד יד-סדובה של ישראל לכונן יחסים, היה חוק מאבל. אך כאן נחצו אמר: היד עתה תבוא גרמניה ותאמר: בגלל ההכרה בישראל המתסכסנו עם ארצות ערב. מצב זה אינו מאפשר לנו לחדש ריקם את הסכסוך עם נאצר.

ותחוצאה מכך תהיה, שגריר גר-מני בירושלים — ומרעון גרמני ב-קהיר. האם זהו פירושו של „הנדיפת השיקול הגרמני"? כי גרמניה הזריעה מפירושות שלא תשלח יותר נשק ל-אזורי מתיחות, קרי ישראל.

הימים. במצאת גרמניה בסכסוך עם העולם הערבי, סכסוכים מטבעם חיל-פים. היו כבר סכסוכים בין מצרים ואנגליה ובין מצרים וצרפת אחרי סואץ. גרמניה תפצה את נאצר תמו-רת היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, מומחים כבר ישנם שם. כדי לבטל הסכסוך בשנים הבאות מה לא תיתן גרמניה לשונאי ישראל?

צריך לצאת אל העם

הנזק המוסרי שבהחלטה, כבר נע-שה בצורת הסכם השילומים אבל כאן מדובר בזכויה לאומית של עם שלם. לכן צריך לצאת אל העם, אל כל יהו-די ימצפונו. מעולם לא עמדה שאלה כמו זו. אם באים לומר שהריב הוא הצודק הרי המאזן ההיסטורי עד כה בענין האוטוקאצית, בענין מלחמ-ת החופש נגד הבריטים וגם בענין השי-לומים, אימר מי בגין. אנו יכולים רק קוף ראשון ולאמר צדקנו. אנו נישא אר במיעוט, אך נמלא חובתנו לעמנו. ולעצמנו, כשנאמר הלילה לאו מיח-לם ונישא את הדברים, „נזכור ולא נשכח".

(נאומו המלא של מ. בגין יפורסם בגליון ערב שבת).

הודעת ראש הממשלה

בהודעה ענינית המתארת את ההת-פתחות שקדמה להצעת גרמניה לכי-נון יחסים, אמר מר אשכול, שבמאזן יחסינו עם גרמניה במשך השנים ה-אחרונות, היה כלול החשבון ההיסטו-רי המחייב חזמרה מיוחדת. החשבון המצפוני וההיסטורי הנובע מן השוא-קיים. אך חשבון זה מצוי מעבר לכל מסגרת של מעשה מדיני. במאזני ה-מחשבה והרגש חייב השיקול של חיזוק המדינה וביצורה להכריע את הכל.

בעבר אמרנו שמחיבתה של גרמניה לנקות יוזמה להקמת יחסים דיפלומ-טיים. בנסיבות שנוצרו זו היה הצעה מדינית חשובה בעלת משקל, שכן ה-לא שיח הנוקב בין עם ישראל יהנב הגרמני, אינו מתנהל במנותק מגר-מים בינלאומיים אחרים.

פרדין: יחסים אינם ידידות

ח"כ י. פרדין, מהמפלגה הליברלית, אמר כי אינו רואה בקיום יחסים דיפ-לומטיים אות לידידות, אין זה מפריע לענין קיום יחסים דיפלומטיים ובה בשעה לקיים יחסי איבה ופעולות מל-חמה. נורמליזציה, לדעתו, אינה שכיחת העבר אלא יחסים נורמליים במשור המדיני, בלי הריסתה מחיצות הרגשיות העמוקות והתהומיות בין שני העמים.

אוזיה: תגובת נאצר מודד עכודנו

ח"כ אזניה, ממפא"י רואה כתגובת נאצר לכינון היחסים הדיפלומטיים בין בון לישראל כמודד על כמה זה צריך להיות טוב בעורנו, שכן אחרת לא היה נאצר חרד כל כך. המאבק שלנו עתה, צריך להיות לכך שלא יקבלו את תכתיבי נאצר.

ח"כ אוגנאנ: יציאה מבדידות מדינית

ח"כ אוגא, (המפד"ל) סען כי יש, לדעתו, לנצל את הקונסטלציה במדיניות שנוצרה, ויש לבחון כיצד חידוש זה במערך הבינלאומי עשוי לפתוח שכו-לים חדשים, בעזרתם נוכל לצאת מבי-דודנו המדיני. ח"כ אוגא עוד מרחיב ואומר שעלינו לדאוג לכך שלא תהיינה תקלות כתוצאה מכינון היחסים.

ח"כ כרזלי: מה נשתנה

ח"כ ברזילי בשם מפ"ם מזכיר את עמדת ישראל לפני 10 שנים, עת לא היתה ישראל מוכנה לקשור יחסים עם גרמניה. מה נשתנה מאז? גרמניה לא זו עוד הוסיפה כוח ונשק. „גרמניה אחרת, תירוץ מדיני לרוצים להשתמש בו. כי כיום בגרמניה יש לא רה-נאציפיקציה אלא כה-נאציפיקציה.

ח"כ כרמל: טרם הגיעה השעה

ח"כ כרמל, בשם „אחדות העבודה", אמר שטרם הגיעה שעה להיענות לגר-מניה, שכן טרם הגיעה השעה לוגרמ-ליצציה כיחסים. אין להאמין לכנות ה-ציאליסטי ואחוותי, נקום ונשיר אותו.

„ירדן" מאשימה את ישראל בתקפנות על עריכת המצעד הצבאי הסימלי בירושלים

מרכז האו"ם, 16 (ע"ר) — „ירדן" האשימה את ישראל ב„תוקפ-נות" ו„התנהגות „פרוביקטיבית" באזור ירושלים, באיגרת אל יו"ר המועצה שתוכנה פורסם היום.

ממשלת „ירדן" ויחסה את ישראל אחראית לתוצאות התנהגות זו — הצ-היר ראש הממשלה ה„ירדנית" עכדול מונעים ריפאי בארתי. הוא ביקש שה-איגרת תועבר כח"ור לכל חברי המועצה.

כהודעה נפרדת אל יו"ר המועצה, מר ריפאי אחר, צייר חוף השבחה, כותב השיקול הגרמני"? כי גרמניה הזריעה מפירושות שלא תשלח יותר נשק ל-אזורי מתיחות, קרי ישראל.

הימים. במצאת גרמניה בסכסוך עם העולם הערבי, סכסוכים מטבעם חיל-פים. היו כבר סכסוכים בין מצרים ואנגליה ובין מצרים וצרפת אחרי סואץ. גרמניה תפצה את נאצר תמו-רת היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, מומחים כבר ישנם שם. כדי לבטל הסכסוך בשנים הבאות מה לא תיתן גרמניה לשונאי ישראל?

צריך לצאת אל העם

הנזק המוסרי שבהחלטה, כבר נע-שה בצורת הסכם השילומים אבל כאן מדובר בזכויה לאומית של עם שלם. לכן צריך לצאת אל העם, אל כל יהו-די ימצפונו. מעולם לא עמדה שאלה כמו זו. אם באים לומר שהריב הוא הצודק הרי המאזן ההיסטורי עד כה בענין האוטוקאצית, בענין מלחמ-ת החופש נגד הבריטים וגם בענין השי-לומים, אימר מי בגין. אנו יכולים רק קוף ראשון ולאמר צדקנו. אנו נישא אר במיעוט, אך נמלא חובתנו לעמנו. ולעצמנו, כשנאמר הלילה לאו מיח-לם ונישא את הדברים, „נזכור ולא נשכח".

(נאומו המלא של מ. בגין יפורסם בגליון ערב שבת).

הודעת ראש הממשלה

בהודעה ענינית המתארת את ההת-פתחות שקדמה להצעת גרמניה לכי-נון יחסים, אמר מר אשכול, שבמאזן יחסינו עם גרמניה במשך השנים ה-אחרונות, היה כלול החשבון ההיסטו-רי המחייב חזמרה מיוחדת. החשבון המצפוני וההיסטורי הנובע מן השוא-קיים. אך חשבון זה מצוי מעבר לכל מסגרת של מעשה מדיני. במאזני ה-מחשבה והרגש חייב השיקול של חיזוק המדינה וביצורה להכריע את הכל.

בעבר אמרנו שמחיבתה של גרמניה לנקות יוזמה להקמת יחסים דיפלומ-טיים. בנסיבות שנוצרו זו היה הצעה מדינית חשובה בעלת משקל, שכן ה-לא שיח הנוקב בין עם ישראל יהנב הגרמני, אינו מתנהל במנותק מגר-מים בינלאומיים אחרים.

פרדין: יחסים אינם ידידות

ח"כ י. פרדין, מהמפלגה הליברלית, אמר כי אינו רואה בקיום יחסים דיפ-לומטיים אות לידידות, אין זה מפריע לענין קיום יחסים דיפלומטיים ובה בשעה לקיים יחסי איבה ופעולות מל-חמה. נורמליזציה, לדעתו, אינה שכיחת העבר אלא יחסים נורמליים במשור המדיני, בלי הריסתה מחיצות הרגשיות העמוקות והתהומיות בין שני העמים.

אוזיה: תגובת נאצר מודד עכודנו

ח"כ אזניה, ממפא"י רואה כתגובת נאצר לכינון היחסים הדיפלומטיים בין בון לישראל כמודד על כמה זה צריך להיות טוב בעורנו, שכן אחרת לא היה נאצר חרד כל כך. המאבק שלנו עתה, צריך להיות לכך שלא יקבלו את תכתיבי נאצר.

הוקמה ועדה פאריטטית עם האקדמאים

יושב ראש ועדת הסרים לענייני שכר, שר האוצר מר פ. ספיר, הודיע אתמול לנציגי הארגונים האקדמאיים המאורגנים במחלקה לעובד האקדמאי בהסתדרות, על הקמת ועדה פריטטית עמהם, אשר תבדוק אם חל שיבוש בהפרשיות בשכר האקדמאים בעק-בות ביצוע דו"ח הנרובין.

השר אמר שוועדה זו תופעל בז-כויות ובמעמד שווה לוועדה שהו-קמה עם הארגונים המיוצגים בוועד-דת התיאום.

הודעה זו נמסרה בפגישה שנת-יימה אמש בין ועדת הסרים לענני-שכר בהשתתפות שר העבודה, מר י. אלון, וסגן שר הפנים, ד"ר י. בן-מאיר ונציגי המחלקה לעובד האקדמאי בהסתדרות והארגונים הק-שורים בה.

נחתם הסכם מסחרי בין ישראל ותורכיה

הסכם מסחרי בין ישראל לתורכיה נחתם ביום ב' באנקרה על-ידי הציר מ. ששון, שעמד בראש משלחת יש-ראלית, ומר צ'ריק לי, נשיא משרד התעשיה, שעמד בראש משלחת תור-כיה.

בהתאם להסכם תייצא ישראל פוס-פטים, פלסטיקה, חוטים וסיבים סינ-טטיים, מכונות השמליות ומוצרים כימיים בשווי 3.5 מיליון דולר (לעו-מת 11 מיליון אשתקד). קרך היבוא מתורכיה לא השתנה ומורכב מסוכר, שעורה, טבק ובורום.

בוטלה ההתישנות לגבי פשעי הנאצים באוסטריה

ונה, 16, (ע"ר) — ממשלת אוסט-ריה אישרה היום תיקון לחוק הפלי-לי, הבא לאפשר לבתי דין אוסטריים לנהל הלילכים משפטיים על פשעי מל-חמה ללא כל הגבלה בזמן — נמסר כאן היום רשמית.

אין כל ספק כי הצעת התיקון ת-אושר על ידי הפרלמנט ברוב גדול של שתי מפלגות הקואליציה — ה-מפלגה השמרנית והמפלגה הסוציאליס-טית החילשות יחד על 156 מבין 165 המושבים בפרלמנט.

התוכל גרמניה המזרחית למלא מקומה של בון בעולם הערבי?

התשובה לכך היא חיובית בהסתייגות מסויימת: הסיוע הטכנולוגי יהיה מצומצם יותר — מדענים מזרח גרמניים יפלשו למצרים

— מאת מ. בן יוסף —

מצרים וגרוזותיה, עיראק, תימן וכנראה גם אלג'יריה — החליטו שה לניהול המשק המזרח גרמני ה-כבר פועים על ניתוק היחסים המ-דיניים והכלכליים עם גרמניה המ-ערבית וכינון יחסים דיפלומאטיים ופיגאנסיים עם גרמניה המזרחית.

מדינות ערביות אחרות נמצאות ע-ייון בשלבי-חיסום שיימשכו כנר-אה זמן ממושך. ובעיצומו של ה-משבר ביחסי הערבים עם בון מנסה נאצר להפריח את הסיכמא כי פאנ-קוב יכולה למלא את מקומה שה בון — בעיקר בתחום הכלכלי. כ-איזו מידה נכונה קביעה זו?

ממבט ראשון נראה כי דבריו אלה של נאצר חסרי כל בסיס ריאלי. שהרי גרמניה המזרחית לא הופיעה עד עתה על המפה הכלכלית של העולם כגורם בעל יכולת-ואפשרויות של סיוע ות-מיכה. יותר מזה — ההנחה שרווחה בעולם המערבי במשך השנים האחרונות היתה שגרמניה המזרחית עצמה זקו-קה לסיוע כלכלי מן החוץ — כדי לש-מור על רמת חיים מתאימה ועל-מנת לפתח את התעשיות הכבדות.

„מערכת כלכלית חדשה"

אך נראה כי האמת נמצאת אי שם בין שתי ההערכות הקוטביות הללו. גרמניה המזרחית עשתה במשך השנ-ים האחרונות כיברת דרך ארוכה שה-עניקה לה אשראי גדול של חוגים כל-כלים רחבים ורבי השפעה במערב. ב-משך השנתיים האחרונות היא הצליחה לשפר את מאזן התשלומים שלה, לה-עלות את הכנסתה הלאומית, להגדיל את יצואה לארצות חוץ ולעלות על מה שבינה בלכסיקון הכלכלי „פסים ר-טיבילי ס".

לפני רפורמה, משנה הוקמה בגרמניה המזרחית „מערכת כלכלית חדשה". מט-רתו של זה היה מתן תגובה „לדי-בראליות" יותר למשק התעשייתי המת-פתח. ואמנם — שיטה חדשה זו הוכיחה את יעילותה. משקיפים כלכליים מן המערב מציינים כי מורגשת עתה תנופה חדשה בייצור התעשייתי כמזרח גרמניה, המקביל לעליה התלולה בטיבם ובאיכו-תם של המוצרים. אגב — שיטה זו רחוקה מרחק רב מן הדוקטרינות הכל-כליות של הקומוניזם אך נראה כי ל-גרמניה המזרחית אין זה איכפת ומוס-קבה עצמה שאף הא מתלבטת כבעיות הכלכליות לא מעטות אינה מתרעמת כל עוד החיקוי המערבי נוסח פאנקוב אינו מחמיר את המצב.

עליה כייצוא

במקביל לכך הונהגה שיטה חד-שה לניהול המשק המזרח גרמני ה-מבוססת על מתכר שוזקים ובציעי רווחים. שיטת ניהול חדשה זו הכ-ניסה את המשק המזרח גרמני לעי-ין חדש — המכוסים על העקרכות ה-ישיבים מדעיים מדוייקים.

לפי סטטיסטיקה רשמית שפורסמה בשבועות האחרונים על-ידי ממשלת גר-מניה המזרחית נרשמה עליה של 4.7 אחוז בהכנסה הלאומית בשנת 1964. ומה שחשוב יותר: סחר החוץ של גר-

ולטר אולבריכט

„מגלא מקום חיים"

מניה המזרחית גדל ב-5 מיליארד דולאר בשנת 1963 ל-6 מיליארד דולאר בקירוב השנה. וזהו גידול שיש בו ללמד על העליה בכוחה הכלכלי של מזרח גר-מניה גם בקנה מידה עולמי.

יריד לייפציג שנערך השנה בהשתת-פות עשרות מדינות היוותה חלון ראוה מבעבו נשקפה לאנשי העסק המערביים שזרמו לשם, גרמניה מזרחית אחרת בעלת יכולת משופרת יותר בתחום ה-כלכלי והטכנולוגי. חלק גדול מאנשי העסק המערביים לא היססו לציין כי חלק מן הסחורות שהוצגו ביריד זה הן בעלי „רמה עולמית". בכלל, מצייר נים חוגים פיגאנסיים במערב, גרמניה המזרחית מתרחקת יותר ויותר מן ה-אדיגאולוגיה הקומוניסטית ומתרכזת ב-„ביזנס".

אך קיימים גם גורמים אוביקטיבים עוד החיקוי המערבי נוסח פאנקוב אינו מחמיר את המצב.

עליה כייצוא

במקביל לכך הונהגה שיטה חד-שה לניהול המשק המזרח גרמני ה-מבוססת על מתכר שוזקים ובציעי רווחים. שיטת ניהול חדשה זו הכ-ניסה את המשק המזרח גרמני לעי-ין חדש — המכוסים על העקרכות ה-ישיבים מדעיים מדוייקים.

לפי סטטיסטיקה רשמית שפורסמה בשבועות האחרונים על-ידי ממשלת גר-מניה המזרחית נרשמה עליה של 4.7 אחוז בהכנסה הלאומית בשנת 1964. ומה שחשוב יותר: סחר החוץ של גר-

ולטר אולבריכט

„מגלא מקום חיים"

מניה המזרחית גדל ב-5 מיליארד דולאר בשנת 1963 ל-6 מיליארד דולאר בקירוב השנה. וזהו גידול שיש בו ללמד על העליה בכוחה הכלכלי של מזרח גר-מניה גם בקנה מידה עולמי.

יריד לייפציג שנערך השנה בהשתת-פות עשרות מדינות היוותה חלון ראוה מבעבו נשקפה לאנשי העסק המערביים שזרמו לשם, גרמניה מזרחית אחרת בעלת יכולת משופרת יותר בתחום ה-כלכלי והטכנולוגי. חלק גדול מאנשי העסק המערביים לא היססו לציין כי חלק מן הסחורות שהוצגו ביריד זה הן בעלי „רמה עולמית". בכלל, מצייר נים חוגים פיגאנסיים במערב, גרמניה המזרחית מתרחקת יותר ויותר מן ה-אדיגאולוגיה הקומוניסטית ומתרכזת ב-„ביזנס".

אך קיימים גם גורמים אוביקטיבים המונעים התקדמות מהירה במשק המזרח גרמני. אחד הגורמים החשובים — ב-ריחתה זו צומצמה עם הקמתה של חומת ברלין אך ההשפעה עדיין ניכרת. במקביל, ישנה „הליבה" הסובייטית, עובדה ידועה היא שברית-המועצות מנ-צלת לא רק את „סמל החבואה" של אירופה אלא אף את הייצור החקלאי בגרמניה המזרחית ולאחרונה גם את המוצרים התעשייתיים במדינה זו.

כן — אבל...

על רקע עובדות יסוד אלה עש-אלת איפוא שוב השאלה — התוכל פאנקוב למלא את מקומה של בון בתחום הסיוע הכלכלי והטכנולוגי לארצות ערב? התשובה לכך היא חיובית עם הסתייגויות מסויימות.

בקשר למצרים הוכיחה פאנקוב כי בכוחה לבוא במקומה של בון רק באופן חלקי. בעת ביקורו האחרון של שליט גרמניה המזרחית, הלטר אולב-ריכט, במצרים הוא חתם על הסכם לה-ענקת מלוה בן 100 מליון דולאר ל-נאצר. מלוה זה יינתן לטווח ארוך ובת-נאים נוחים ביותר (2.5 אחוז ריבית). במקביל מגיעות ידיעות מהימנות למדי על הבעה מלווה בסך של 10 מליון דו-לאר מגרמניה המזרחית ל„ירדן" לשם הקמת מפעל הפוספטים באיזור ים המלח. שיחות על הענקת מלוות ארוכי טווח וסיוע כלכלי מסוגים אחרים מתנהלות גם עם תימן וסוריה — העומדת בפני חתימת הסכם להקמת הסכר הגבוה על הפרת (השקעה של כ-300 מליון דולאר).

אין ספק שמוסקבה תמומד לציקה של פאנקוב בכואה למלא את מקומה של בון במזרח התיכון הערבי, אך אין ספק כי שני הצדדים יודעים זאת, וב-מיוחד הערבים, כי גרמניה המזרחית אינה מהוה תחליף מלא לגרמניה המערבית — בעיקר בתחום הטכנולוגי. אלפי ס-טודנטים מצריים, עיראקיים, „ירדניים" וסוריים לא יוכלו יותר ללמוד במוסדות ההשכלה הגבוהים והמקצועיים בבון. פאנקוב לא תוכל לקלוט את כולם.

מאידך הביעה כבר גרמניה המזרחית את נכונותה, ושוב בניבוי סוכייטי, לשגר למצרים מדענים כחתום המחקר הטילי והגרעיני כדי להחליף במקרה הצורך את המדענים המערב גרמנים הפועלים עתה בשירות התעשיה הצבאית הנאצרית. עובדה זו מדאיגה את ישראל והמערב כאחד מאחר והדבר מהוה חק-דים מסוכן של הפעלת פוטציאל מדעי מזרח גרמני לייצוב נשק השמדה.

נחתם ההסכם לביצוע השלב הסופי של השלומים

בון, 16, (ע"ע) — שני יושבי ה-ראש של הועדה המעורבת הגרמנית-ישראלית חתמו כאן היום על פרטי-כל לביצוע השלב האחרון של הסכם השילומים שנחתם בין מערב גרמניה לבין מדינת ישראל ב-10 לספטמבר 1953.

המיסמך נחתם ע"ל מר גוראס, מנהל מינסטריון הכלכלה, וע"י מר פליקס אליעזר שנער, ראש המשלחת הישראלית בקלן.

כתוצאה מקוניות במסגרת ביצוע ההסכם התפתחו במשך השנים האח-רונות יחסי מסחר רבים בין גרמניה המערבית לבין ישראל. התעשיה ה-ישראלית רכשה — מחוץ למסגרת ההסכם — במידה גדלה והולכת ציוד למכונות, לאניות וכו', שנרכשו מ-כספי השילומים; כמו כן מוסיפה ה-תעשיה הישראלית לקנות — מחוץ להסכם — חומרי גלם.

ג. מאיר נועדה עם קוב דה מירוויל

פריס, 16, (ע"צ) — שרת החוץ הישראלית, הגברת גולדה מאיר, קיי-מה היום שתי שיחות עם מיניסטר החוץ הצרפתי, מר קוב דה מירוויל.

הגברת מאיר, באה לפגישה עם מר דה מירוויל בלוית שגריר יש-ראל בפריס, ואלתה איתן, ומנהל המחלקה הכלכלית במשרד החוץ ה-ישראלי, מר משה אלון.

מן הצד הצרפתי השתתפו גם שארל ליסה, ראש המחלקה המדינית של מיניסטריון החוץ הצרפתי, ואוליביה וורמסר, ראש המחלקה הכלכלית.

הפגישה נמשכה קשעה אחת, ולפי הודעת הגברת מאיר, שנמסרה בה-גיעה לשדה התעופה אורלי, עמדו המיניסטרים לדון בפגישה זו בעיקר ביחסים בין ישראל לבין השוק המ-שותף, ובמצב במזרח התיכון.

לאחר השיחה, ערך מיניסטר החוץ הצרפתי ארוחת צהריים לכבוד הג-ברת מאיר ובארוחה השתתפו גם ה"ה איתן ואלון, וכן ראשי שגרירות יש-ראל. לאחר הארוחה קיימה הגב-מאיר והמיניסטר הצרפתי שיחה מדי-נית נוספת שנמשכה מחצית השעה.

„אני משוכנעת שצרפת תעשה כל שב-יכולתה כדי לעזור לנו בפתרון הבעיות הקשורות כיחסינו עם השוק המשו-תף" — הכריזה הגב' אחר"כ שרת-החוץ, הגב' גולדה מאיר, בתשובה ל-שאלת כתבים על השיחות שניהלה עם מר קוב דה מירוויל.

משנשאלה עם צרפת תומכת בעמדת ישראל בשאלת מי לירדן, השיבה „צר-פת אינה יוצאת מכלל הארצות הרבות המשקיפות על בעיית המים כמונו".

„האם יוליך האיום הערבי למלחמה" — שאל אחד הכתבים.

„אני מקווה שלא, השיבה גב' מאיר, אולם אין פירושו של דבר שהערבים יכולים לנתק לנו את המים ושנמחה ל-הם כף.

הדור הצעיר של הליברלים בת"א מצדד בגוש עם תנועת החרות

„אין כל שחר לידיעה שפורסמה אתמול ב„קול ישראל" מעם כמה חברים שפרשו מהרוב במפלגה ה-ליברלית, שלפיה החליט כ

משק, כלכלה והפרט

על הפרק:

הבחירות להת"ב התעשיה אינן תחליף לבחירות לכנסת

רות אופוזיציונית נושבת מאז ר מתמיד בהתאחדות בעלי התעשיה לפני האספה הכללית לבחירת מוס דותיה. במסדרונות „הבית", במועדון ובאסיפות האגפים, ניתן לשמוע ד ברים חריפים בגנותה של ההנהגה, הנאשמת בציות יתר לממשלה ר להסתדרות. דוברי האופוזיציה תוב עים „הזרמת דם חדש" לנשיאות ונקיטת קו „אופוזיציוני" כלפי ה ממשלה. אולם בבחירות מתברר, כי התעשיינים מעדיפים לתת את קו לותיהם בעד נציגי ההנהגה „הש תדלנית" ו„אופוזיציונרים" מעטים בלבד זוכים להיבחר לנשיאות. ברור, כי הלך רוחם של התעשיינים, אינו מזדהה עם התוצאה בקלפי. ה סיבה לכך נעוצה בערבוב תחומים בין פעילות פוליטית ובין יצוג אינטרסים מקצועיים. ארגון ייצוגי איננו יכול לבוא במקום מפלגה פר ליטית, בפרט במסטר, בו הדמר ניסטרציה המשלחית מחלקת אס שרויות לרוחים וטובות הנאה חומ רית לפי ראות עיניה. חברי ההנ אחדות רואים את עצמם זכאים לתבוע מן הממשלה, שלא תפלה אותם לרעה לעומת הסקטור הצי בורי והשיתופי, אשר נוטלים את חלק האריי של הרווחים במשק. סדר חלוקת „השלל הקואליציוני" לא נסתר מעינה עיניהם. ואחדים מהם מאמינים כי הפעלת לחץ כבד יותר על הממשלה, עשוי להגדיל את חלקו של הסקטור הפרטי ב„חלוקה".

הפעילות האופוזיציונית בהתאחד דות מתכוונת, איפוא, להחליפת „הסוסים" ולא לשינוי פני המשטר. לפיכך, ברור משום מה נבחרי האר פוזיציה לנשיאות מעלימים, בם רדנת הזמן, עם השתדלנים של ה הנהגה.

גם השנה, עם התקרב מועד ה בחירות לנשיאות, הסתמנה פעילות אופוזיציונית בקרב חברי ההתאחד דות. הקשיים בשוק האשראי הפר טי, תרמו לא מעט להחרפת ההכ רזות המלחמתיות. אולם נהיה תמי מים אם נאמין שיש בכוחה של ההתאחדות לשנות עקרונית את מדיניות הממשלה. חיצי האופוזיציה הופנו נגד מדיניות האשראי וה ליברליזציה. בכך, אין כל חידוש. כל הארגונים הכלכליים, כבר נתנו מזמן את דעתם השלילית על פער לות הממשלה בשטחים אלה. נציגי כל הסקטורים במשק מיצו כבר מזמן את הצד הכלכלי והחברתי של הבעיה. הנימוקים לא הועילה. הטענות לא נתקבלו, והממשלה מר סיפה לקיים שעורי ריבית גבוהים. מקידה הבכירים מסרבים „להבין", כי ההוצאה לשירותי הון אוכלת כל חלקה טובה במשק הישראלי. גם דברי האופוזיציה בכנסת, נופלים על אזנים אטומות, והממשלה מר שיכה לפעול בכלכלה, בהתאם ל הסקסוותיה הפוליטיות.

כדי לחקל בעולה של התעשיה, בכל הנוגע לחוצאה לשירותי הון, דרוש מפנה דרקלי במדיניות הכל כלית. רצוי לבצע את מדיניות ה ליברליזציה כך, שתחזק את כושר ההתחרות של תעשיותנו לא בשוק הפנימי ובשוקי חוץ כאחד; יש להפוך את מדיניות השכר למ נוף, אשר יביטח חלוקה יעילה יותר של כוח העבודה האורחי ויגביר את פריון המשק. נדרשת דאגה מתמדת להתקדמות הכלכלה על כל ענפיה ולא רק של התעשיה בלבד. כל זה ניתן להשיג באמצעות פתוח הבחר בבחירות לכנסת. הבחירות בהתאחדות אינן יכולות לבוא במ קומן.

מ. צור, מנכ"ל של משרד המסחר והתעשיה

„שבוע האופנה הישראלית" - מוסד קבע

„שבוע האופנה הישראלית" יחסוך מעתה למוסדי־קבע ויערך אחת לשנה — אמר מר מיכאל צור, המנהל הכללי של משרד המסחר והתעשיה במסיבת עתונאים שנערכה לסיכום „שבוע האופנה".

מר צור מסר כי ההזמנות שנמסרו ליצרנים מסתכמות בלמעלה משני מליון דולר. אולם עוד אי אפשר לי סכם את הכנסות המפעל כיון ש־ההזמנות ממשיכות לזרום, וקונים חדשים מוסיפים להגיע, לאחר ש־שמעו מעמיתיהם על מוצרי האופנה הישראלית.

ל„שבוע" באו 175 קונים מ־17 אר־צות. ההיצאות של „שבוע" הסתכמו ב־200 אלף לירות, ומזה נשאו היצ־רנים ב־30 אלף לירות.

סוכם כי התערוכה תתקיים לעת עתה רק פעם אחת בשנה, בסוף סב־רואר — התחלת מרס, לאחר תצוגות האיפנה הגדולות בצרפת ואיטליה, הנערכות במהצית הראשונה של סב־רואר.

בעמדה על הליקויים שחלו בתצ־גות האופנה, אמר מר צור כי בשנה הבאה ישקדו, לתיקון רמת הת־צוגה. ההכנות לתצוגה הבאה יתחיל בהקדם של 9 חודשים. כמו כן יתכ־נו תצוגות של מוצרי־לואי כגון ארנקים, כובעים, נעליים, אבני חן תכשיטים ועוד.

מר צור אמר, כי יחד עם „שבוע האופנה" ימשיכו בעריכת „השבועות הישראליים" בחוצות בחו"ל, שמהם ניתן להפיק הכנסה של 5—7 מליון דולר בשנה. מר צור עמד על הדי חצוגה בעתונות המקצועית, וציין במיוחד לא רק שבוע האופנה הישרא־לית" רכשו היצרנים המקומיים קונים חדשים רבים.

נציג היצרנים בוועדה שהכינה את „השבוע", מר מוריס דגן עמד על הארגון המצוין ועל הקשר הטוב שהיה קיים בין היצרנים והקונים. הוא הדגיש את שיטת המכירה ה־חדשה שהונהגה במסגרת המפעל. עד כל יצאו היצרנים עם מוצריהם ל־מכירות בחו"ל, ואילו הפעם באו הקונים אל היצרנים. כן הדגיש שזו הפעם הראשונה שהצלחנו לקבל קונים „מחנויות של פרסטיז'ה" באירופה ובארה"ב.

מר דגן הביע את התקוה כי בשנה הבאה ישקדו על שיפור רמת הת־צוגה. ההכנות לתצוגה הבאה יתחיל בהקדם של 9 חודשים. כמו כן יתכ־נו תצוגות של מוצרי־לואי כגון ארנקים, כובעים, נעליים, אבני חן תכשיטים ועוד.

מר צור אמר, כי יחד עם „שבוע האופנה" ימשיכו בעריכת „השבועות הישראליים" בחוצות בחו"ל, שמהם ניתן להפיק הכנסה של 5—7 מליון דולר בשנה. מר צור עמד על הדי חצוגה בעתונות המקצועית, וציין במיוחד לא רק שבוע האופנה הישרא־לית" רכשו היצרנים המקומיים קונים חדשים רבים.

נציג היצרנים בוועדה שהכינה את „השבוע", מר מוריס דגן עמד על הארגון המצוין ועל הקשר הטוב שהיה קיים בין היצרנים והקונים. הוא הדגיש את שיטת המכירה ה־חדשה שהונהגה במסגרת המפעל. עד כל יצאו היצרנים עם מוצריהם ל־מכירות בחו"ל, ואילו הפעם באו הקונים אל היצרנים. כן הדגיש שזו הפעם הראשונה שהצלחנו לקבל קונים „מחנויות של פרסטיז'ה" באירופה ובארה"ב.

מר דגן הביע את התקוה כי בשנה הבאה ישקדו על שיפור רמת הת־צוגה. ההכנות לתצוגה הבאה יתחיל בהקדם של 9 חודשים. כמו כן יתכ־נו תצוגות של מוצרי־לואי כגון ארנקים, כובעים, נעליים, אבני חן תכשיטים ועוד.

מר צור אמר, כי יחד עם „שבוע האופנה" ימשיכו בעריכת „השבועות הישראליים" בחוצות בחו"ל, שמהם ניתן להפיק הכנסה של 5—7 מליון דולר בשנה. מר צור עמד על הדי חצוגה בעתונות המקצועית, וציין במיוחד לא רק שבוע האופנה הישרא־לית" רכשו היצרנים המקומיים קונים חדשים רבים.

נציג היצרנים בוועדה שהכינה את „השבוע", מר מוריס דגן עמד על הארגון המצוין ועל הקשר הטוב שהיה קיים בין היצרנים והקונים. הוא הדגיש את שיטת המכירה ה־חדשה שהונהגה במסגרת המפעל. עד כל יצאו היצרנים עם מוצריהם ל־מכירות בחו"ל, ואילו הפעם באו הקונים אל היצרנים. כן הדגיש שזו הפעם הראשונה שהצלחנו לקבל קונים „מחנויות של פרסטיז'ה" באירופה ובארה"ב.

גפרורים משובחים
לעקרת הבית ולקהל המעשנים
תוצרת ביח"ר
„נור"
ת.ד. חיפה 635 טלפון חיפה 51222
מיוצרים לפי תקן ישראלי
דפדפות מעץ וקרטון לקהל המעשנים

גלוברמן
חברת קבלנים בע"מ
מבצעים עבודות בנין מכל הסוגים עבור משרד השיכון, משרד הבטחון, מע"ץ, שיכון ופיתוח לישראל בע"מ ושכון עובדים בע"מ
חיפה, רח' הנאמנים 1 טל' — 527188

המשק החקלאי ו„המערך" הסוציאליסטי

— מאת מאיר קהאן —

הכל התחיל מפגישה עם ר"א צבי צור, אשר זימן למשרדו את נציגי „מקורות" ובעיותיה, לרגל אישור תקציב לשנת 1965. הישיבה נסובה, בעיקר, סביב שאלת „חלוקת המחסור" ו„מיהול הליחות", באשר אין זה סוד כי עלינו לבלום, במידה מסוימת, את הפיתוח המשקי ולהסתכן בשימוש במים עם תכולת מלחים גדולה למדי, בגלל המצב שנוצר במשק המים ב־שנים עברו, כלומר לפני שמר צור קיבל לידו את הנהלת החברה.

מקור הצרות

שאיפתה של ההסתדרות, אשר ביק־שה לקבל לידיה את השלטון על ה־מים, כדי לקיים באמצעותו את ה־שלטון על המשק, ותסביך הנחיתות של הממשלה מצד שני, הם, אשר יצ־רו את המציאות, בה נתון משק המים בשנת 1965. מבקר המדינה הקדיש לא מעט זמן ועבודה, כדי לחאר את ההחרגות ההסתדרותית, אשר ביקשה לשלול מחב' „ת.ה.ל." את סמכויר תיה ולקצץ בפעולותיה, כדי לקיים את מה שנאמר ע"י מאר'קס, ביחס ל„דיקטטורה של מים" בארצות הצחר־חות של העולם הקדמון. לשם כך הוקמה תחילה „אוניה פרסונלית" בין תפקידי מנהל הכלכלי של ת.ה.ל. ששימש גם בכהונת המנהל הראשי של חב' „מקורות". אין זה מקרה שניתנה עדיפות ברורה לתכניות פר־תוח שביקשו לסגור את המים ביש־ראל „בתוך צינור סגור על מפתח", שהשמירה עליו הופקדה בידי חב' „מקורות", הסיבה לכך פשוטה. בעוד שחב' ת.ה.ל. הוקמה אחרי קום ה־מדינה על טהרת המשק הציבורי ללא השתתפותה של ההסתדרות, נוסדה חב' „מקורות" בתקופה הטרום־מס' לכתית, בשנת 1937, ושליש מנכ"־תיה הופקד בידי ההסתדרות. פיתוח מקורות המים של המדינה הושתת על תכנית „המוביל הארצי" אשר נתקלה בקשיים פוליטיים לא מעטים. שרי הממשלה פרפרו בין פתרונות מנוגדים זה לזה והתוצאה ידועה. עלינו להשתמש במים יקרים בעלי מליחות גדולה דעל י"ר מועצת ה־מנהלים החדש של חב' „מקורות", ר/א צור לחשלים עם המצב שנוצר.

הכנס עם שר החקלאות החדש

„חלוקת המחסור" כרוכה, מטבע הדברים בקיפוח. לפיכך אין להתפלא, כי הסקטור הפרטי בחקלאות ראה את עצמו מקופח בכל אשר נוגע לחלוקת אמצעי־היצור. כדי להעמיד את שר החקלאות החדש על „בעיות האיכר", התכנסו חברי המועצה של התאחדות האיכרים לכנס מיוחד, אליו בין יעקב אבינו ובין לבן חותנו, נערכה אף היא על פי חזוה פסורב. ברם, בעדר נולדו רק „נקודים" אר עקודים" גם במשק שלנו נולדים אך „נקודים", או „עקודים", השייכים רק למשק השיתופי.

הסימפוסיון הבינלאומי

בו בזמן התכנס „בבית הסופר", הסמוך ל„בית האיכר" כנס אחר, אשר הוקדש אף הוא לליימוד שאלות ה־משק החקלאי. מדענים ואנשי מחקר, בעלי שם עולמי, שבאו מארצות ת־בל רבות התכנסו בישראל, במסגרת הסימפוסיון הבינלאומי, במטרה לב־חון את תרומתה של הקואופרציה לפיתוחו של המשק החקלאי. ממשלת ישראל והזרמים ההתישבותיים בחק־לאות עשו כמיטב יכולתם כדי להציג בפני באי הסימפוסיון ובפני נציגי ארגון המזון העולמי את החקלאות השיתופית ואת השגיה על הצד ה־טוב ביותר. מאמצים אלה נשאו פרי והתברר, כי אמנם ראוי משקנו ה־חקלאי ללימוד ומחקר. בנבדל מעמים אחרים, אשר חייבים לפתח את חק־לאותם על בסיס המשטר החקלאי, שהתגבש בארצותיהם במרוצת הזמן, נוצרה החקלאות הישראלית מחדש, מקיפיה לא נכבלו בכבלי מסורת של עובדי אדמה והשקלתם הרמה יצרה אפשרויות לשימוש בהישגי המדע ה־מודרני, להקמת יסודות המשק החק־לאי העברי, אדמות בלתי־מעובדות וביצות, היו לשדה פורח ובני־עיר לחקלאים מעולים. המשק העבורי ה־גיע לשיאים עולמיים בלול ובדפת ולהישגים אחיים לציון במסע ובגי־דולי שדה. לכן מעוניינים אנשי־מדע בעולם לבדוק את דרכנו, וללמוד מ־מנה. מה ניתן לעשות למען סיתוחה של החקלאות, להגלתה של האגרשות מחרפת הרעב.

החקלאות השיתופית

באי הסימפוסיון ביקשו לדעת כי־צד ניתן להכטיח את חופש הפרט במסגרת שיתוף פעולה קבוצתי, ש־נועד „לכבוש את השממה". בסימ־פוסיון דובר על רב־גוונותה של ה־התישבות החקלאית, אשר אימצה לעצמה דפוסי חיים חברתיים, שגל־קחו מכתבי אבות הסוציאליזם — החל מהאוטופיסטים של המאה ה־18 וכלה בסוציאל־אנרכיסטים מהתחלת המאה ה־20, בסיוע לימודי, שנערך עם תום יסי־העניין ניתן לראות כיצד הונשמו האידיאלים האלה הלכה למ־עשה. יום אחד הוקדש „לשאלות ו־תשובות". באי הסימפוסיון חקרו את ראשי הזורמים בהתישבות הקיבוצית באריץ. אנשי מפא„י הדגישו בתשר בותיהם את מוגוניתיהם המעשיות וה־אידיאלים הנעלים. חברי „השומר" ציינו שיתר ריבוי מוכנים להסתפק בהקמת חברה סוציאליסטית הבנויה על עבודה עצמית של חברי הקיבוץ בלבד, ש־תשמש דוגמא לחיי קבוצה „קומונ־ריים". ואילו נציגי אחה"ע גילו גישה קיצונית יותר דיבורו בגנותו של ה־משק הקאפיטליסטי שעליו „אבד ה־קלח מזמן". תוגבתם של באי הסימ־פוסיון לא בושרה לבוא. הם גילו הפקפוק לגבי האפשרויות שהבעתקת דפוסי הקבוצה לצרכי פיתוח חקלאי בארצותיהם. באי הסמפוסיון הביעו גם חששות לגבי חיי חרות הפרט ב־מסגרת הקבוצה.

המסקנות

בעית המים ושאלות ההתישבות ה־חקלאית נבחנים אצלנו מתוך הת־עלמות מתרומתה של החקלאות ה־פרטית לפיתוחן של המשק. נוהגים להשכיח את תרומתו של העם באר־צות הגולה, אשר גייס כספים לא מע־טים שמומנו את האקספרימנטים ה־סוציאליים בישראל, ואיש אינו שואל בדבר כדאיותם הכלכלית. נציגי ה־זרמים הפוליטיים בהתישבות נשארו כלעומת שהיו. נוקשים ונאמנים ל־כיתות הסוציאליזם, שהתגבשו ב־שנות העשרים. אריתי נצחונה של המתפכה הרוסית, ואשר נותרו לחיים אך ורק בתנועה הקיבוצית בישראל. כך חשף הסמפוסיון את הצד האחר של „המערך". הסוציאליסטי, במחנה ההתחדרותי — את תקות אחה"ע ל־התגבר מבחינה „אידיאולוגית" על מפא"י, כדי לזכות בשלטון. שגשמט ממנה עם קום המדינה.

„דו־שיח עם התנועה הקיבוצית"

בחמש השנים הבאות יוקמו 50 מפעלי תעשיה חדשים כ־חמישים קיבוצים בהם עדיין אין תעשייה. תיעוש זה יבוצע בהשקעה של 100 מליון לירות וסכום דומה יושקע בתקופה זו בפיתוח מפעלי התעשיה הקיימים ב־105 קיבוצים בארץ. זאת מסר מר אריה בחיר, מרכז התעשיה הקיבוצית, חבר קיבוץ אפיקים, בהשיבו לשא־לות על המבנה הכלכלי וה־משקי של הקיבוץ, שהושמעו על ידי חברי הסימפוזיון הבינ־לאומי על „תפקיד הקואופרציה בפיתוח כפרי".

בדו־שיח, שהוקדש לנושא „מש־מעות הנסיון הקיבוצי לגבי התפתחות החברה והמשק החקלאי", הציגו ה־אורחים שאלות רבות על הקיבוץ ובעיותיו המשקיות, החברתיות וה־מקצועיות. פרופ' קלצמן, מאוניברסיטת סורבון שפתח את הדיון עמד בדבריו על בעיות התעשיה הקיבוצית, ושאלת הנוער העובר את הקיבוץ מחמת חוסר אפשרויות להגיע למקצועות שלא ב־מסגרתו. יחד עם זאת ציין פרופ' קלצמן, „השמוטי" ומציעים להם במ־קימם מים מלוחים, מגדונם דיברה ה־דאגה לעתידו של משק ההדרים ול־יכולתו לעמוד בהתחרות קשה בשוקי העולם. בעשותם כך שכחו האיכרים את חכמת החיים המסופרת בתורה, מעייניהם גם נעלם התפקיד אותו מ־מלאים החזוה והחוק, חלוקת הצאן בין הקיבוצים.

ד"ר נאן טאובר, מנהל המחלקה לחקלאות באוניברסיטה החקלאית ב־פראג, עמד בשאלתו על בעיית הפרט מול הקולקטיב, ועל השאלה באיזו מידה מפתח הקולקטיב את האישיות של האדם ואת חירותו, והאם אין הכלל מדכא את הפרט, לדעתו בקיבוץ ניתן להקנות לילדים ערכים מוסריים וחינוכיים חיוביים אמים את הדרישה של החברה המתקדמת, אותם גם מקבלים המתחנכים מקצועיים ולא רק מהוריהם.

בסיום הדרשיה הציגו האורחים שאלות ענייניות ונוספות בתחומים שו־נים של חיי הקיבוץ, תוך גילוי ידיעה מקיפה על הבעיות היומיומיות והעקרוניות תשל החברה הקיבוצית.

בליל שבת היו משתתפי הסימפוזיון אורחי „גוף ציגוסר" בקיבוץ גינוסר ונפגשו בחדר החרבות של המשק עם חברי משק גינוסר ובניהם שר העבודה מר יגאל אלון ורעיתו.

א. י. יפת נתמנה למנהל כללי של בל"ל

מר א. י. יפת נתמנה למנהל כללי משותף של בנק לאומי לישראל בע"מ החל מ־1 באפריל הקרוב.

מר יפת הוא בן למשפחת בנקאים מגרמניה שהגיעה ארצה בשנות ה־שלושים. הוא חונך בגימנסיה רחביה, ירושלים, נכנס לבנק יעקב יפת ר־שות ב־1938 ועבד בו עד סוף 1951 פרט לתקופת שרותו בצבא הבריטי. מ־1952 עד 1963 היה חבר הנהלת בנק אגוד לישראל. בו כיהן כמנהל כללי בשנים האחרונות. ב־1 באוק־טובר 1963 הצטרף להנהלת בנק לאומי כמשנה למנהל כללי והוא יתמנה עתה למנהל כללי. מר יפת הוא בן 43, נשוי ואב לחמישה ילדים.

החל מ־1 באפריל יוזיה הדרך העל־יון של מיזגלת הבנק כדלקמן: — ד"ר א. להמן, ד"ר ה. גרינבאום, מר א. י. יפת — מנהלים כלליים משו־תפים ומר מ. פ. חסון, יועץ לעסקי חוץ (בדרגה אישית של מנהל כללי משותף).

שירותי הון יקרים צמצמו את הרווחיות בענף המלונאות

— מאת סופרנו לענייני תיירות —

ענף התיירות חוצג בציבור כענף פורח ומשגשג. הדבר נעשה בהס־תמך על מספר התיירים שעלה מ־39.000 בשנת 1954 עד ל־252.000 בשנת 1964 ואילו ההכנסות במטבע זר עלו באותה התקופה מ־4.8 מיליון דולר ל־60 מיליון דולר בקרוב.

למעשה התקדמות זו היתה שבעית בענף שיצר יש מאין — סוגנים נציגי התאחדות בתי מלון בישר־ראל.

התיירות המודרנית התחילה מספר שנים אחרי קום המדינה ולכן העליה נראית גבוהה. אולם לאמיתו תואם גידולה את שיעורי התקדמות של התעשיה. אולם לעומת ארצות תיירות אחרות, יש לרשום נסיגה גדולה של התיירות הישראלית.

המלונאות שלנו נאבקת בקשיים כלכליים חמורים. המחקר של „הורוס, בבלי את מילנר" שנערך על פי הזמנת החברה לפיתוח מפעלי התיי־רות הראה רווחיות מינימלית, אשר בממוצע אינה עולה על 2% מהון המופעל. וזאת מחמת:

- הוצאות מיסון גבוהות,
- תפיסות שנתית בלתי מספקת,
- הוצאות שוטפות גבוהות.

ההלוואות להקמת בתי מלון ולהר־חבתם ניתנו ברבית של 12% — לעומת שעורי ריבית הנעים בין 3—6 אחוז בארצות אחרות. בנתונים אלה נתים בתי המלון מהלוואות ללא רבית.

בתי מלון לא מקבלים הלוואות מקרן לתון חוזר המשמשת את „הת־שיה, אם כי הלקוחות הגדולים (חפ־שלת, והסוכנות) נהנים לקבל את השירותים בהקפה. מכאן נוצר בבתי מלון שלנו מצב קופתי קשה.

ההפיסות השנתית הארצית ה־מוצעת נשארה בכל השנים קבועה בשיעור של 50% בערך. רמת ההר צאות הגבוהה הביאה לכך שנקודת האיזון מגיעה אף היא כמעט ל־50%. רוב בתי המלון סובלים מחוסר דור־חיות. אמנם ישנם יוצאים מן הכלל, אשר בגלל מקומם, אופיים ונהולם הגיעו לתפיסות גבוהה במידה בלתי רגילה. אולם לא יתכן לבסס את חישוב הרווחיות על תפיסות בלתי רגילה. כיום, שבתנאים המיוחדים של ארצנו עלול הדבר לתשתנות בכ־הרה.

הוצאות תפעול בתי המלון ביש־ראל גדולות מהמקובל בארצות אח־רות. ● סעיף העבודה מגיע אצלנו ל־35% לפחות. בו בזמן שבאירופה הוא איננו עולה על 15% ובשוויצריה על 25%. ● מחירי המזון, הציוד והשרותים עולים על המקובה בארצות אחרות. יש לרשום נסיגה גדולה של התיירות הישראלית.

המלונאות שלנו נאבקת בקשיים כלכליים חמורים. המחקר של „הורוס, בבלי את מילנר" שנערך על פי הזמנת החברה לפיתוח מפעלי התיי־רות הראה רווחיות מינימלית, אשר בממוצע אינה עולה על 2% מהון המופעל. וזאת מחמת:

- הוצאות מיסון גבוהות,
- תפיסות שנתית בלתי מספקת,
- הוצאות שוטפות גבוהות.

ההלוואות להקמת בתי מלון ולהר־חבתם ניתנו ברבית של 12% — לעומת שעורי ריבית הנעים בין 3—6 אחוז בארצות אחרות. בנתונים אלה נתים בתי המלון מהלוואות ללא רבית.

בתי מלון לא מקבלים הלוואות מקרן לתון חוזר המשמשת את „הת־שיה, אם כי הלקוחות הגדולים (חפ־שלת, והסוכנות) נהנים לקבל את השירותים בהקפה. מכאן נוצר בבתי מלון שלנו מצב קופתי קשה.

ההפיסות השנתית הארצית ה־מוצעת נשארה בכל השנים קבועה בשיעור של 50% בערך. רמת ההר צאות הגבוהה הביאה לכך שנקודת האיזון מגיעה אף היא כמעט ל־50%. רוב בתי המלון סובלים מחוסר דור־חיות. אמנם ישנם יוצאים מן הכלל, אשר בגלל מקומם, אופיים ונהולם הגיעו לתפיסות גבוהה במידה בלתי רגילה. אולם לא יתכן לבסס את חישוב הרווחיות על תפיסות בלתי רגילה. כיום, שבתנאים המיוחדים של ארצנו עלול הדבר לתשתנות בכ־הרה.

הוצאות תפעול בתי המלון ביש־ראל גדולות מהמקובל בארצות אח־רות. ● סעיף העבודה מגיע אצלנו ל־35% לפחות. בו בזמן שבאירופה הוא איננו עולה על 15% ובשוויצריה על 25%. ● מחירי המזון, הציוד והשרותים עולים על המקובה בארצות אחרות. יש לרשום נסיגה גדולה של התיירות הישראלית.

המלונאות אינה נהנית מהקלות הניתנות לתעשיית היצוא

האמצעי החשוב ביותר להבראת הענף הוא הגדלת מספר התיירים, אשר כתוצאה ממנה יעלה אחוז ה־תפיסות על נקודת האיזון. לשם כך יש לפתוח במשא פרסום רחב בחוץ לארץ והתאחדות בתי המלון בישראל תומכת, איפוא, בדריישת שר התיי־רות להגדלה ניכרת של סעיף זה בתקציב משרד התיירות.

יחד עם זאת יש לנקוט באמצעים להגדיל את תיירות הפנים. בנקודת זו אין לצפות בבתי המלון העירו־נים לשינוי בעל ערך, כיון שחמר־חקים הבינעירוניים הקסנים ושכלול אמצעי התחבורה פוטרים את תושבי הארץ מלהודקק לבתי המלון.

לכן מבכרת ההתאחדות על הקמת הלשכה לעידוד תיירות פנים והיא גידולה את שיעורי ההתקדמות של התעשיה. אולם לעומת ארצות תיירות אחרות, יש לרשום נסיגה גדולה של התיירות הישראלית.

המלונאות שלנו נאבקת בקשיים כלכליים חמורים. המחקר של „הורוס, בבלי את מילנר" שנערך על פי הזמנת החברה לפיתוח מפעלי התיי־רות הראה רווחיות מינימלית, אשר בממוצע אינה עולה על 2% מהון המופעל. וזאת מחמת:

- הוצאות מיסון גבוהות,
- תפיסות שנתית בלתי מספקת,
- הוצאות שוטפות גבוהות.

ההלוואות להקמת בתי מלון ולהר־חבתם ניתנו ברבית של 12% — לעומת שעורי ריבית הנעים בין 3—6 אחוז בארצות אחרות. בנתונים אלה נתים בתי המלון מהלוואות ללא רבית.

בתי מלון לא מקבלים הלוואות מקרן לתון חוזר המשמשת את „הת־שיה, אם כי הלקוחות הגדולים (חפ־שלת, והסוכנות) נהנים לקבל את השירותים בהקפה. מכאן נוצר בבתי מלון שלנו מצב קופתי קשה.

ההפיסות השנתית הארצית ה־מוצעת נשארה בכל השנים קבועה בשיעור של 50% בערך. רמת ההר צאות הגבוהה הביאה לכך שנקודת האיזון מגיעה אף היא כמעט ל־50%. רוב בתי המלון סובלים מחוסר דור־חיות. אמנם ישנם יוצאים מן הכלל, אשר בגלל מקומם, אופיים ונהולם הגיעו לתפיסות גבוהה במידה בלתי רגילה. אולם לא יתכן לבסס את חישוב הרווחיות על תפיסות בלתי רגילה. כיום, שבתנאים המיוחדים של ארצנו עלול הדבר לתשתנות בכ־הרה.

הוצאות תפעול בתי המלון ביש־ראל גדולות מהמקובל בארצות אח־רות. ● סעיף העבודה מגיע אצלנו ל־35% לפחות. בו בזמן שבאירופה הוא איננו עולה על 15% ובשוויצריה על 25%. ● מחירי המזון, הציוד והשרותים עולים על המקובה בארצות אחרות. יש לרשום נסיגה גדולה של התיירות הישראלית.

המלונאות אינה נהנית מהקלות הניתנות לתעשיית היצוא

האמצעי החשוב ביותר להבראת הענף הוא הגדלת מספר התיירים, אשר כתוצאה ממנה יעלה אחוז ה־תפיסות על נקודת האיזון. לשם כך יש לפתוח במשא פרסום רחב בחוץ לארץ והתאחדות בתי המלון בישראל תומכת, איפוא, בדריישת שר התיי־רות להגדלה ניכרת של סעיף זה בתקציב משרד התיירות.

יחד עם זאת יש לנקוט באמצעים להגדיל את תיירות הפנים. בנקודת זו אין לצפות בבתי המלון העירו־נים לשינוי בעל ערך, כיון שחמר־חקים הבינעירוניים הקסנים ושכלול אמצעי התחבורה פוטרים את תושבי הארץ מלהודקק לבתי המלון.

לכן מבכרת ההתאחדות על הקמת הלשכה לעידוד תיירות פנים והיא גידולה את שיעורי ההתקדמות של התעשיה. אולם לעומת ארצות תיירות אחרות, יש לרשום נסיגה גדולה של התיירות הישראלית.

הנהנת דמי הבראה גלובליים ללא צורך להביא אישור על בילוי בבית מרגוע הקסינה במידה חמורה, את מספר המבריאים. הדבר פוגע לא רק בענף המלונאות במדינה, אלא גם בבריאות העובדים. לכן דורשת ההת־אחדות, יחד עם ארגון בתי המרגוע שליד משקי העובדים, להחזיר את ההסדר לקדמותו ולהתנות את הענקת דמי הבראה באישור הבראה.

לפעמים נשמעת הטענה שלא יתכן שענף המלונאות סובל מחוסר רוד־חיות. אם בונים כל כך הרבה בתי מלון חדשים, למעשה לא כן. הדבר קצב הבניה הוואם ולמרות כל התוכ־ניות עליהן בישרו בעתונות, אין המשקיעים נתפזים להקים בתי מלון חדשים כמו בארצות תיירות אחרות. למעשה רק מבצעים תוכניות אחרות. בתל־אביב ירשלם השנה מלון „הל־טון" עם 450 חדר, אבל בעונת ה־תיירות של האביב יהיה מספר החדרים בשנת 1965 כמו בשנת 1964. ברנים מלון „מרק" חדש עם 100 חדרים. לעומת זאת הורסים את מלון „מרק" הישן עם למעלה מ־40 חדר. מלון „אפולונה" רוצים להשלים בדרך של מכירת יחידות דיור. אולם שלד המלון עמד שומם במשך שנים רבות.

אם לא יחול שינוי ברווחיות לענף יש ספק אם יבנו בתי מלון חדשים במידה הדרושה לאיכלוס 600.000 תיי־רים בשנת 1970.

מחקר לשיפור ולהרזלת הזנת מעלי־גרה במשק

מענק מחקר בסך 27.000 ל"י ניתן השבוע מטעם משרד החקלאות של ממשלת ארה"ב, לפרופ' אהרן בנדר, ראש המחלקה לתזונת בעלי חיים ול־ביוכימיה בפקולטה של האוניברסיטה העברית, למחקר שמטרתו לברר את האפשרויות לניצול חלבונים שונים בהזנת בעלי־חיי מעלי־גרה.

מקובל הוא שמעלי־גרה „כגון פרות מסוגלים לנצל, באמצעות מיקרואור־גנימים, הנמצאים במערכת העיכול, מזונות מאיכות ירודה כולל חלבונים. לאחרונה תברר כי אי תלותם של מעלי־גרה בסיב החלבון מוגבלת. זל־כן התעורר הצורך בעריכת מחקר יסודי על־מנת לברר את מידת „ני־צולם של החלבונים בסוגי מזון סוגיהם השונים.

הזנת בעלי־חיי במשק החקלאי כר־ללת מזון גס, דל באנרגיה כגון מס־וא־ירדן, שחת ודומה וכן מזון מרוכז השעייר באנרגיה כגון גרעי־נים. כל אחד מסוגי המזונות חללו חשיבות מעשית ותיאורטית דבה למח־קר אשר ייערך על ידי פרופ' בנדר ועוזריו בו יקבעו הצרופים היעילים ביותר בין סוגי המזון השונים.

במהלך המחקר יפותחו שיטות בר־בתיות מתאימות לקביעת המסבר־ליים של החלבונים בסערכת העיכול ולבדיקת פעילותן של מערכות אנזימ־סיות הקשורות לתהליכים אלו.

מענק מחקר זה הוא הרביעי במספר הניתן לפרופ' בנדר על ידי משרד החקלאות האמריקאי.

אגוד הצרכנים תובע הרחבת חוק סימון המוצרים של הנעלים

אגוד הצרכנים קיים ערב הסברה על נעלי ילדים, בו השתתפו: ד"ר אמנון פריד, יו"ר ארגון רופאים אורתופדים; ד"ר י. היימן, רופא ילדים; מר י. פינגבלט, מנהל מח־לקת הנעל במכון היצוא הישראלי ונציגי היצרנים.

הפירמות „נאות", „נצחון" ו„עדה" הדגימו נעלי ילדים מתוצרתם. הרופ־אים דחו את הדגמים האלה. אולם היצרנים טענו, כי עליהם לתתאים את הייצור לדרישות קהל הלקוחות, אשר נכנע בדרך כלל, לדרישות ה־ילדים.

בתנאים אלה החליט איגוד הצר־כנים להפנות את תשומת ליבם של ההיורים לנזק אותו מביאה הצורה החדשה של הנעל להתפתחות רגלי הילדים, ולהמליץ בפניהם על רכישת נעליים בצורה מעוגלת אשר מאפ־שרת התפתחות נורמלית של הרגל.

יחד עם זאת הובעה משאלה ל־משרד המסחר והתעשיה, אשר נדרש לחרחיב את חוק סימון המוצרים גם לעידודם הנעליים. לפי דרישות האיגוד יש לסמן: —

- את שם הייצרן — כדי להקל על הטיפול והסידורים בתלונות הצר־כנים.
- את מטרת השמוש, כגון: לשר־מוש יום־יומי, הלהיכה ברחוב, ל־עבודה, לטיולים, לספורט וכו'.
- את החומר ואת האיכות: האם היא תפורה, או מודבקת.
- הוראות לטיפול בנעליים וציון, האם המוצר ניתן לתיקון.

תקן ללפתן אגסים

בענף מוצרי מזון, נוסף באחרונה תקן חדש (ת"י 514) הדן בלפתן אגסים. בתקן הוראו דרישות לגבי מיון האגסים (מעולה ורגיל) ואורח הפרי (שלמים, חצאים ורבעים) וכן דרישות לריכוז הסירופ (סירופ קל, סירופ מרוכז ומרוכז מאד). כן פורטו דרישות לגבי חומרי המוצא, תוספות מותרות, שאפשר להוסיף ללפתן וכן הוראות לגבי אריזה וסימון. הוראה דרישה לגבי סיווג הלפתנים בהתאם לתכונותיהם ואיכותם. כן צוינו שי־טות הבדיקה לגבי התאמת הפרי ל־דרישות הכלליות, לגבי קביעת המש־קל לאחר הסיגון וכו'.

הוקם בנק קואופרטיבי בינלאומי

הון הבנק הקואופרטיבי הבינלאומי החדש הועמד על 10 מליון פר"ש שנפרעו במלואם — הכריז מר א. זברסקי, יו"ר הנהלת בנק הפועלים עם שובו משוויצריה, שם השתתף באסיפה המיסדת של הבנק.

הוא מסר כי המשתתפים העקריים בבנק יהיו הבנקים הקואופרטיביים ובנקי הפועלים הקרובים באופן סבעי לעבודת הקואופרציה לענפיה והם: ב.פ.ג' (הבנק הגרמני של האגודים המקצועיים), בנק הפועלים האוסטרי, הבנק הקואופרטיבי האנגלי, בנק ה־פועלים הישראלי, הבנק הקואופרטיבי השוויצרי, ה„קופמנס־בנק" מהולנד, בנק הפועלים הדני ובנק הפועלים הנורבגי.

נוסף לזה, משתתף גם „בנק־אוף אמריקה" המיוצג א

לאשה ולמשפחה

בעריכת יהודית וינקלר

סקר רפואי אוניברסיטאי מגלה לקויי בריאות תכופים בקרב אמהות מרובות ילדים

תכנון המשפחה מהווה כי עולם הגדול בעייה שנדונה מתוך אספקטים שונים וכמעט בכל מקום בעייה זו שנוייה במחלוקת. מחלוקת זו תופסת מקום גם בישראל. יש מחנה המחייב את תכנון המשפחה ולעומתו מחנה גדול יותר ה״ שולל את הגבלת המשפחה ומחייב הגדלתה.

בעוד המחלוקת היא בגדר וויכוח אקדמי, יצאו שני רופאים מן המחלקה לאקולוגיה רפואית בבית הספר ל־רפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים, ד״ר רות סוריאנו ופרופ׳ מ. דיוויס לעמוד על גישתן ההיולדנית, בקרב עדות המזרח לתיכנון המשפחה.

הסקר המתפרסם ברבעון „בריאות הציבור״, היוצא מטעם משרד הבריאות, מגיע למסקנה שרוב המשפחות הגדולות בארץ מוצאן מעדות המזרח וחן משתייכות ברובן לשכבות בע־לות אמצעיים מוגבלים מבחינה כלכלית. רמתם החינוכיות של בני משפחות אלו נמוכה. בדרך כלל, והגורמים המסורי־תיים הקדומים מלאים תפקיד חשוב בחייהם. לפיכך מצומצמת היא הש־פעת הקידמה עליהם וסכאן גם גובש הקושי הרב בהדרכתם.

מתוך הסקר מתברר עוד שהחש־קפות לגבי תכנון המשפחה, בקרב הנשים ההולדניות הן שונות, אך הנקודה הבולטת היא, שגם מבלי שתגיע הקידמה אליהן, הוי נשים אלו רוצות להמנע מלידות נוספות, אך אינן יודעות כיצד להבטיח זאת. לעומתן יש נשים הרואות בהבאת ילדים לעולם ברכה ושכר פרי הבטן.

7 ילדים ממוצע למשפחה

הסקר מקיף 150 נשים, באזור רחובות, אשר עלו ב־11 ארצות המוצא: פרוקו 48, ארצות צפון אפריקה אחרות 16, ארצות המזרח התיכון 43, תימן 40. כ־60% מהנשים היו בגיל 35 שנים וכל אחת מנשים אלו ילדו 7 ילדים או יותר. כך שמאה ותשעים נשים ילדו בסך הכל 1372 ילדים מהם היו בחיים בזמן הסקר 1207 ילדים. התמותה היתה איטה 12.2%. והיא היתה גדולה אצל ילדים ממוצא תימני והקטנה ביותר בין אלה מרוקו.

עובדה זו מלמדת שככל שרמת ההשכלה של הנשים נאוכה יותר כן גדולה יותר התמותה של ילדיהן. כך בקבוצה ללא השכלה מצויות רוב המשפחות התימניות. המצב ה־כלכלי של רוב המשפחות היה קשה. 9% מבעלי המשפחות היו חולים. דחייבו בלתי מסוגלים לעבודה מפר־נסת. 11% מהמשפחות קיבלו תמיכה מלשכת הסעד. 9 נשים, כולן תימ־ניות, עבדו מחוץ לבית.

מצב הבריאות היה ירוד בקרב כמחצית הנשים. אחוז הסיבוכים בזמן הלידה היה באופן ברור גבוה יותר אצל הולדניות עם 7 לידות ויותר. על הפלות טבעיות מסרו 40 אחוז מהנשים שרואיינו. על הפלות מלא־כותיות מסרו כ־16% מהנשים — מריבותן מסרו: יותר ממחציתן היו בעלי השכלה כל שהיא.

לאחר פרטים אלה מגיע הסקר לגישות לתכנון המשפחה. רק 4 אחוז מנשים אלו רצו בילדים נוספים. 20% הביעו הסתפקות במספר הילדים הקיים. כ־30% מהבעלים רצו ב־ילדים נוספים. מתוך 144 הנשים אשר לא רצו בילדים, ניסו בעבר להמנע מהריון רק 68 נשים. כשליש מהנשים השתמשו באמצעי מניעה.

— מאת אבידן משיח —

וכאלה המוכנות לעקור

18 נשים הכריזו על עצמן כדתיות וציינו עובדה זו כגורם לכך שאינן רוצות להגביל את משפחותיהן.

מבין 76 הנשים אשר לא נמנעו אף פעם מהריון — הביעו 51 את רצונן להשתמש באמצעי מניעה.

הנשים נשאלו על דעתן ביחס לניתוח עיקור: 32 נשים מבין 150 אשר רואיינו היו מוכנות לעבור ניתוק עיקור בכדי לשים קץ לולדנותן.

מתוך נתונים אלה מודגר הפער בין הגישה לבין המעשה. נשים רבות הכריזו על כך, שאינן רוצות עוד בילדים נוספים, אך מרביתן לא היו מוכנות לעשות דבר כדי להמנע מהריונות נוספים. אצל נשים רבות היה זה בגלל חוסר ידע, חוסר שפה משותפת עם הרופא או סתם מתוך סביבתן.

מתברר עוד שעם העלייה במעמד הכלכלי של המשפחה נראית נטיה להגביל את גידולה. גורם אחר הי־מוסיף לרצונם של האנשים להגביל את משפחותיהם הוא האשאיפה להע־ניק לילדיהם חינוך ולהבטיח להם מקום מתאים בחברה המתקדמת. אך מניעים אלה אינם מהווים גורם מגביל בקרב עדות המזרח.

יש צורך בהדרכה ובהסברה

הסקר שנערך אינו תוחם את עצמו בגדר סקר בלבד, אלא מגיע להמ־לצות. בסקר נאמר:

„מרבית הוולדניות לא רצו במשפחות גדולות, אולם רובן לא ידעו כיצד למנוע הריון, יש להניח שהסברה והדרכה מתאימות יכולות למנוע הולדם של הילדים הבלתי רצויים״.

כאן צצה השאלה האם באמת נוכח הירידה הדמוגרפית של עם ישראל בדור האחרון יש צורך בהסברה וב־הדרכה למניעת הולדם של ילדים בלתי רצויים או שהסברה וההדרכה צריכים להיות בכיוון הגדלת המש־פחה הממוצעת ע״י מתן עזרה, סעד ותמיכה למשפחות מרובות ילדים. כפי שנעשה בצרפת. הכוונה אינה, כמובן, במתן סעד במסגרת נזקקי סעד, אלא במתן הקלות במסים וב־שירותים ממלכתיים. אם המדינה אינה רוצה להיות בעלת אוכלוסיה מוג־בלת בתוך אזור שריבוי האוכלוסיה מגיע לממדים גדולים.

הסקר מציין ומדגיש שבניגוד ל־ארצות אחרות, אינה קיימת בארצנו בעיית עודף האוכלוסין, לכן הסיבה לתכנון והגבלת המשפחה היא ההח־שבות בוולדניות — בבריאותה וב־בריאות ילדיה. הסקר מתייחס איפוא באספקט הבריאותי של בעיות תכנון המשפחה, באשר הוא מציין שמצב הבריאות היה ירוד בקרב מחציית הנשים. לכן עולה השאלה האם באמת רק מתפקידן של נשים מעדות המזרח הוא לדאוג לדיזרבואר האנושי במדינת ישראל או שיש צורך בעידוד הגדלת המשפחה בכל השכבות.

חבל שהסקר לא הקיף את בעיית הוולדניות גם בקרב האוכלוסיה ה־חרדית במדינה שמוצאה אינה מארצות המזרח. מה המצב שם. האם גם שם קיים האספקט הבריאותי הכלכלי ב־תכנון המשפחה?

משמאל לימין: פרופ׳ איקוניקובה, הגב׳ יגלום, המדענית סטפנובה

מרוסיה באהבה לויצ״ן

— מאת י. בת־ארנון —

דומני שמעולם לא הושג שיתוף פעולה כה הדוק בין ויצ״ו לבין ארגון הנשים ה־דמוקרטיות המקורב למק״י כמו בימים אלה, דומה כאילו לרגע שכח השמאל והימין על הפר שביניהם, נבנו גשרים, הוצאו חיובים במהדורה חדשה, מרב־רים על נשות ישראל ועל... נשות רוסיה וכל זאת בזכות שהותן בארץ של שתי גברות, פליחה שתי חברות שבאו אלי־נו הישר ממוסקבה. נא להכיר: פרופ׳ אלכסנדרה ופליבנה אי־קוניקובה, פנו מנהל המכון לנתוחי לב ליד האקדמיה למד־עים בברית המועצות וחנב׳ גלינה סטפנובה, היסטוריונית במכון למדעי אסיה במוסקבה.

החברה — פרופ׳ נמוכה, מלאה, חיינית, ללא צל של איפור, שערו־תיה אסופות מעלה בקיקן קיבוצי. מזכירה חברת משק ותיקה באחד הקיבוצים הגדולים בארץ. לובשת חליפה כהה דיסקרטיות, לחייה ווורו־דות מבריאות. חברתה הצעירה מ־סייעת להבעותיה בטיפת אודם. מר־כיבה משקפיים כיאה למדענית, ללא מסגרת, שופעת חיוכים אף היא, ל־בושה חצאית וסוודר מכופתר עד לצוואר, מוכנה לספר על כך שברית המועצות פחרה את כל הבעיות של האשה העובדת. שמחה לבקר בישר־ראל. מבינה טיפ טיפה עברית.

ושבת הינני לביקורן ארחות ארגון ויצ״ו הנהלת ויצו העולמית. בחליפה משובצת צבע טורקיז, מתרגשת לא מעט, מדגישה כדי שלא תהיינה אי־הבנות כי הארוחות המיוחדות באו כאורחות. ויצ״ו כבקור גומלין לב־קורה של משלחת ויצ״ו ברית המו־עצות בקיץ שנת 1964.

מוכנות לענות על כל שאלה...

„אנחנו מוכנות לענות על כל ש־אלה שביכולתינו״ — אומרת המדע־נית למדעי אסיה שבתשובה לשאלת סופרת „חרות״ מגלה כי המיסוד בו היא עובדת מספק ערכים לאנציקלו־פדיה הסובייטית ובהם גם הערך „ישראל״ הושלם. על ידי מכון זה ה־הגברת סטפנובה אף מוכנה לספר כי היא עצמה השתתפה, בחיבור הערך „ישראל״. האם היא באה לישראל משום שישראל קשורה לעבודתה ב־מכון למדעי אסיה? — שואלת עתו־נאית. התשובה לשאלה הולכת לאיבוד אי שם בין התרגום לשפה הרוסית ושקולי המאזינות. המדענית למדעי אסיה שמחה למסור כי נשות ברית המועצות שואפות לשלום בעולם. אחר כך היא מספרת בגאוה כי ילדיה בלתי חוקיים נהנים במולדתה משוויון זכויות מלא, המדינה דואגת לחינוכם ובימות הקיץ ילדים אלה יוצאים מקו מחנות קיט מיוחדים וכאשר אין מקום במחנות קיט אלה או מרכזים אותם בבתים מיוחדים שסביבם פורחות גי־נות ממשלתיות ואמנים ממשלתיים וסחם מתנדבים תורמים בהתנדבות לטיפול בילדים אלה.

אני שואלת את המדענית למדעי אסיה היכולה היא לתת הערכה מ־דעית על המשמעות ההיסטורית של מגילות ים המלח? — ובכן (קודם חיוך) בברית המועצות יצא לאחרונה ספר על הנושא הזה, לכל תגלית ארכיאולוגית השיבות היסטורית.

ראש המשלחת היא סגן מנהלת ה־מכון לנתוחי לב המוכירה לנו את הדרוזה שלנו מחצליה הרוסית. היא היתה קצינת רפואה בזמן מלחמת ה־עולם השנייה. זכתה באותות כבוד. 70 אחוז מהמצדעים שהיו בטיפולו של בית החולים בראשו עמדה חזרו לחיים תקינים. את בית התינוקות של ויצ״ו אותו ראתה ביום הראשון ל־שהותה בישראל היא מגדירה כ־„מעניין״ ואילו ממיץ האשכוליות ה־ישראלי המונח לפניה בבביע היא לוגמת אט אט ובדיסקרטיה. איש השגרירות הרוסית הישוב יחד אתנו במסיבת העתונאים שופע חיוכים אף הוא. מבטו מתרוצץ בין בנות ארצו לעתונאים כעיני שופט בתחרות כדר־רגל. סימפטי מאד.

שלום? — שלום, שלום?

המלה „שלום״ סופולרית למדי ב־פיהן של האורחות המיוחדות. נוסף לכך הן שמחות להיות בישראל ו־שמחות להכיר את נשית ישראל ואת הבעיות שלהן, כי כידוע אצלנו עדיין רחיקים מלפתור את כל בעיותיה של האשה העובדת. שמחות להיות בש־ביע הראשון לביקורן ארחות ויצ״ו ובשבוע השני לביקורן ארחות ארגון נשים דמוקרטיות. החלוקה המוזרה הזו נובעת מהעובדה שלנשות ישראל יש עדיין בעיות אחדות שלא נפתרו עדיין וציבור הנשים אינו מאוחד ב־דעתו ביחס לדרך הנכונה כדי לפתור בעיות אלה. על כן האורחות חייבות להכיר את שתי הדרכים, מה עוד שויצ״ו היתה יוזמת הביקור הזה וארגון הנשים הדמוקרטיות קפץ על העגלה כשזו כבר החלה לנסוע.

כך אי אחדת מובסת כי השביע הראשון לביקורן של האורחות ממוס־קבה הן תראנה את הישגיה של יש־ראל, בשבוע השני לביקורן הן תר־אנה בוראי את אותם הדברים שלא הושגו עדיין. זו חלוקה הוגנת לכל הדעות. כך נאבקים למען השלום. אבל תאמר כאן האמת — יש ברכה בבקרון של שתי המחברות המכובדות האלה ואין זה חשוב מדוע דווקא המדענית למדעי אסיה נכללה ב־50 אחוז מהמשלחת. המומחיות למחלות הלב בתור 50 אחוז הנותרים נבחרה כראש המשלחת קרוב לודאי מתוך החתשבות במה שקשור ל...לב היהודי. ואילו הן סתם חובבית מוסיקה טובה. אי תוכלנה לשמוע את הצ׳לן הרוסי שמידט והרב סולימן חונן עבודי ואילו הוא יחזור לסור ויסכם בכתב את כל שנות נסיונו, הגדושים מסקי דין.

הרב עובדיה הדאיה:

„מותר להתגייר לשם שמיים אסור למען בחורה״

מה נועלים ומה אין נועלים, כשהולכים לבית הכנסת? נע־ליים גבוהות, חצאיות, סנדלים או נעלי בית. צוללים בנכסי ההלכה והלכה כדברו הרב הדאיה: נעלי בית מותרות, בתנאי שהן נקיות.

66 שנה מתעמק הרב עובדיה הדאיה בסוגיות ההלכה. מאז שנת תרנ״ח, כשעלה ארצה מחלב שבסוריה, למד תורה בישיבות מספר, כמו ישיבת „תפארת״ בירושלים. „חסד אברהם״ של הר״ אלישר ועוד. זמן מה היה אב בית הדין הספרדי וראש הבבנים בישיבת המקובלים בבית־אל, ואחר כך כיהן במשך 15 שנה כנשיא בית הדין הרבני בירושלים, החיר עקונות, סמך ידו על נשואי פלוני לגקושה, למרות ששמו הדיא כתוב, חייב בעלים לשלם דמי מזונות, ששמש קרעים שנתגלעו בין האשה וחמותה ופסק, שאסור אפילו לסובב את מחוג ה־שעון בשבת. כך קמו לתחיה הלחיים, ושיבון והלהכה מצאה לה אחיזה במציאות.

לאחרונה יצא הרב לפנסיה, כש־באמתחתו הרבה סיפורים...

הוא עוד זוכר את המערכה ש־נישאה על הקמת בית דין לערעורין ואת התגובות החריפה של חוגי העדה החרדית לעמדת ממשלת ה־מנדט, אשר טענה שלא תוכל להכיר בבתי הדין הרבניים, אם לא יוקם בית דין לערעורין.

המלחמה על בית הדין לערעורין

הדתיים ראו בכך פגיעה בהלכה. אבל אז נמצאו רבנים, כמו ש. א. שווירי ופרופ׳ שמחה אסף אשר

הרב הדאיה

הוכיחו, תוך כדי הסתמכות על מקו־רות הלכתיים, שבית הדין לערעורין מותר מן התורה, כי הרי נאמר: „הנה ישפוט הקהל ראשונה והצעיק על סדק דיני יצעק אל הגדול ממנו ומן השני אל השלישי ומן השלישי אל הרביעי וכו׳״. כך הוקם בית הדין לערעורין. אשר נשיאו היה במשך 15 שנה הרב עובדיה הדאיה.

כשבנבסדר לחדרו — חדר גדול ורחב בתוך בית לבנים צהוב, בלתי מסותת, ירושלמי בתכלית, נדמה היה, שאני מתבוננת בסיוגו הנואש להחיות אגדות יהודיות ישנות. ליטול משהו מדמותו של הגאון משל ה־אימה, הבקיא בפוסקים וגמרא ולב־גות עולמו מדמותו של הצדיק ה־פסוס, שפניו עטורים זקן לבן, עיניו מזהירות בחמלה רבה וקולו, המחייה נפשות עלובות הומה כבנוגן של דוד. עדים לכך היו ארבע ה־כתלים עמוסים ספרי דינים סייגים ודקדוקי קוצו של יוד וחיובן הלבבי של הרב מתחת לזקנו הלבן ה־ארוך. הוא נטל אחד מהספרים ה־רבים שכתב. דפדף בו ונזכר ב־המיני המקרים. שזכו לטפולו.

פסקי דין עדיפים עדיפים

בתקופת כהונתו בבתי דין רבניים — פלוני נשא לאשה בתו של אלמוני והאב התחייב לשלם נדוניה שמנה. חלקה שילם לפני החתונה ואת היתר הבטיח לפרוע בשטרות, כאשר תשיג ידו. אבל לאחר ליל הפלולות מחה. לפתע, האשה הצעירה ממחלה ממושכת ואז תבע האב מהבעל להח־זיר לו את הנדוניה. כך הביעו אליו. כדי שיפשר ביניהם.

הוא המשיך לספר — „אחר־כך קים, שהובאו לפני היה של פלוני שנפל בקרב והותיר אחריו ירושה גדולה. הרבנות פסקה בזמנו לחלק את הירושה בין אשתו ושני מפני שבזמן פסק הדין לא היו לו כבר ילדים. אבל האשה טענה, שב־יום מותו ילדה לו תינוקת, נפטרה לאחר חודש. כך הגיע לבית המשפט לערעורין, שקבל את עדותה של האם וזיכה אותה במנת הירושה של הילדה המתה״.

לשם שמים מותר להתגייר למען בחורה לא

גם בדרכי התגיירות חולקים דיני ההלכה. על החוקים הממשלתיים „ל־כל אחד מותר להתגייר לשם שמיים״ אומר הרב הזקן ומגיף אצבע מאימת „אבל אסור לו להתגייר, מפני שחשק באיזו בחורה״.

אחרי 40 שנה של ישיבה אל כס בית הדין גיבש לו הרב הדאיה דעה על חיי הנשואים ולמרבית הפלא הת־ברר לי, שהרב הספרדי הזקן מת־נגד בתוקף לנשואים בין עדתיים „המנשליות השונה, המנהגים והדעות של עדות שונות ומדינות זרות הם בעוכרי הנשואים המודרניים״ אמר בכובד ראש „הכמובן גם חיי החולין שלנו נעדרי ניצוץ קדושה תורמים לרבוי הגירושין. אדם מודרני שוכח מה שאמרו רבותינו — „ביתו — זו אשתו״.

לפני שבוע פרש הרב הזקן והעייף מבית הדין לערעורין ופינה מקומו ל־4 דיינים חדשים, אשר ימשיכו לס־רות, כדי להחיות את ההלכה בחיי יום יום שלנו — הרב שאול ישראלי, הרב עובדיה יוסף, הרב אליעזר גולד־שמידט והרב סולימן חונן עבודי ואילו הוא יחזור לסור ויסכם בכתב את כל שנות נסיונו, הגדושים מסקי דין.

עדה אושפין

הרב עובדיה הדאיה:

„מותר להתגייר לשם שמיים אסור למען בחורה״

מה נועלים ומה אין נועלים, כשהולכים לבית הכנסת? נע־ליים גבוהות, חצאיות, סנדלים או נעלי בית. צוללים בנכסי ההלכה והלכה כדברו הרב הדאיה: נעלי בית מותרות, בתנאי שהן נקיות.

66 שנה מתעמק הרב עובדיה הדאיה בסוגיות ההלכה. מאז שנת תרנ״ח, כשעלה ארצה מחלב שבסוריה, למד תורה בישיבות מספר, כמו ישיבת „תפארת״ בירושלים. „חסד אברהם״ של הר״ אלישר ועוד. זמן מה היה אב בית הדין הספרדי וראש הבבנים בישיבת המקובלים בבית־אל, ואחר כך כיהן במשך 15 שנה כנשיא בית הדין הרבני בירושלים, החיר עקונות, סמך ידו על נשואי פלוני לגקושה, למרות ששמו הדיא כתוב, חייב בעלים לשלם דמי מזונות, ששמש קרעים שנתגלעו בין האשה וחמותה ופסק, שאסור אפילו לסובב את מחוג ה־שעון בשבת. כך קמו לתחיה הלחיים, ושיבון והלהכה מצאה לה אחיזה במציאות.

לאחרונה יצא הרב לפנסיה, כש־באמתחתו הרבה סיפורים...

הוא עוד זוכר את המערכה ש־נישאה על הקמת בית דין לערעורין ואת התגובות החריפה של חוגי העדה החרדית לעמדת ממשלת ה־מנדט, אשר טענה שלא תוכל להכיר בבתי הדין הרבניים, אם לא יוקם בית דין לערעורין.

המלחמה על בית הדין לערעורין

הדתיים ראו בכך פגיעה בהלכה. אבל אז נמצאו רבנים, כמו ש. א. שווירי ופרופ׳ שמחה אסף אשר

הרב הדאיה

הוכיחו, תוך כדי הסתמכות על מקו־רות הלכתיים, שבית הדין לערעורין מותר מן התורה, כי הרי נאמר: „הנה ישפוט הקהל ראשונה והצעיק על סדק דיני יצעק אל הגדול ממנו ומן השני אל השלישי ומן השלישי אל הרביעי וכו׳״. כך הוקם בית הדין לערעורין. אשר נשיאו היה במשך 15 שנה הרב עובדיה הדאיה.

כשבנבסדר לחדרו — חדר גדול ורחב בתוך בית לבנים צהוב, בלתי מסותת, ירושלמי בתכלית, נדמה היה, שאני מתבוננת בסיוגו הנואש להחיות אגדות יהודיות ישנות. ליטול משהו מדמותו של הגאון משל ה־אימה, הבקיא בפוסקים וגמרא ולב־גות עולמו מדמותו של הצדיק ה־פסוס, שפניו עטורים זקן לבן, עיניו מזהירות בחמלה רבה וקולו, המחייה נפשות עלובות הומה כבנוגן של דוד. עדים לכך היו ארבע ה־כתלים עמוסים ספרי דינים סייגים ודקדוקי קוצו של יוד וחיובן הלבבי של הרב מתחת לזקנו הלבן ה־ארוך. הוא נטל אחד מהספרים ה־רבים שכתב. דפדף בו ונזכר ב־המיני המקרים. שזכו לטפולו.

פסקי דין עדיפים עדיפים

בתקופת כהונתו בבתי דין רבניים — פלוני נשא לאשה בתו של אלמוני והאב התחייב לשלם נדוניה שמנה. חלקה שילם לפני החתונה ואת היתר הבטיח לפרוע בשטרות, כאשר תשיג ידו. אבל לאחר ליל הפלולות מחה. לפתע, האשה הצעירה ממחלה ממושכת ואז תבע האב מהבעל להח־זיר לו את הנדוניה. כך הביעו אליו. כדי שיפשר ביניהם.

הוא המשיך לספר — „אחר־כך קים, שהובאו לפני היה של פלוני שנפל בקרב והותיר אחריו ירושה גדולה. הרבנות פסקה בזמנו לחלק את הירושה בין אשתו ושני מפני שבזמן פסק הדין לא היו לו כבר ילדים. אבל האשה טענה, שב־יום מותו ילדה לו תינוקת, נפטרה לאחר חודש. כך הגיע לבית המשפט לערעורין, שקבל את עדותה של האם וזיכה אותה במנת הירושה של הילדה המתה״.

לשם שמים מותר להתגייר למען בחורה לא

גם בדרכי התגיירות חולקים דיני ההלכה. על החוקים הממשלתיים „ל־כל אחד מותר להתגייר לשם שמיים״ אומר הרב הזקן ומגיף אצבע מאימת „אבל אסור לו להתגייר, מפני שחשק באיזו בחורה״.

אחרי 40 שנה של ישיבה אל כס בית הדין גיבש לו הרב הדאיה דעה על חיי הנשואים ולמרבית הפלא הת־ברר לי, שהרב הספרדי הזקן מת־נגד בתוקף לנשואים בין עדתיים „המנשליות השונה, המנהגים והדעות של עדות שונות ומדינות זרות הם בעוכרי הנשואים המודרניים״ אמר בכובד ראש „הכמובן גם חיי החולין שלנו נעדרי ניצוץ קדושה תורמים לרבוי הגירושין. אדם מודרני שוכח מה שאמרו רבותינו — „ביתו — זו אשתו״.

לפני שבוע פרש הרב הזקן והעייף מבית הדין לערעורין ופינה מקומו ל־4 דיינים חדשים, אשר ימשיכו לס־רות, כדי להחיות את ההלכה בחיי יום יום שלנו — הרב שאול ישראלי, הרב עובדיה יוסף, הרב אליעזר גולד־שמידט והרב סולימן חונן עבודי ואילו הוא יחזור לסור ויסכם בכתב את כל שנות נסיונו, הגדושים מסקי דין.

עדה אושפין

שמעון תודר

מ„מגילת אסתר״ ל„מגילת ספר״

פרפראות ביבלוגרפיות לפורים

ספרות פורימית מתייחסת בעיקר לפרודיות ולפירושים למגילה. אבל המגילה ופסוקיה היו ידועים ללומדי תורה ולתלמידי חכמים הרבה יותר משאר פסוקי התנ״ך שרובם הגיעו אליהם רק מהמובאות שבגמרא. וכך שימשה מגילת אסתר למחברי ספ־רים״ והנזכרים במקומות אחרים ב־„כותרות״ חיבוריהם. גם במקרה של שימוש בצירופי־לשון ל„כותרות ספ־רים״ והנזכרים במקומות אחרים ב־נ״ך. יש להניח כי פרסומן בא דווקא ממה שנאמר במגילה.

ואגב, מן הראוי שהמגילה עצמה מספר שמות לה. כבר במגילה היא נזכרת בשם „אגרת הפורים״ שנשלחה לכל עיר ועיר. הרלב״ג בפירושו ל־מגילה קוראה בשם „מגילת אחש־ורוש״.

הרשימה של כינויי ספרים שלוקחו מפסוקי המגילה, ולפעמים במשמעות שונה מזו שבפסוק, אלא שלא התוכן קיבע כאן כי אם השם והזהות עם הפסוק...

ראשית נתחיל ב„מגילת״ עצמה. ר׳ יצחק די ליאון שחיבר ביאור על „ספר המצוות של הרמב״ם, כינה את ספרו בשם „מגילת אסתר״. על טעמו של השם כותב המחבר ב־„הקדמה וקראתי שם הספר „מגילת אסתר״ משתי סיבות. האחת כי בו יגלו ויתפרסמו הסתר סברות הרב (עפ״י המאמר: אסתר מן התורה מנין? שנאמר ואנכי הסתר אסתיר; הוליז ק״ט) והשניה לזכר הצדקת המסכלת הורתי מרת אסתר נ״ע. לפי הטעם הראשון משמעות השם היא „מגלה נסתרים״ אבל הטעם השני הוא פשוטו כמשמעו. מגילה על אסתר. דומה לטעם השני הוא החיבור על ביאור מלים זרות בתלמוד מאת ר״ש ור״מ באנדיי שקראו את ספרם בשם „אור אסתר״ על שם אמם. „אסתר״ זכתה גם ל„תולדות״. ר׳ שלמה בן הדפיס ספר מנהגים עם שני ביאורים שאחד מהם נקרא בשם „תולדות אסתר״ לזכר נשמת אמם וחותנתן. גם שמה העברי של אסתר המלכה „הדסה״ לא קופח, והערותיו של ריב״ל על מגילת אסתר מכונות בשם „ענפי הדסה״.

אשר לשימוש בפסוקי המגילה ל־שמות הספרים, צועד בראש הרב ר׳ מרדכי זבי המכונה בשם „בעל ה־לבושים״, שהיה אב״ד בעיר פוזנה. כמרדכי בשעתו יצא גם ר׳ מרדכי יפה ב„לבוש מלכות״, שם כולל ל־ספרו. המכונים כולם ע״ש שמות ה־לבושים הנזכרים במגילה פרק ה׳, טו. שני חלקי שולחן ערוך על אות״ן נקראים „לבוש תכלת״ ו„לבוש ה־חור״. החלק יו״ד מכונה בשם „לבוש עטרת זהב״. חלק אבן העזר בשם „לבוש הבוץ וארגמן״ והחושך משפט כינה „לבוש עיר שושן״. המ־חבר מסביר את השם האחרון: „כי כל עיר המתנהגת במשא ומתן שלה עפ״י איתן הדינים ראויה להקראות „עיר שושן״, כי היא מלאה שושנים ופרחים נאים; „לבוש אורח״, הוא פירושו לרש״י, ו„לבוש אדר היקר״ הוא ביאור לחכמת התכונה ומהלך הכוכבים וכו׳. „תכלת מרדכי״ משמש גם קישוט לחידושי גפ״ת של ר״מ קלאצקין. את „עטרת זהב״ התאים ר״י באדה״ב לספרו המדבר על מע־לות ירושלים, והנקראת בשם „ירוש־לים דדהבא״אותיות באדה״ב.

ה„מלך וכתרו״ זכו למספר ספרים. ור״ש בן גבירול כינה את שירו הפי־לוסופי־הדתי שלו בשם „כתר מל־כות״. בשם זה פרסם הרדב״ז את ספרו בענייני קבלה.

מענין כי שילוב השמות „כתר־מלכות״ אינו נמצא בנ״ך כי אם שלש פעמים במגילה זו וחמיד אין ה„כתר״ מחובר ל„מלך״ כי אם לשתי המלכות: ושתי ואסתר וגם המן ב־שאפו למלכות מזכירו, ודוקא בספרות קיבל הכתר את „תיקונו״ והגיע עד ל„חכמה העליונה״ ולמלכות דרקיע. יותר צנוע היה ר׳ יהושע בנבנישתי שוויתר על ה„כתר״ אחרי שחיבר דוגמת שירו של רשב״ג, הוא קורא בשם „בוש מלכות״.

„שער המלך״ היה פתוח למאמרי מוסר של ר׳ מרדכי אב״ד של וויל־קוטש ופירושו „מלך מלכי המלכים״, ואילו ר׳ יצחק בונים בילמונטי כתב את ביאור על הרמב״ם בשם „שער המלך״ ומכוון לרמב״ם.

גם „פתגם המלך״ נשמע מעל גבי הספר, על תרי״ג מצוות בחרוזים, ש־חיברו ר׳ אורי פיבוש ועפמו של השם הוא מספרו שעולה למנין תרי״ג בכנין המצוות. ו„המלך״ הוא כמובן הקב״ה.

ברומה לכך הוא הספר „מאמר ה־מלך״ על הרמב״ם מאת מה׳ ראשל אברהם עליה — ר״ת מאמ״ר. הה־ספר „יסד המלך״ בא משום ששמו שמחבר הוא ר׳ יהודה ליאון סי״ד־אותיות יס״ד״.

מרדכי הוא אחד מגבורי המגילה, והמחברים ששמם מרדכי זיהו את עצמם לא זה שבמגילה אלא תיאר לעצמו כי „מאמר מרדכי״ ישמש לספרי שו״ת, ביאור על ספר משלי, פירושים להגדה של פסח וכדומה. כן השתמש ר׳ מרדכי פריער ב„ברוך מרדכי״ כשם לספרו חידושי הלכות והגדות.

מספר מחברים הוקסמו מן הגינה ונטעו אותה בספריהם. כך עשה ר׳ שודרו הלוי וכינה את ספרו בקבלה בשם „רצפת בהם״ משום שבה״ס הוא ר״ת של „בעל הטורים״.

ואיך להעמיד זכר ל„עמודי שש״. למדנו מספרים המחולקים לששה ענ־יגים שעליהם העולם עומד או לספר המכיל שש דרשות או שש מערכות וכו׳, אם כי פירושו במגילה מכוון ל„שיש״. לכן בא שמואל יוסף שינמן והוציא לוח לת׳ שנה בשם „עמודי שיש״ הרומז לר״ת של שמו.

גם סיסמאות של פסוקי המגילה שימשו מקור לכינויים. כן קרא ר׳ שאלתיאל את ספרו דרושים ודברי מוסר בשם „רוח והצלה״. זכר לגס שקרה לו. שניצל משרדים. לעומתו קרא ר׳ אליהו הכהן מאיזמיר את פירושו למגילת אסתר בשם „אורה ושמחה״.

המחברים לא יכלו לוותר גם על „פרשת הכסף״. ובשם זה נקרא ה־ביאור ל„כסף משנה״ של ר״י קארו שחיבר ר״ש בר״מ. ביחוד נמשך אחרי ה„כסף״ ר׳ יוסף כספי ופירושיו לתנ״ך משולבים עם „כסף״ ובינהם ב„לילי כסף״ ו„מרשת הכסף״.

גם משכילי ישראל זכרו לטובה את אסתר ומגילתה, בגוריה ופסוקיה. בבוא הפריינץ לאמסטרדם, יצאה לכ־בוד זה חוברת בשם „אורה ושמחה ליהודים״, שיריי ברכה ליום תחונת מאיר ן׳ נחמיאש נקראים בשם „ששון ושמחה״.

א. ב. גוטלובר קרא לאחד מסיפר־ריו בשם „קול רינה וישועה באהלי צדיקים״ ואילו המבקר א. ב. פסיקנא פרסם את שיריו בשם „קול רינה וישועה״.

שיר על מעשה מרדכי ואסתר חיבר מאיר הלוי לטרים בשם „שלום אסתר״ ואילו השקפתו של צבי גוטמן על מגילת אסתר כונתה „מאמר אסתר״.

הגדיל לעשות אברהם ניגר שהעמיד זכר לאחד מבניו של המן וקרא לו יקום ירושים לתורה בשם „מרשנ־דתה״ בהסתמך על התואר שנתנו לרש״י בשם „מרשן דתא״.

כמעט ולא הזכרתי את הפירושים המרובים על המגילה שגם בשמותיהם יש חומר רב בנוגע לתוכן. ברשימה זו התעכבתי במיוחד על המגילה עצמה איך שהיא משתקפת במגילת הספר ובשמותיהם.

צלילים

מסטיסלב רוסטופוביץ׳ ורעייתו גלינה

אין ספק שבעיני שוחרי המוסיקה בישראל, עמד השבוע האחרון בסימן הצלילים שהפיק הצ׳לן והפסנתרן ה־דגול מסטיסלב רוסטופוביץ, אשר הופיע באולם היכל התרבות ערב ערב בצורות שונות.

הרסיטל לצ׳לו של האמן (ליד הפסנתר המוסקאי המצויין אלכסנדר רדיוחין) וערב אחרי זה את הרסיטל לזמרה של גלינה וישנבסקאיה, הסופרנו ה־מעולה של האופרה „בולשוי״ ורעיתו של רוסטרופוביץ׳. שמעתי ראשמור רב בלבי.

ערב הצ׳לן התחלק בשלושה חלקים. שניים מהם בתכנית הרשמית וה־שלישי קבוצת „ההדרנים״, ברובם קטעים וירואוזיים. הוא התחיל ב־סונטה השניה מאת בראהמס. זו בפה מאזיעד ומיד אחר כך ניגן את הסוויטה החמישית לצ׳לו סולו מאת י. ס. באך. זו בדו מינור עם ה־„סאראבאנדה״ אשר בלעדיה קונצרט של רוסטרופוביץ אין יכול להסתיים כאשר הוא מגגן את הקטע כתוספת לתכנית. הפעם יכולנו להקשיב ליצירה כולה.

החלק השני של התכנית הקיף את הסונטה של שוסקוביץ, מוסיקה בסיגנון קלאסיצ׳יסטי־רומנטיצ׳יסטי (הכל מיד שניה, אבל בצורה מלודית, נעימה לאוזן) קטע מתוך הבאלט „סינדרלה״ מאת פרוקופייב ובסוף „הומורסקה״ של רוסטרופוביץ׳ הקומפוזיטור. אבל הקהל לא זז מהמקום והאמן ניגן עוד כחצי שעה. לא פחות מחמשה קטעים מאת דביוסי, פורה, דה פאלה, סטראוינסקי ופופר. הכל עיבודים.

זה היה ערב עשיר רשמים. הפעם עשינו היכרות עם האמן הדגול במר־סיקה קאמרית. באווירה אינטימית והוא הוכיח את עצמו לא פחות מאשר בסולן עם התזמורת. רוסטרו־פוביץ׳ אינו רק צ׳לן גפלא אלא וזהו מה שמבדיל אותו מרוב חבריו הצ׳לנים הגדולים בדורנו, אלא אי־שיות אמנותית טהורה, בעל מסירות לכלי וליצירה, משרת נאמן לבאך ובראהמס אשר מקדיש לכל צליל את נפשו ואת לבו.

את הזמרת וישנייבסקאיה שמעתי כבר בקיץ האחרון בפסטיבל הולנד כאשר השמיע את הסולו ב„רקויאם לנפטרי המלחמה״ של בנימין בריטן — דאני לומד בסיפוק שיש סיכויים כי היצירה הגדולה תושמע גם אצלנו ואולי עם הזמרים המקוריים — אבל כאן בשיר הר

ריצב התחבורה מחמיר והשר עוסק בהכרזות

— מאת עודד זערור —

שר התחבורה, מר בר־יהודה, ש־הביא את הצעת התקציב של משרדו לדיון בכנסת, השמיע שוב את פזמונו הידוע בדבר התאמת קצב התרחבותה של התחבורה לקצב ה־פיתוח המשקי וההברתי.

כל מי שסוקר את בעיות התחבורה במדינה ידע, כי שרי התחבורה „ה־סוציאליסטיים" התמזו מאז ומתמיד בעיבוד תכנית־אב, בעריכת סקרים ע־רונים וביבעיריונים, ובהשמעת הכ־רזות אופטימיסטיות.

המצב לאמיתו נראה דווקא עגום למדי.

קציר הדמים בכבישי הארץ גדל, בשנה האחרונה, בשיעור של 14 אחוז, עורכי התחבורה הראשיים בעיר תל־אביב הולכים ונסתמים. שר התחבורה, עצמו הצביע על חומרת המצב: ציין כי מהכנסות של כרבע מיליארד ל״י לשנה ממסי תחבורה, בלו וכו׳ מופנה לשירותי התחבורה בדרכים רק אחוז קטן ביותר.

ללא פתרון

השר הצביע גם על גידול האוכלו־סיה, מספר כלי הרכב הנעים על ה־כביש, מבלי שיצביע על פתרון לב־עייה. משרד התחבורה לא עודד בעלי רוכב והון פרטיים, שהיו מוכנים לממן אמצעי התחבורה נוספים, כדי להקל על העומס בכבישי הארץ, שאינם יכו־לים עוד להכיל את אלפי כלי הרכב.

דוגמא להחמרת המצב בתחבורה בדרכים משמשת העיר תל־אביב. ה־מצב בעיר הגדולה הוא הוכחה בו־לטת למחדל של משרד התחבורה.

תל־אביב סובלת מאי סדר משווע בכל הנוגע להזרמת התנועה הציבו־רית והפרטית. העדר כבישים רח־בים, מקומות חנייה וכל היוצא בזה גורמים לפקקי תנועה, לתאונות ול־שיבוש לוח הזמנים של רבבות אז־רחים המתנודדים והבאים לעבודה ב־תל־אביב.

חלק מבעיות התנועה בתל־אביב הועלו לא מזמן ע״י ד״ר אגף התנו־עה של קואופרטיב „דן", מר י. ירו־שלמי, בתזכיר ששוגר לועדת התנו־עה של העיריה.

בתזכיר זה נאמר, בן היתר, כי ת״א, כדוגמת ערים גדולות אחרות בעולם, מתלבטת בשתי שאלות עיק־ריות בשטח התנועה. השאלה הרא־שונה נוגעת לזרימת התנועה, והשניה למחסור במקומות חנייה. השתים ק־שורות זו בזו, שכן יש להן השפעה הדדית. בכרכים גדולים בארצות אי־רופה, הגיעו להכרה שהפתרון לבע־יות אלה מחייב חקיקת חוקים ותק־נות תוך מתן עדיפות לרכב ציבורי.

בשעות השיא ישנם אזורים שלמים בתל־אביב שבהם הרחובות סתומים לחלוטין. העיר תל־אביב לא תוכננה לכמות כלי הרכב הנעים כיום בר־חובותיה. אי לכך חייבים קודם כל להרחיב את נתיבי התנועה הקיימים. נקח, לדוגמא, את רחוב המסגר המ־שמש עורק תנועה עיקרי. האוטובו־סים עושים את הדרך מתחנה המר־כזית להמשך רח׳ שינקין, דרך רחוב המסגר, במשך 20 דקות ויותר, במ־קום שיעשוה ב־5—10 דקות בלבד, לו היה המצב תקין.

הרמזורים שהפריעו

הרמזורים הם אחד הגורמים העיק־ריים בקביעת זרימת התנועה. במק־רים מסויימים הכבידו הרמזורים ש־עצבו הצביע על חומרת המצב. ציין כי מהכנסות של כרבע מיליארד ל״י לשנה ממסי תחבורה, בלו וכו׳ מופנה לשירותי התחבורה בדרכים רק אחוז קטן ביותר.

ללא פתרון

השר הצביע גם על גידול האוכלו־סיה, מספר כלי הרכב הנעים על ה־כביש, מבלי שיצביע על פתרון לב־עייה. משרד התחבורה לא עודד בעלי רוכב והון פרטיים, שהיו מוכנים לממן אמצעי התחבורה נוספים, כדי להקל על העומס בכבישי הארץ, שאינם יכו־לים עוד להכיל את אלפי כלי הרכב.

דוגמא להחמרת המצב בתחבורה בדרכים משמשת העיר תל־אביב. ה־מצב בעיר הגדולה הוא הוכחה בו־לטת למחדל של משרד התחבורה.

תל־אביב סובלת מאי סדר משווע בכל הנוגע להזרמת התנועה הציבו־רית והפרטית. העדר כבישים רח־בים, מקומות חנייה וכל היוצא בזה גורמים לפקקי תנועה, לתאונות ול־שיבוש לוח הזמנים של רבבות אז־רחים המתנודדים והבאים לעבודה ב־תל־אביב.

חלק מבעיות התנועה בתל־אביב הועלו לא מזמן ע״י ד״ר אגף התנו־עה של קואופרטיב „דן", מר י. ירו־שלמי, בתזכיר ששוגר לועדת התנו־עה של העיריה.

בתזכיר זה נאמר, בן היתר, כי ת״א, כדוגמת ערים גדולות אחרות בעולם, מתלבטת בשתי שאלות עיק־ריות בשטח התנועה. השאלה הרא־שונה נוגעת לזרימת התנועה, והשניה למחסור במקומות חנייה. השתים ק־שורות זו בזו, שכן יש להן השפעה הדדית. בכרכים גדולים בארצות אי־רופה, הגיעו להכרה שהפתרון לבע־יות אלה מחייב חקיקת חוקים ותק־נות תוך מתן עדיפות לרכב ציבורי.

בשעות השיא ישנם אזורים שלמים בתל־אביב שבהם הרחובות סתומים לחלוטין. העיר תל־אביב לא תוכננה לכמות כלי הרכב הנעים כיום בר־חובותיה. אי לכך חייבים קודם כל להרחיב את נתיבי התנועה הקיימים. נקח, לדוגמא, את רחוב המסגר המ־שמש עורק תנועה עיקרי. האוטובו־סים עושים את הדרך מתחנה המר־כזית להמשך רח׳ שינקין, דרך רחוב המסגר, במשך 20 דקות ויותר, במ־קום שיעשוה ב־5—10 דקות בלבד, לו היה המצב תקין.

הרמזורים שהפריעו

הרמזורים הם אחד הגורמים העיק־ריים בקביעת זרימת התנועה. במק־רים מסויימים הכבידו הרמזורים ש־עצבו הצביע על חומרת המצב. ציין כי מהכנסות של כרבע מיליארד ל״י לשנה ממסי תחבורה, בלו וכו׳ מופנה לשירותי התחבורה בדרכים רק אחוז קטן ביותר.

ללא פתרון

השר הצביע גם על גידול האוכלו־סיה, מספר כלי הרכב הנעים על ה־כביש, מבלי שיצביע על פתרון לב־עייה. משרד התחבורה לא עודד בעלי רוכב והון פרטיים, שהיו מוכנים לממן אמצעי התחבורה נוספים, כדי להקל על העומס בכבישי הארץ, שאינם יכו־לים עוד להכיל את אלפי כלי הרכב.

דוגמא להחמרת המצב בתחבורה בדרכים משמשת העיר תל־אביב. ה־מצב בעיר הגדולה הוא הוכחה בו־לטת למחדל של משרד התחבורה.

תל־אביב סובלת מאי סדר משווע בכל הנוגע להזרמת התנועה הציבו־רית והפרטית. העדר כבישים רח־בים, מקומות חנייה וכל היוצא בזה גורמים לפקקי תנועה, לתאונות ול־שיבוש לוח הזמנים של רבבות אז־רחים המתנודדים והבאים לעבודה ב־תל־אביב.

חלק מבעיות התנועה בתל־אביב הועלו לא מזמן ע״י ד״ר אגף התנו־עה של קואופרטיב „דן", מר י. ירו־שלמי, בתזכיר ששוגר לועדת התנו־עה של העיריה.

בתזכיר זה נאמר, בן היתר, כי ת״א, כדוגמת ערים גדולות אחרות בעולם, מתלבטת בשתי שאלות עיק־ריות בשטח התנועה. השאלה הרא־שונה נוגעת לזרימת התנועה, והשניה למחסור במקומות חנייה. השתים ק־שורות זו בזו, שכן יש להן השפעה הדדית. בכרכים גדולים בארצות אי־רופה, הגיעו להכרה שהפתרון לבע־

ראש עיריית וזדרה חושש להתפטר פן יגרום רק תענוג לחבריו במפא״י

מאת **שאול בני**

בית „יד לבנים", בו נערכה ישיבת המליאה של מועצת עיריית חדרה הסך למקום בו הצעקות הדהדו למרחוק.

ראש עיריית חדרה מר וידרקר, לא התאפק כאשר האזין לדברי הביקורת הקשים מפי סגנו מר יהודה שפק (לי־כרלק) על חריגה מסמכויותיו עת הבטיח לאחר מתושבי חדרה המכובדים, במסיבה חגיגית לציון יובלו ה־70 אז־רחות כבוד של העיר בלי שזה הוחלט בפורום המתאים בעיריה.

מר וידרקר הגדיר דברי סגנו כזכרי שקר שאין בהם מילה אחת של אמת, לעומתו השיב סגנו שדבריו „אמת מילה במילה" והאשים דווקא את ראש העיריה בסילוף האמת. צעקותיהם של שני נבחרי הצבור החרישו אזניים, וקהל העובדים ליד בנין „יד לבנים" לא הבין מה מת־רחש בבית.

התחרות בין ראש העיר לסגנו על תואר „אלוף דוברי אמת" לא הוסיפה כבוד לשניהם.

גם מר פנחסי, סגן ראש העיריה מטעם מפ״ם לא היה פחות חריף מחברו מר שפק, בהתקפותיו על ראש העיריה. הוא פנה ב„משאלה" לראש העיריה שלא יהפוך את חגיגות יום העצמאות ל„כמת יחיד", כפי שעשה זאת לא מזמן, עת זימן ערב שאלות ותשובות של אזרחי חדרה, כאשר על הבמה הופיע כמשיב... ראש העיריה בלבד.

התמרמרות על משרד הפנים

חדרה זכתה באחרונה להצעה רצינית מצד חברת השקעות „ג״ד (חברת בת של בנק דיסקונט). המעוניינת להכנס לשותפות עם העיריה להקמת בתי מלון ולפיתוח שפת הים ליד גבעת אולגה. זה למעלה משנה שהתכנית ומצאת בטיפול משרד הפנים, אשר צריך לאשר אוז החוזה. בישיבה האחרונה הודיע ראש העיריה מר וידרקר שגם הפעם הוחזר הסיכום, כאשר לציוו הערה שיש צורך בקיום ערבויות נוספות להבטחת זכויות העיריה על רכישה. חברי העיריה הוס־תגו מדרישה זאת בידעם כי החברה כבר הוא ראש העיריה בכבודו ובעצמו. כגון קיים סניף ברור בחזרה המאפשר הקרקעות שהעיריה מעמידה ל־רשות החברה לצורך בניה, במידה ולא יקיימו סעיפי החוזה כלשונם.

דרישת משרד הפנים עוררה התמר־מרות גדולה בין חברי מועצת העיריה, חברים מתם הגדירו את התנהגות משרד הפנים כ„חבלה בעניני העיר".

על מקרה מוזר אחר בישר ראש ה־עיריה בקשר עם אשור תכניות הבניה של חברת עופר אנצלכין על שטח „רחב־ידים, שנרכש לפני כשנתיים ממשפחת חנקין, לצורך הקמת מבנים לקליטת עולים מארצות הורחה. גם תכניות אלה „מתגלגלות" זה שנתיים בין משרדי ה־עיריה למשרד הפנים וחוזר חלילה. ה־פעם, הקפיצה את פרנסי העיר תביעת משרד הפנים שהשטחים אשר ישמשו לגינות ומדשאות יירשמו בספרי האחוזה על שם העיריה, תנאי שהמשקיעים אינם מוכנים לקבלו.

הוצע להפגין מורת רוח של מועצת העיריה על ידי הנשת הסתרטות קולק־טיבית למשרד הפנים, עד אשר משרד זה לשנות יחסו לרשות המקומית. דומית חברי המועצה הוכיחה את הרצון לקבל הצעה זו עד אשר מר וידרקר, ראש ה־עיריה, הצהיר שהוא מתנגד לה. ברם, המעניין בדבר שאחד מגימוקיו היה ש־אינו מוכן לגרום תענוג גדול זה לחלק מחברי מפלגתו, כמפא״י, אשר מצפים מצדו לצעד זה מזמן.

כדאי לציין שישיבת המליאה כמעט ולא היתה מתקיימת מחוסר קהרום. חצי שעה לאחר המועד שנקבע לפתיחת ה־ישיבה עדיין נעדרו יותר ממחצית פרנסי העיר וראש העיר המתין בקוצר רוח לגואל שיציל את המצב.

הוילוול המחפיר של חברי הנהלת ה־עיריה בתפקידם, גורם שחלקם רואים בו תופעה פסורטיבית כלפי „מחייבת" ומקודמים לישיבת המליאה, רק כאשר נידון ענין הנוגע להם.

כבישי בחירות

נציב תנועת החרות הזהיר את ראש העיריה מפני צורת ניהול ישיבות המ־ליאה כדוגמת הזויכות הקולבי שהיה לו עם סגנו. מר רוטשטיין התנגד לאשור המכרזים לטלילת כבישים בתנאים שציר־נו בנוף המכרזים, המבטיחים מראש מסירת העבודות לחברה ידועה. מר רוטשטיין הגדיר את תכנית סלילת ה־כבישים כ„כבישי בחירות", בהם מע־ניינים ראש העיריה ומפא״י לקראת הב־חירות הקרובות.

מר רפפורט (מפא״י) הזהיר מפני חוסר העכו״ה הצפוי בחדרה עם סגירת כמה מחלקות במפעל הצמיגים „אלי־אנס", העומד לפתוח מפעל גדול לצמ־יגים בנצרת במקום בחדרה, כפי ש־תוכנן תחילה.

רדין

קול ישראל

11.00 קיצור החדשות; **11.03** „הצפור ריס מטרלינק"; **11.50** שיר ופזמון; **12.15** קונצרט פיוטלאריי; **12.45** שעור הבי. ב־מ. באנגלית — מגישה עדנה פיינרו; **13.00** מוסיקה לשעת הצהרים; **13.20** האו״ם בפעולתו — תכנית כהשתתפות הצוות הבינלאומי של האו״ם; **13.30** חדשות; **13.40** לאן הערב — מוסיקה קלה; **13.59** עיקר חדשות הצהרים; **17.00** החדשות והתמסיר המטאורולוגי; **17.00** שעור בספר תניא מפי הרב נחום גולדשמידט; **17.25** מוסיקה קלאסית „כ־בקשתך"; **18.00** מבחר שירים — זה־פעם: שירות ומזירות; **18.15** קריאת מגילת אסתר מפי מרדכי צבי רובק — העברה מבית הכנסת הגדול בת״א); **19.00** חדשות והודעות; **19.20** „שיר רונו נא" — שירים משלנו ומשל עמים אחרים; **19.50** משלוח מנות לשכנים; **20.20** שיחה על מגילת אסתר; **21.00** „חזנות במסכתות" — לכבוד פורים; **21.30** על „מגילות"; **22.00** „מלך של פורים" — מורשתו של אברהם גולדפדן, אבי התיאטרון היהודי; **22.40** דיוני טיראל (מצרי־סופראן); **23.00** חדשות; **23.10** „התקווה" — סיום.

גלי צה״ל

14.00 „השעה שתיים" — מוסיקה קלה לפנויים להאזין לה; **16.00** „מר ה־שיודר; **18.00** פתיחה ופרטים על תכ־ניות הערב; **18.03** „עם פרח בדש וכר־סית בידי" — ד״ש עם שיר לפורים; **18.40** קריאות במגילת אסתר; **19.00** חדשות (קול ישראל); **19.15** „הערב — פורים" — מגישים סלילה בן זכאי ר־ישעיהו בן פורת; **20.30** חדשות (קול ישראל); **20.45** „גלים צוהלים" — תכ־נית מיוחדת לפורים ע״י עדנה שביט; **22.30** סיום.

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק קיום צוואה 203/65

הזמנה לקיום צוואה

בענין: הצוואה של המנוח מיכל ליניאל, שנפטר בחיפה ביום 7.2.1964

הרני מזמין בזה כל אדם להת־ייצב בבית המשפט תוך 10 ימים מיום פרסום הזמנה זו, יליתן טעם מדוע לא תוכח, לא תקויים ולא תירשם הצוואה האחר־נה, ומדוע לא תינתן תעודת קיום צוואה ל־מר שמעון ליניאל, שאם לא כן יגש בית המשפט ליתן תעודה זו כאמור.

ש. רזי (—) חרשם

מאת **בנימין אלוף**

דמויות בעיירות הפיתוח

ברוך מגד מנהל בית־הספר היסורי בשדרות

הוא מתריע לנוכח שאגנותם של יושבי הערים הגדולות ושואל: „היוכלו אר־תם תושביהם לשבת לבשת במדינה ה־מחולקת לשתיים מכתיבה כלכלית, חי־נוכית, וחברתית?" האין הם עושים ל־עיתים חשבון נפש?

לא יתכן מיזוג גלויות ללא שיתוף פעולה מצד אורחיה הותיקים של ה־

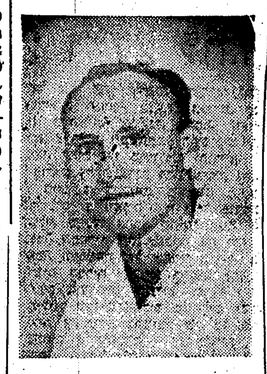

מדינה. „פיזור האוכלוסיה אסור שיתי־בצע על טהרת עולים חדשים".

עיירות הפיתוח מסביר הוא בקולו השלו: „מהות חומר נפץ חברתי, יש לפתור את הבעיה כל עוד לא מאוחר ר המשימה הזו מוטלת על העם כולו. לא בודדים יפתרו את הבעיה, הפתרון יבוא עם הפנית זרם אדיר של אזרחים ותיקים ווזגות צעירים מהערים לעיירות הפיתוח „יש צורך בהתעוררות לאומית ואזר־חית" אומר הוא ומוסיף בנימה של צער ווידוי: „מוקדם מדי נתפסנו לשאננות".

ברוך מגד אב לשני ילדים עלה לארץ לפני 14 שנה. כחלוץ, נגד רצון הוריו התישב בקבוץ מפלסים שבדרום. אך עד מהרה מאס בחיי הקבוץ ועזב את המשק לאחר עשר שנות עמל, ב־יזים ריקות. ובשדרות פתח דף חדש בחייו והמשיך לעסוק בהוראה, כמנהל בית־ספר היסודי בו מתחנכים 500 נע־רים. ברוך מגד מוצא טיפוק נפשי רב כי הוא רואה כתפקידו שליחות לאומית — ומוסיף בלא מעט גאוה: „עד כה היו לי מספר הצעות עבודה משתלמות יותר ודחיתי את כולן".

הבעיות החינוכיות בשדרות, כיתר עיירות הפיתוח, הן חמורות ומיוחדות במינן. אחוז ניכר של המורים אינם תושבי המקום. המורים מתחלפים כאן בקצב מסחרר אומר מר מגד: רוב ה־מורות הינן חיילות הבאות אלינו כמס־גרת שירותן הצבאי והן עוזבות אותנו בתום השירות.

שאר המורים אינם מוסמכים להוראה. הצפיפות רבה מן הרגיל, גם הציוד הט־כני של בית־הספר עדיין לא מושלם. אין לנו כבית־הספר מכונת הסרטה כך שאין אנו יכולים להציג סרטים חינו־כיים אך אנו מצלים את שידודי קול־ישראל לבתי־הספר עד תום. אנו גם מקבלים הקלטות מהשידורים מהמכון ה־פדגוגי שלנו בשקלון. אך ישנם גם בעיות אחרות הוא מסביר: עם כל זרם עולים המגיע אלינו באים גם מספר נע־רים בגיל חינוך חובה והבעיה העומדת בפנינו היא מה לעשות כדי שהנערים ישתלבו במסגרת הלימודים ושהכתה לא תסבול מכך. על בעיה זו אנו מת־גברים בדרך כלל ע״י טיפול יסודי אינ־דיבידואלי לכל תלמיד.

על הרמה בבית ספרו הוא אינו רוצה לדבר אך יחד עם זאת הוא מודה בכך שחלק מזוגות הצעירים עוזבים את ה־עיירה כאשר ילדם הראשון מגיע לגיל חינוך חובה.

הוא חוזר ומזהיר „אסור שהעיירות הפיתוח תהפכנה למעברות נצחיות".

שולחן הקסמים של א. נאוי

— מאת **יצחק שתיל** —

2 מכתבים יצאו בסוף השבוע ש־חלף מלשכת ראש עיריית באר־שבע: האחד, לדודו מכבי־האש ה־מקומי; והשני, לעובדי העיריה, אשר גילו רוח התנדבות בעזרם להעלות את... שולחנו החדש של ראש העיריה, מר א. נאוי, לחדרו שבקומה השניה, בבנין העיריה.

וזמשקה שהיה כך היה.

לאחר שהשולחן, ששימש בעבר 3 ראשי עיריה, לא התאים לטעמו של ראש העיריה הנוכחי, החליט מר נאוי להחליפו, לאחר תקופת שירות של שנה ומחצה. לסיכך הזומן שולחן חדש (ב־מחיר 1200 ל״י).

אולם הבעיות החלו להתעורר עם הגיע השולחן, נתברר כי אין אפשרות להכניס אותו דרך דלת הכניסה של הבנין, מאחר ולא נמצאה כל אפשרות אחרת, הוחלט להעלות את השולחן ל־קומה השניה דרך... מרפסת חדרו של מר נאוי.

גם כאן נתקלו ב„בעיה": המרפסת של חדר ראש העיריה הוכרזה כזמנו כמבנה־מסוכן, שהעמידה עליו אסורה. ישבו המתנדבים, הפעילו את „טרסט־המנופים", וסכנו עצה, זו באה להם בדמות „צות הכבאים מתחנת הכיבוי המקומית. לאחר עמל הצליחו אלו לה־עלות את השולחן לקומה השניה.

למזלם של הכבאים היתה דלת המר־פסת די רחבה, כדי שהשולחן יגיע בש־לום ליעדו, אחרת מי יודע מה היה עולה בגורלו.

ועוד אומרים לנו שעיירת באר־שבע לא מעילה...

דימונה

בישיבת מליאת סניף תנועת החרות במקום הוחלט פה־אחד לבחור במר דוד כהן כיו״ר הנהלת הסניף. כן בחרה הנהלת הסניף במר דוד כנפו כגזבר וב־מר אלי בן־קסוס כמזכיר.

יתר חברי ההנהלה שנבחרו (לפי סדר הא״ב): יאיר אדרי, פרוספר אדרי, אדמונד הרוש, אליעזר כהן, מרדכי מר־קוביץ, אברהם נחמיאס, בנימין עשור, וסילוואן שטרן.

בישיבה אחרת נקבע מר אליעזר כהן כרכז סיעת תכלת־לבן לקראת הבחירות להסתדרות. בינתיים נבחרה ועדת תר־כובת בת 3 חברים שמתפקידיה לקבוע את רשימת המועמדים של סיעת תכלת־לבן לבחירות בדימונה.

עם הבחרו של מר כהן לתפקידו מקוים פעילי התנועה להגביר את הפ־עילות במקום־במשנה מרץ, בסניף הידוע זה מכבר בסגולתו הענגה.

קריית־גת

המועצה הדתית בקריית־גת החליטה להנציח את זכרם של קרובנות נחל יות אלה מחייב חקיקת חוקים ותק־נות תוך מתן עדיפות לרכב ציבורי.

בשעות השיא ישנם אזורים שלמים בתל־אביב שבהם הרחובות סתומים לחלוטין. העיר תל־אביב לא תוכננה לכמות כלי הרכב הנעים כיום בר־חובותיה. אי לכך חייבים קודם כל להרחיב את נתיבי התנועה הקיימים. נקח, לדוגמא, את רחוב המסגר המ־שמש עורק תנועה עיקרי. האוטובו־סים עושים את הדרך מתחנה המר־כזית להמשך רח׳ שינקין, דרך רחוב המסגר, במשך 20 דקות ויותר, במ־קום שיעשוה ב־5—10 דקות בלבד, לו היה המצב תקין.

הרמזורים שהפריעו

הרמזורים הם אחד הגורמים העיק־ריים בקביעת זרימת התנועה. במק־רים מסויימים הכבידו הרמזורים ש־עצבו הצביע על חומרת המצב. ציין כי מהכנסות של כרבע מיליארד ל״י לשנה ממסי תחבורה, בלו וכו׳ מופנה לשירותי התחבורה בדרכים רק אחוז קטן ביותר.

ללא פתרון

השר הצביע גם על גידול האוכלו־סיה, מספר כלי הרכב הנעים על ה־כביש, מבלי שיצביע על פתרון לב־עייה. משרד התחבורה לא עודד בעלי רוכב והון פרטיים, שהיו מוכנים לממן אמצעי התחבורה נוספים, כדי להקל על העומס בכבישי הארץ, שאינם יכו־לים עוד להכיל את אלפי כלי הרכב.

דוגמא להחמרת המצב בתחבורה בדרכים משמשת העיר תל־אביב. ה־מצב בעיר הגדולה הוא הוכחה בו־לטת למחדל של משרד התחבורה.

תל־אביב סובלת מאי סדר משווע בכל הנוגע להזרמת התנועה הציבו־רית והפרטית. העדר כבישים רח־בים, מקומות חנייה וכל היוצא בזה גורמים לפקקי תנועה, לתאונות ול־שיבוש לוח הזמנים של רבבות אז־רחים המתנודדים והבאים לעבודה ב־תל־אביב.

חלק מבעיות התנועה בתל־אביב הועלו לא מזמן ע״י ד״ר אגף התנו־עה של קואופרטיב „דן", מר י. ירו־שלמי, בתזכיר ששוגר לועדת התנו־עה של העיריה.

בתזכיר זה נאמר, בן היתר, כי ת״א, כדוגמת ערים גדולות אחרות בעולם, מתלבטת בשתי שאלות עיק־ריות בשטח התנועה. השאלה הרא־שונה נוגעת לזרימת התנועה, והשניה למחסור במקומות חנייה. השתים ק־שורות זו בזו, שכן יש להן השפעה הדדית. בכרכים גדולים בארצות אי־רופה, הגיעו להכרה שהפתרון לבע־

בשבילי הנגב

שולחן הקסמים של א. נאוי

— מאת **יצחק שתיל** —

2 מכתבים יצאו בסוף השבוע ש־חלף מלשכת ראש עיריית באר־שבע: האחד, לדודו מכבי־האש ה־מקומי; והשני, לעובדי העיריה, אשר גילו רוח התנדבות בעזרם להעלות את... שולחנו החדש של ראש העיריה, מר א. נאוי, לחדרו שבקומה השניה, בבנין העיריה.

וזמשקה שהיה כך היה.

לאחר שהשולחן, ששימש בעבר 3 ראשי עיריה, לא התאים לטעמו של ראש העיריה הנוכחי, החליט מר נאוי להחליפו, לאחר תקופת שירות של שנה ומחצה. לסיכך הזומן שולחן חדש (ב־מחיר 1200 ל״י).

אולם הבעיות החלו להתעורר עם הגיע השולחן, נתברר כי אין אפשרות להכניס אותו דרך דלת הכניסה של הבנין, מאחר ולא נמצאה כל אפשרות אחרת, הוחלט להעלות את השולחן ל־קומה השניה דרך... מרפסת חדרו של מר נאוי.

גם כאן נתקלו ב„בעיה": המרפסת של חדר ראש העיריה הוכרזה כזמנו כמבנה־מסוכן, שהעמידה עליו אסורה. ישבו המתנדבים, הפעילו את „טרסט־המנופים", וסכנו עצה, זו באה להם בדמות „צות הכבאים מתחנת הכיבוי המקומית. לאחר עמל הצליחו אלו לה־עלות את השולחן לקומה השניה.

למזלם של הכבאים היתה דלת המר־פסת די רחבה, כדי שהשולחן יגיע בש־לום ליעדו, אחרת מי יודע מה היה עולה בגורלו.

ועוד אומרים לנו שעיירת באר־שבע לא מעילה...

דימונה

בישיבת מליאת סניף תנועת החרות במקום הוחלט פה־אחד לבחור במר דוד כהן כיו״ר הנהלת הסניף. כן בחרה הנהלת הסניף במר דוד כנפו כגזבר וב־מר אלי בן־קסוס כמזכיר.

יתר חברי ההנהלה שנבחרו (לפי סדר הא״ב): יאיר אדרי, פרוספר אדרי, אדמונד הרוש, אליעזר כהן, מרדכי מר־קוביץ, אברהם נחמיאס, בנימין עשור, וסילוואן שטרן.

בישיבה אחרת נקבע מר אליעזר כהן כרכז סיעת תכלת־לבן לקראת הבחירות להסתדרות. בינתיים נבחרה ועדת תר־כובת בת 3 חברים שמתפקידיה לקבוע את רשימת המועמדים של סיעת תכלת־לבן לבחירות בדימונה.

עם הבחרו של מר כהן לתפקידו מקוים פעילי התנועה להגביר את הפ־עילות במקום־במשנה מרץ, בסניף הידוע זה מכבר בסגולתו הענגה.

קריית־גת

המועצה הדתית בקריית־גת החליטה להנציח את זכרם של קרובנות נחל

נהיגה זהירה – טיסה מהירה

הרשם לתחרות נהג זהיר

נהיגה זהירה תזכה אותך בטיסה מהירה ללונדון וחזרה במטוס של אל על EL AL נתיבי אויר לישראל

כפרס בתחרות הנהג הזהיר 1965

פרסים נוספים

- כרטיס טיסה לציריך וחזרה
- כרטיס טיסה לאתונה וחזרה
- כרטיס אוניה לאיטליה וחזרה

ועוד מאות פרסים רבי־ערך.

מקומות ההרשמה:

- בכל סניפי המועצה הלאומית למניעת תאונות
- הכל תחיות דלק, „סונול" ו„פז"
- בכל בתי הדואר בארץ.

היום במדינה

פרק יומי: אסתר ה—ו

משנה יומית: מעשרות א, א—כ

הדף היומי: בבא בתרא כט׳

הלכה יומית: שבת שז, כ—כב

תורנות בתי המרקחת

ירושלים
„רוניק", רח׳ עזה 15, טל. 33662.

תל־אביב
מגרי מושקוביץ, המ׳ גורבי 15, טל. 612650; ד״ר שורק, אלנבי 17, טל. 56553; מגרי יפה, בן יהודה 172, טל. 224543; מגרי מיגיאלי, עליה 11, טל. 612471.

חיפה
„רשי", בר גיורא 36, טל. 68266.

חיפה הר הכרמל
„מוריה", שד׳ מוריה 45, טל. 81009.

רמת־גן
„עליה", רמת־גן, כיאליק 4, טל. 722840.

נתניה
„המגן".

בת־ים
„בתים", בלפור 45, ע״י כ. בלפור.

פתח־תקוה
„פינסקר", רח׳ פינסקר 2, טל. 911515.

רחובות
„קליבנר", טלר 21, טל. 951341.

ראשון לציון
„סטרכלביץ", רוטשילד 34, טל. 941309.

חדרה
„נתן", הנשיא ויצמן 57.

רעננה
„פינקלר", רח׳ עקיבא 12.

תורנות רופאים

ירושלים
שור יחיאל, רח׳ רש״י 45, מקור־ברוך; מושקוביץ אברהם, רח׳ הפלמ״ח 12, טל. 36997; ירדן אליעזר, רח׳ ה־פלמ״ח 12, טל. 36876; חכמוביץ משה, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 62, טל. 33285; מר־קוביץ זלמן, דרך בית לחם 94, בקעה, טל. 37785; ליכטנשטיין ישראל, דרך בית לחם 49, בקעה, טל. 38140.

תל־אביב
ד״ר איזון פריץ, רח׳ שמשון 85, טל. 225748; ד״ר הר־אבן יעקב, רח׳ אפ־שטיין, טל. 443281; ד״ר סגל יעקב, רח׳ בלוך 12, טל. 229860; ד״ר סימון שאול, שד׳ קק״ל 43, טל. 231374; ד״ר פרידלר אלכסנדר, רח׳ נס־ציונה 12, טל. 57073; ד״ר גדעון גוגול, רח׳ ברו־דצקי 13, רמת־אביב, טל. 440141.

תורנות קופ״ח לאומית

במרפאה האוורית: ברח׳ מונטיפיורי 9, טל. 57663 מיום בערב עד 7 בבוקר.

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 226/65

בענין: עזבון המנוח בנימין הרנס (בן שמואל) הידוע גם כ־בנו הרנס, מפרדס חנה, רחוב ה־ראשונים.

המבקשת: גב׳ רחל הרנס לבית ינונשט מפרדס־חנה, רחוב הרא־שונים, על ידי באי כוחה עוה״ד ה. נ. אריאל ו/או ד״ר א. סטוס מ־חיפה, רחוב שמריהו לוין 6.

להווי ידוע, כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה ל־התנגד להכרזה להגיש תוך 10 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנ־גדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי (—) הרשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 215/65

בענין: — ירושת המנוח מרק יצחק מחיפה אשר נפטר ביום כ״ו כסלו תשכ״ה (1.12.64).

ובענין: — עליזה מרק — ח־מקשת:

להווי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרו־צה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 10 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי (—) הרשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 189/65

בענין: ירושת המנוח, שמשון בן 18־הם זנדברג שנפטר בסב־ריה, ביום ט״ו תמוז תש״ד (6.7.1944).

והמבקשת יהודית מחיפה ע״י ב״כ י. פיגלין עו״ד משדרות המגינים 46 חיפה.

להווי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד ל־הכרזה להגיש תוך 10 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי (—) הרשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 215/65

בענין: — ירושת המנוח מרק יצחק מחיפה אשר נפטר ביום כ״ו כסלו תשכ״ה (1.12.64).

ובענין: — עליזה מרק — ח־מקשת:

להווי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרו־צה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 10 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי (—) הרשם

תכלת בתי קולנוע

תל אביב
זמני ההצגות: 4—9.15 7.15
אופיר: קרטוש (רק למבוגרים)
אוריון: המושבע השביעי (2) (רק למבוגרים) 4—7.15—9.30
אלנבי: השאפתנים (8) (רק למבוגרים) 6.40 — 9.30
ארמון־דוד: מעגל האהבה (5) 4—7.15—9.30
אסתר: רק שנים אשמים 4—7.30—9.30
בן־יהודה: הבו בנות לאילת 4—7.15—9.30
גורדון: 8 וחצי (7)
גת: בדלתיים סגורות (3) (רק למבוגרים) 4—7.15—9.30
דן: לנשים לא איכפת (הצגות ללא הפסק)
הוד: סמבה 4—7—9.30
חן: קרא לי בואנה (2) 4—7.15—9.30
ירון: הנרקיס השחור 4—7.15—9.30
מוגרבי: הזעקה הגורלית (2) 4—7.30—9.30
מתמיד: הגבן מנוטר־דם (הצגות ללא הפסק)
מרכז: חמשת המופלאים מקאזה גרנדה (הצגות ללא הפסק)
רמת־אביב: מטורף, מטורף, מטורף, מטורף עולם 6.30—9.30
מקסים נפילתו של הרייך השלישי (3) 4—7.15—9.30
פאר: גבירתי הנאווה (13) 6—9
עדן: צ׳ורי צ׳ורי 4—7—9
צפון: פתוח אפילו ביום ראשון 7.15—9.15
תכלת: כשהם לבדם בחדר (6) (רק למבוגרים)
תמר: פאנטומס (2

תחפושות פורימיות ברחובות הערים

תל־אביב נערכת לקראת מסע העדלידע

— מאת כתבת „חרות" בתל־אביב —

תל־אביב נערכת לקראת מסע העדלידע של תלמידים ונוער שייצא מחר ב־14.30 אחר הצהריים ממגרשי התערוכה בסוף רח' ירמיהו ויעבור לאורך רחוב בן־יהודה ליד כמה מוזמנים כת 1200 מקומות כהיות פמינר לוינסקי, רח' אלנבי עד רחוב אחד העם.

בהם יעבור מסע העדל־ידע, קושטו כבר בשלל דגלים צב־עוניים, וחבית שביגיתן נמתחו חב־לים הוצבו לאורך המסלול. משטרת מחוז ת"א עוסקת בהעמדת תמרורים שיאפשרו תנועה ממונעת מלהתקרב לאיזור המסע הפורימי. כמו כן סיר־סמה המשטרה רשימת של 33 רחוביות בהם ייאסרו החגיגה והעצירה החל משעה 9 בבוקר ועד עבור המסע.

דמויות קרנבליות בגובה ארבעה מטר

במסע העדלידע השנה ישתתפו 3500 תלמידים מבתי הספר ובתי ה־גוער, 12 דמויות מת"א ונערים אח־רות בארץ, דמויות קרנבליות בגובה ארבעה מטר וכן ה„קטעים" הבאים: מגילת אסתר, פיגת הילד, אגדות ילדים, סיפורי תנ"ך, מדור הספורט, ת"א בראי עקום, פולקלור עמים. ב־כמת המוזמנים שהוזמקה ליד סמינר לוינסקי הוקצה מקום מיוחד לילדי אי"ן — נפגעי שיתוק ילדים. כמו כן החמנו דיפלומטים, חברי כנס־ראשי ציבור. במאי העדלידע הוא י. זילברג. מרכז המסה — יוסף קיר־סי, מעצבת התלבושות — הגב' לידיה כרמן, מעצב הקטעים היסטוריים — פינקוס־גנו, מעצבי דגמים דני ואריה דוש, עזור לבמאי — אהרון שמי וכן עיצב 3 דגמים ד. ריישינגר.

תקציבה של העדלידע מסתכם ב־200 אלף ל"י.

אווירת חג

אווירת פורים השתררה כבר ברחו־בות הכרך. מוכרי צעצועים פורימיים נראים ברוב המרכזים הסוחנים של העיר.

תכנית מגוונת של חגיגות פורים — בבאר שבע

תכנית מגוונת של חגיגות פורים, אורגנה על ידי מחלקת החנוך וה־תרבות והנוער של עיריית באר־שבע, לכל שכבות האוכלוסיה בעיר. החגי־גות תפתחנה בערב פורים, אור ל־יום חמישי, בהופעת תזמורת המשטי־רה לתושבי שכונה ד' במועדון ה־נוער החדש. למחרת בשעות לפני הצהרים יייערך שעשועון פורים ליל־דים ולנוער בשטח מרכז הנוער „בית ויסמן" בשכונה א'. התכנית תכלול הופעות אמנים, תחרות תחפושות, בי־תני משחקים, רכיבה על גמלים, תמו־רים וגבעות דעוד.

בשעות אחה"צ יערכו באיצטדיון העירוני שני משחקי כדורגל היתר־ליים. כן תערכנה פינת־זמר, צעדת נגב לנוער, צעדה לילית והופעות אמנותיות שונות.

חגיגות פורים בקרית שמונה

מאות ילדי קרית שמונה ותלמידי בתי הספר הופיעו ביום ג' בבוקר

מיסדר הנוער העובד והלומד הלאומי בתל־חי

משלחת בוגרים מסניפי הנוער העובד והלומד הלאומי קיימו את העליה המסו־רתית לקברו של יוסף טרומפלדור.

כמקום נערך מיסדר והוקראה פקודת יום אשר בה סופר על הגיבור בתל־חי ועל החזון הלאומי למענו הקריב את חייו.

אחרי המיסדר הועלו קרנים לדמותו של יוסף טרומפלדור כסמל לנוער הלאו־מי.

העליה אשר נקבעה בתחילה כמשותפת לנוער העובד והלומד הלאומי ולבית"ר לא התקיימה לפי התכנית, מפאת תקלה סכנית, שכן הובר כי התלמידים מבין חניכי הנוער העובד והלומד הלאומי אי־נם יכולים להשתחרר מלימודיהם בשעות הבוקר, ולכן נערכה העליה בנפרד ב־שעות אחה"צ המאוחרות.

נחיתת בכורה של מטוס „וי.סי.10"

„טיסה נהדרת" — הכריזו פה אחד כל נוסעי מטוס הסילון החדש מדגם „וי.סי.10" של חברת „בי.או.אי.סי" אשר נחת ביום ג' אחה"צ בלוד ב־טיסת הבכורה שלו בקווי המזרח ה־תיכון והרחוק.

רבים מעובדי השדה התקהלו לפ־ני בית הנתיבות והתרשמו מצירתו המיוחדת של מטוס חדיש זה, שזנבו נישא לגובה של קרוב ל־20 מטר מעל הקרקע, ו־4 מנועי ה„רולס רויס" שלו מורכבים בחלק האחורי, דבר המסייע לטיסתו השקטה והי־ציבה. מושבי הנוסעים נמצאים לפ־ני המנועים, ונמנים עם המשוכללים והנוחים ביותר המותקנים במטו־סים מסחריים.

הטיסה לונדון—לוד ארכה 40 דקות פחות מזמן הטיסה הרגיל של מטוסי ה„בואינג", מסר מר ט.י. גלובר, מנהל חברת „בי.או.אי.סי." לאיזור הדרומי.

בנימין פלד ז"ל הובא למנוחות

בנימין פלד ז"ל, מי שהיה קונסול כללי בשגריריות ישראל בלונדון, הר־בא ביום ג' למנוחות בבית הקברות בנולת יצחק, בשורת הפסקנים הצי־נים מטרנסילבניה והונגריה.

בת 18 נהרגה בתאונה שלושה שבועות אחרי חתונתה

בעלה ושלושה נוסעים אחרים נפצעו קשה

בתאונה שאירעה ביום ג' כלילה כ־רחוב דבוסינסקי ברמת־גן, נהרגה צע־רה בת 18, תושבת בני ברק, אסתר כר־נרד. בעלה ושלושה נוסעים אחרים, ש־היו במכונית, נפצעו קשה.

החמישה היו בדרכם במכונית שכר־רה בכביש דבוסינסקי, כאשר התנב־שר לפתע במכונית שחנתה לצד הכביש. מעצמת המכה התהפכה המכונית על הכביש וכל נוסעיה נפצעו.

הפצועים הם אברהם הורצק, בן 21, שנהג במכונית, בעלה של הנרגה אב־רהם ברנרד, בן 22, אליהו דולשטיין, בן 21, ומיכאל סלדמאייר, בן 23. גם־סר כי הצעירה נישאה לבעלה לפני שלו־שה שבועות בלבד. ומשנודע לבעלה ה־מצוע כי נהרגה, לקה בהלם.

בט־סי יום העצמאות ישתתפו השנה כרבע מיליון תלמידים

„וועדת חגיגות יום העצמאות תגדיל השנה את היקף עצרות יום הזכרון, ובמקום השונים שיערכו ביום זה ישתתפו כרבע מיליון תלמידים ככל חלקי הארץ". — פרטים אלה מסר יו"ר וועדת יום העצמאות, מר יצחק לוי, במסיבת עתונאים שנערכה ביום ג' ב„בית־קולוב" בתל־אביב.

מר לוי הוסיף, כי הוועדה הציבו־רית להנצחת החייל תבקש מהציבור להדליק בערב יום הזכרון נר זכרון וגבורה. באותו ערב יערכו ב„קול ישראל" שידורים מיוחדים ליום ה־זכרון, שיכללו את דבר הרמטכ"ל למשפחות השכולות, קריאת פרקי תהי־לים והתפילת „קדיש" מפי אב שכול.

עצרות זכרון

ביום הזכרון בשעה 7 בבוקר, תוש־מע צפירה על ידי צופרי הג"א, אנ־יות, בתי־חרושת וקטרים, הדגלים ב־בנינים מרכזיים יורדו לחצי התורן.

בפתח־תקוה, ברחבת „יד־לבנים", יעברו 20 אלף תלמידי בתי־הספר ו־יניחו פרחים ליד נר הזכרון. בשעות הצהרים יערכו עצרות זכרון בבתי־הקברות הצבאיים.

במוצאי יום־הזכרון יערך מסדר הילדת צה"ל באיצטדיון בירושלים, ומיד לאחריו יעבור המיצעד ברחו־בות הבירה. בשעות הערב יופעלו זיקוקין די־נור ב־57 נקודות ישוב בארץ ובכך יפתחו החגיגות בכל רח־בי המדינה.

החגיגות — תוך דצנטרליזציה

מר לוי מסר כי השנה יערכו הוצ־גות במגמה של דצנטרליזציה ובמטת בידור יוקמו בכל רחבי הארץ, תוך תשומת לב מיוחדת לאזורי פיתוח וריכוזי עולים.

ביום העצמאות עצמו יערכו מופ־צות מקומיות פיקניקים, ומופעת חוף השרון מארגנת פיקניק ל־1250 איש. מרכז האירועים יהיה מיצעד צה"ל, אשר ייצא מצומת כביש החוף — תל־ברוך ויימשך לאורך כביש החוף עד „בית „מעריב".

הושלם והוצא לאור המילון העברי־אנגלי של אלקלעי

ישנם בו 100 אלף פריטים, 15 אלף פתגמים ואלפי מלים חדשות

המילון העברי־אנגלי לראובן אלקלעי, הגדול ביותר שהופיע עד כה מבחינת מספר הערכים, הושל־ם והוצא לאור ע"י הוצאת „מס־דה". על כך נמסר במסיבת עתונ־אים שנערכה ביום ג' ב„בית סו־קולוב" בתל־אביב.

המילון מכיל 100 אלף פריטים, וה־מחבר צרף גם 15 אלף פתגמים וכן ערכים לאקדמיה ללשון העברית שהר־פיעו בחוברות שונות על נושאים שו־נים. כן הכניס במילון שני חידושים: מילות־סלנג ומלים עבריות השגורות בקרב יהודי ספרד במשמעות מיוחדת כמו „בלעם" בתורת כינוי לוולד ועוד.

מר אלקלעי, שהוא גם מחברו של ה־מילון האנגלי־עברי הקיקיר 120 אלף פריטים, סיפר כי עוד בימי המנדט החל באיסוף מלים חדשות שכיום הן שגורות במי כל דוברי עברית. הוא התחיל בכך כאשר נתמנה מתרגם מאנגלית לעברית בלשכת העתונות המנדטורית והיה עליו למצוא ביטויים עבריים מקבילים לאלה שבהודעות הרשמיות של ממשלת המנדט.

לדעת המחבר התקדמה שפתנו בהצל־חה רבה בשנים האחרונות, והיא עשירה יותר מיכפי שרבים נוהגים לחשוב. מי־לונו מכיל עשרת אלפים מלים שאינן מופיעות באף מילון.

למילון האנגלי־עברי הגיעו תגובות רבות מכל קצוי עולם ולאחרונה גם מתיאולוגים לא־יהודיים.

דברי הברכה על חריצותו ושקדנותו של המחבר הביעה גם ברכה פלאי, בעלת הוצאת „מסדה". המשורר אברהם שלונסקי הודה למחבר על שמילונו מ"ע לו למצוא את התרגום המדוייק של המלה.

המתגרם ומחבר המילונים מר ברוך קרוא ציין כי אף הוא הסתייע בתרגו־מיו במילונו של מר אלקלעי, שהוא המילון העברי המלא ביותר. עורך עתי"ם מר ח. בלצן אמר כי אלקלעי התמודד עם הצד השימושי של המלה, וציין כי זהו המילון השימושי הראשון בימינו.

ניהל את המסיבה מר א. זיו, סגן יו"ר אגודת העתונאים, אשר הקריא מברקי ברכה והוקרה שנתקבלו מאת ראש ה־ממשלה מר לוי אשכול, סגן ראש ה־ממשלה מר אבא אבן, ושאיה האקדמיה ללשון העברית, פרופ' ב. טור־סיני.

תחרות גולף בינלאומית — בקיסריה, ב־26 ו־27 לח.ז.

תחרות גולף בינלאומית, הראשונה ב־ארץ, על גביע רושלין, תערך במועדון הגולף בקיסריה ב־26 ו־27 לחודש זה. בתחרות ישתתפו נציגי 9 ארצות, אשר ב־8 מהן קיימים מועדוני גולף יהודיים: ישראל, ארצות הברית, קנ־דה, כרזיניה, אירלנד, צרפת, שוויץ, דרום אפריקה. המשתתפת התשיעית היא יפאן, שבה אין מועדונים יהודיים.

פרטים על התחרות הבינלאומית נמס־רו ביום ג' במסיבת עתונאים ב„בית סוקולוב" בתל־אביב ע"י יו"ר מועדון הגולף, חלסלי אחרן. הדובר מסר, כי מגמת התחרות היא להכניס את ישראל למפה העולמית של שחקני הגולף. ב־ארצות הברית ובקנדה קיימים למעלה מ־200 מועדונים יהודיים, ואילו יהדו ממיליון יהודים אחדים משחקים במס־לוליב עירוניים. בקבוצה של כל ארץ ישתתפו 4 שחקנים — 2 גברים ו־2 נשים.

נפתחה תערוכת ציירי ופסלי ישראל

התערוכה הכללית ה־42 של ציירי ופסלי ישראל תשכ"ה, המוצגת השנה בשני בניני של מוזיאון תל־אביב — כבית דיזנגוף וב„ביתן הלנה רובינשטיין" — נפתחה ביום ג' בערב במעמד קהל רב של ציירים, פסלים ושוחרי האמ־נות.

בטכס פתיחת התערוכה ב„בית די־זנגוף" הביא את ברכת עירית תל־אביב וראש העיריה, חבר הנהלת העיריה מר יוסף בורשטיין, צעמ"ל חשיבות הרחבת התערוכה על שני הבתים גם יחד.

בשם אגודת הציירים והפסלים בירך מר אלחנן הלפרין. נאם גם הד"ר ח. גאזו, מנהל המוזיאון.

דרישת שלום מרגיעה מהרב ניסים

— מאת **נח זבולוני**, סופר „חרות" בירושלים —

דרישת־שלום מרגיעה נתקבלה את־מול בירושלים מאת הרב הראשי יצ־חק ניסים הנמצא עתה בצרפת.

הידיעה שפורסמה אתמול בעתון ערב באילו נפל למשכבו קשה, עוררה דאגה בקרב הקהל הרחב. אך ידיעה ממלוויו, שהגיעה לבירה, מוסרת כי הרב הוא בקו הבריאות וכי לא אירע דבר המעורר דאגה.

עברה עליו הצטננות קלה שלא שיבשה את סדר יומו הרגיל ובדעת הרב ניסים להמשיך דרכו לפי ה־תכנית.

היום — נבחרות הכדורגל שלנו נגד נבחרות שווייץ

— מאת סופר „חרות" לענייני ספורט —

נבחרות הכדורגל של ישראל — הנבחרת הלאומית ונבחרת הנוער — תתמודדנה היום במפגש בין־ארצי כפול עם הנבחרות המקבי־לות של שווייצריה. שני המשחקים ייערכו בזה־אחר־זה באיצטדיון בלומפילד ביפו.

משחק נבחרות הנוער יחל בשעה 2.00 אחה"צ ומשחק שתי הנבחרות הבוגרות ייתפח בשעה 15.45.

מאמן הנבחרת הישראלית, מר מילובאן צ'יריץ', מסר אתמול לפ־נות־ערב את הרכב הנבחרת הישר־ראלית — שוער: חיים לוין; מגינים: דניאל שמולביץ ומשה ליאון; רצים: נחום סטלמך, דוד פרימו וחיים בכר; חלוצים: אברהם פרידריך, שמעון כהן, דן בורסוק, מרדכי שפיגלר וגד צלנ'קר.

מהרכבה נעדר הבלם אמציה לבקו־ביץ, שהמאמן הלאומי מצאהו בלתי־כדי הליכה.

המורים יצאו במתול יחד עם ה־תלמידים במעגלי הורה במרכז ה־אזרחי.

מסיבת פורים בישובי הפרוזדור

המחלקה להווי דתי במשרד הדתות מודיעה על מסיבת פורים שתיערך ביום רביעי בערב, פורים בפרוזה, במושבים „אבן ספיר" ו„בר גיורא" בפרוזדור ירושלים. פרטים במודעות במקום.

שני חסידי אומות העולם מאיטליה — בירושלים

מטבעות ראשונים שנטבעו כאות הו־קרה לחסידי אומות העולם אשר פעלו להצלת יהודים מרדיפות הנאצים ב־תקופת שואת אירופה, נמסרו לשני חסידי אומות העולם מאיטליה, המומר דון אריגו בקאדי והרופא ד"ר גיוד־סה מוראלי, שנטעו ביום ג' שני עצים נוספים בשדרת חסידי אומות העולם כ„יד ושם" על הר הזכרון בירושלים.

המטבעות נמסרו לאורחים בידי ד"ר א. ל. קובובי, יו"ר הנהלת „יד ושם", שציין כדברי ברכתו כי הן נושאות את הפסוק: „כל המקיים נפש אחת כאילו קיים עולם מלא".

„אינני זוכר" — השיב רחמינוב, הנאשם בהריגת 3 גדנ"עיות ופציעת 11 אחרות, לעשרות שאלות שהוצגו לו ע"י התובע

„אינני זוכר" — תשובה זו השיב אתמול רחמים רחמינוב, נהג הסנדר הנאשם בהריגת 3 גדנ"עיות ופציעת 11 אחרות בכביש נתניה — ת"א בחודש יוני אשתקד, לעשרות שאלות שהוצגו לו על ידי התובע ביהס למה שאירע מרגע התאונה ביום חמישי בערב ועד שהתעורר מאפאי הראש שלו בשבת בבוקר.

בחקירתו הנגדית הנמרצת על ידי סגן פרקליט מחוז ת"א ד"ר ש. רי־מר, בהמשך משפטו בבית המשפט המחוזי בת"א, השיב לעומת זאת הנאשם על שתי שאלות, שעליהן „לא היה מוכן לענות" בחקירתו במש־טרה. הוא הודה כי אביו ישב על ידו בעת התאונה, והסביר כי לא שאביו, בן ה־70, הוא חולני ולכן לא רצה לדבר על כך במשטרה. משום רצה לפגוע בברואותו. גם לא היה ברור לו אם אביו יהיה מוכן להעיד נגדו.

היה אצל עו"ד תוסיה־כהן, לפני שהסגי ראת עצמו באמ־צעות עו"ד קריצמן

כן הודה שהיה בשבת אצל עו"ד ש. תוסיה־כהן בירושלים, לפני ש־הסגיר את עצמו למשטרה באמצעות עו"ד מ. קריצמן בתל־אביב, אולם לדבריו זכר את הפגישה הזו בצורה מטושטשת ולכן העדיף לא למסור על כך בהודעתו במשטרה.

לעומת זאת הכחיש את עדויות הת־ביעה, שלמחרת התאונה, ביום שי־שי, העמיס שקי פטרוזיליה בשוק הסיטוני בתל־אביב, וטען כי אחיו, שיש לו סנדר דומה, היה באותו יום בשוק והעמיס שתילי חזרת. כן אמר שעד אחר, שראהו לדבריו בשבת ליד בית אחותו, סיפר סיפור בדוי, כיוון שהוא יריבו על רקע של התח־רות מסחרית. לדבריו חנה הסנדר שלו ליד ביתו עד שהסגיר את עצמו, והוא לא החליף בו כל אביו־רים, שפגעו בתאונה.

אך המכונית לא נעצרה

בספרו על נסיבות התאונה, אמר הנאשם בעדותו הראשית, בתשובה לשאלות סגיגורו עו"ד מ. קריצמן, כי בערב המקרה, סמוך לשעה 8, היה בדרכו מרישפון לתל־אביב, לא־חר שעשה שם בקשר לקניית תוצרת חקלאית. במשך כל הנסיעה היו הבל־מים בסנדר בסדר והוא לא הרגיש במשהו מיוחד. לאחר שהצטייד בד־לק בתחנת דלק הגיע לסביבת „צומת גלילות", כשהוא נוסע באורות נמו־כים, והבחין בסור של מכוניות עומ־דות בנתיבו. כשהגיע למרחק של כ־25 מטר מהמכונית האחרונה בטור, לחץ ברגלו על הדרושה, אבל המ־כונית לא נעצרה.

רצה ליפול לתוך התעלה

„הרגשתי שאני עומד להתנגש, ול־כן באופן אינטנסיבי סובבתי אר־הגה ימינה, בכוונה ליפול לתוך ה־תעלה וכך להיעצר. לא ראיתי שמי־שהו חוצה את הכביש ולא הבחנתי באנשים על השוליים של הכביש. לפתע שמעתי דפיקות וצעקות. ב־אותן שניות הרגשתי כאילו שנפתה לי משהו בראש, ואחר כך לא ידעתי מה שעשיתי. אינני זוכר כיצד שה־געתי הביתה. רק בשבת בבוקר הת־עוררתי מהבילבול והפחד" — אמר הנאשם, בהוסיפו כי כאשר התעו־רר וזכר שהיה מעורב בתאונה ביקש מגיסו לפנות לעורך דין, כדי שיסגיר את עצמו.

בחקירה הנגדית על ידי ד"ר רי־מר, השיב הנאשם על שאלות רבות „אינני זוכר", למשל, ביחס למה שאירע מרגע התאונה עד שהתעורר בשבת בבוקר, בציינו כי רק אז „חזר אליו זכרונו". לא זכור לו שעצר מיד לאחר התאונה, שירד מהסנדר ורצה להזור למקום התאונה, שאביו דיבר עמו, שהוריד את אביו בשוק הסיטוני ברחוב החשמונאים לפני שחזר לביתו ברחוב רש"י. שהיה ביום שישי במוסך בקשר לתיקון ה־סנדר, שהחליף ראי בסנדר ושהע־מיס שקים בשוק הסיטוני באותו יום.

על תשובותיו השליליות הגיב מי־די פעם ד"ר רימר, בהשיחו כלפי הנאשם: „אתה משקר בצורה מובי־הקת". „אתה זוכר ומעלים את האמת מבית המשפט". „לא ראית אנשים בשולי הכביש, כי לא הסתכלת ולא היה איכפת לך". התובע הצביע בין היתר על דברי אביו במשטרה, ש־הוריד בשוק הסיטוני לאחר התאונה. העידו עוד שני עדי־הגנה, ועדדי־יות ההגנה יסתיימו ביום ד'.

תחרות גולף בינלאומית — בקיסריה, ב־26 ו־27 לח.ז.

תחרות גולף בינלאומית, הראשונה ב־ארץ, על גביע רושלין, תערך במועדון הגולף בקיסריה ב־26 ו־27 לחודש זה. בתחרות ישתתפו נציגי 9 ארצות,

„אינני זוכר" — השיב רחמינוב, הנאשם בהריגת 3 גדנ"עיות ופציעת 11 אחרות, לעשרות שאלות שהוצגו לו ע"י התובע

„אינני זוכר" — תשובה זו השיב אתמול רחמים רחמינוב, נהג הסנדר הנאשם בהריגת 3 גדנ"עיות ופציעת 11 אחרות בכביש נתניה — ת"א בחודש יוני אשתקד, לעשרות שאלות שהוצגו לו על ידי התובע ביהס למה שאירע מרגע התאונה ביום חמישי בערב ועד שהתעורר מאפאי הראש שלו בשבת בבוקר.

בחקירתו הנגדית הנמרצת על ידי סגן פרקליט מחוז ת"א ד"ר ש. רי־מר, בהמשך משפטו בבית המשפט המחוזי בת"א, השיב לעומת זאת הנאשם על שתי שאלות, שעליהן „לא היה מוכן לענות" בחקירתו במש־טרה. הוא הודה כי אביו ישב על ידו בעת התאונה, והסביר כי לא שאביו, בן ה־70, הוא חולני ולכן לא רצה לדבר על כך במשטרה. משום רצה לפגוע בברואותו. גם לא היה ברור לו אם אביו יהיה מוכן להעיד נגדו.

היה אצל עו"ד תוסיה־כהן, לפני שהסגי ראת עצמו באמ־צעות עו"ד קריצמן

כן הודה שהיה בשבת אצל עו"ד ש. תוסיה־כהן בירושלים, לפני ש־הסגיר את עצמו למשטרה באמצעות עו"ד מ. קריצמן בתל־אביב, אולם לדבריו זכר את הפגישה הזו בצורה מטושטשת ולכן העדיף לא למסור על כך בהודעתו במשטרה.

לעומת זאת הכחיש את עדויות הת־ביעה, שלמחרת התאונה, ביום שי־שי, העמיס שקי פטרוזיליה בשוק הסיטוני בתל־אביב, וטען כי אחיו, שיש לו סנדר דומה, היה באותו יום בשוק והעמיס שתילי חזרת. כן אמר שעד אחר, שראהו לדבריו בשבת ליד בית אחותו, סיפר סיפור בדוי, כיוון שהוא יריבו על רקע של התח־רות מסחרית. לדבריו חנה הסנדר שלו ליד ביתו עד שהסגיר את עצמו, והוא לא החליף בו כל אביו־רים, שפגעו בתאונה.

אך המכונית לא נעצרה

בספרו על נסיבות התאונה, אמר הנאשם בעדותו הראשית, בתשובה לשאלות סגיגורו עו"ד מ. קריצמן, כי בערב המקרה, סמוך לשעה 8, היה בדרכו מרישפון לתל־אביב, לא־חר שעשה שם בקשר לקניית תוצרת חקלאית. במשך כל הנסיעה היו הבל־מים בסנדר בסדר והוא לא הרגיש במשהו מיוחד. לאחר שהצטייד בד־לק בתחנת דלק הגיע לסביבת „צומת גלילות", כשהוא נוסע באורות נמו־כים, והבחין בסור של מכוניות עומ־דות בנתיבו. כשהגיע למרחק של כ־25 מטר מהמכונית האחרונה בטור, לחץ ברגלו על הדרושה, אבל המ־כונית לא נעצרה.

רצה ליפול לתוך התעלה

„הרגשתי שאני עומד להתנגש, ול־כן באופן אינטנסיבי סובבתי אר־

תעשיית הצמיגים תורחב תוך חמש שנים בלמעלה מ־60 אחוז

— מאת סופרנו הכלכלי בירושלים —

תעשיית הצמיגים בישראל תורחב תוך 5 שנים בלמעלה מ־60%.

ועדת השרים לעניני כלכלה אישרה אתמול הגדלת התפוקה של תעשיית הצמיגים כ־13 אלף טון תוך חמש שנים. כיום מגיע ייצור הצמיגים לתפוקה שנ־תית של 20 אלף טונה, ולפי ההלטת הועדה הוא יגיע בעוד חמש שנים ל־33 אלף טונה.

התפוקה המוגדלת מתבססת על הק־מת בית החרושת החדש בנצרת והרחבת מפעל „אליאנס" בחיפה.

להבטחת עתידך

למוד מקצוע תעופתי מענין

- קורס אחזקה
  משך הקורס כשנה, שכר לימוד —440 ל"י. — גיל קבלה 16—17½.
- קורס אלקטרוניקה
  משך הקורס כשנה, שכר לימוד —440 ל"י. גיל קבלה 16—17½.
- קורס מינהל תעופתי
  משך הקורס כשנה. שכר לימוד —220 ל"י. — גיל קבלה 16—17½.

* הלומדים נערכים בביה"ס הטכני של חיל האויר בתנאי פנימיה. עם גיוסם לצה"ל ישרתו בוגרי הקורסים במקצועם בחיל האויר.

פרטים אצל נציג חיל האויר בכל לשכות הגיוס.

בית הספר הטכני של חיל האויר חיפה

תנועת החרות

סיעת תכלת־לבן

בהסתדרות העובדים הכללית

מרחב תל־אביב—יפו

ערבי עיון למועמדים ולפעילים ביום ראשון, י"ז באדר ב', תשכ"ה, 21.3.65, בשעה 7 בערב תתקיים במועדון התנועה, ברח' משה בן־עזרא 9 (מול ב"ס הקליר) הרצאתו של חבר־הכנסת, ד"ר יוחנן כרם

על הנושא: מדיניות המסים

המנחה: מר אריה קופלביץ, חבר המועצה המרחבית.

* * *

סניף המרכז — פגישת הפעילים שהיתה צריכה להתקיים הערב, נידחתה ל־30.3.65. פרטים מלאים יבואו.

* * *

ישיבת המועצה המרחבית תתקיים ביום רביעי כ' אדר ב' תשכ"ה 24.3.65 בשעה 7.30 בערב במועדון התנועה רח' מוא"ה 7 ת"א. על סדר היום: 1) שיחות המערך עם הליברלים — ח"כ א. מיאר; 2) כנס מועמדים הארצי — סיכומים ומסקנות, ד. ישי; 3) קרן הבחירות — ישראל שרגאי; 4) ההסברה במרחב, ד. זיו־אן. המנחה: יואל מרציאנו יו"ר המועצה. החברים מתבקשים להביא עימם פנקסי חבר של הסתדרות העובדים הכללית.

טבריה

אסיפת עם

על הנושא: סיעת תכלת־לבן — לרפורמה בהסתדרות

תתקיים השבת 20.3.65, י"ז באדר ב', בשעה 11 לפנה"צ באולם קולנוע „חן" שכון ד' טבריה. יגאמו חבר הכנסת א. מיאר, חבר המרכז צבי שמש, חבר מועצת העיר מאיר יאיר. הפותח: שלום דוד.

2x50000

מחר הגרלת מפעל־הפיס

נפצע רוכב קטנוע

בתאונת דרכים שאירעה ביום ב' כ־ערב בק"מ ה־5 בכביש באר שבע—משמר־הנגב, נפצע רוכב הקטנוע עמרם אסור, בן 24, מבאר שבע. הפצוע נזקק לטיפול בביה"ח המרכזי לנגב.

חוג יוצאי הצה"ר בית"ר רומניה

נשף פורים בתל־אביב

יתקיים ביום ג' י"ט באדר ב' תשכ"ה 23.3.65 באולמי „מלון דבורה" רח' בן־יהודה 87 פנת גורדון תל־אביב.

בתכנית:

להקת מועדון התאטרון

תזמורת: ג. נמטוביץ

ריקודים — בילוי נעים — עד אור הבקר

הגרלה — הפתעות

הזמנות ניתן להשיג במצודת זאב רחוב המלך ג'ורג' 38 תל־אביב, טל. 225102. חוג יוצאי רומניה

שפי־חיפה

דירות פאר במרכז אחוזה

הר־הכרמל

תכנית בניה 64/65

דירות פאר מרווחות בנות

3 חדרים —24,000 ל"י + משכנתא —12,000 ל"י

3 חדרים —25,000 ל"י + משכנתא —16,000 ל"י

4 חדרים —30,000 ל"י + משכנתא —26,000 ל"י

כל המשכנתאות לתקופה של 5—10 שנים בריבית של 8%

- מבנים עם מעליות • חלונות ודלתות אלומיניום נגררים • בית ספר, גני ילדים, מרפאת קופת חולים וחנויות במקום.

400 משפחות גרות במקום ועד סוף 1965 יגורו במקום 1000 משפחות.

הוחל במפעל מיוחד לדיור לזוגות צעירים בשתוף עם עירית חיפה

מחירים, תנאים ובצוע ללא תקדים

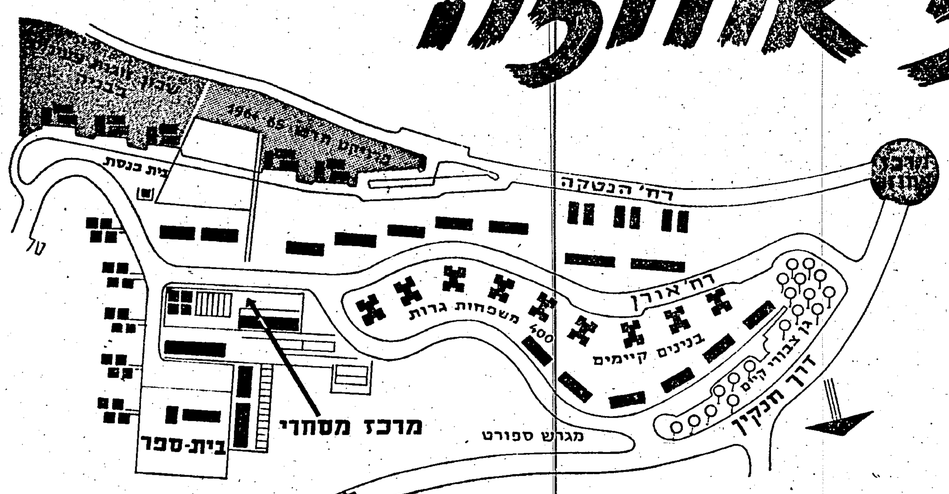

חברת פתוח ובנין רומנסה חיפה בע"מ

מיסודם של: י. פריצקר, א. סייד את א. גרוסמן – אחים רביב את מ. גוטליב

הקבלנים המבצעים: י. פריצקר, א. סייד את א. גרוסמן – אחים רביב את מ. גוטליב

חיפה * רחוב הנביאים 20 * טלפון 69119